Erhvervsudvikling

- strategi, styrker og statistik

Hedensted Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2020

Indhold:

Forord		**s. 4**
Kapitel 1.	**Det nationale perspektiv– strategi for erhvervsfremme og midtjyske styrkepositioner**	**s. 6**
Kapitel 2.	**Favrskov Kommune: Strategi, styrker, udfordringer og initiativer**	**s. 10**
Kapitel 3.	**Favrskov Kommune: Erhvervsudvikling i tal**	**s. 20**
Kapitel 4.	**Lokal og specialiseret vejledning i Favrskov Kommune**	**s. 54**
Kapitel 5.	**Kommunetyper og kommunernes befolkningsudvikling**	**s. 56**
Kapitel 6.	**Kommunale iværksætterinitiativer i lyset af den nationale strategi for erhvervsfremme**	**s. 61**
Bilag 1.		**s. 84**
Appendix		**s. 136**

Erhvervsudvikling i Hedensted – strategi, styrker og statistik

Forord

Velkommen til første udgave af kommunerapporter om erhvervsudvikling i Midtjylland.

Erhvervshusene har ifølge lov om erhvervsfremme til formål at fungere som tværkommunale kompetencecentre om virksomhedsdrift og -udvikling. Erhvervshusene skal desuden gøre specialiseret erhvervsservice tilgængeligt for alle virksomheder, fungere som fysiske knudepunkter for bl.a. højtspecialiserede ydelser i staten samt bidrage til strategien og prioriteringen af midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse for at underbygge den lokale forankring. En forudsætning for at tilgodese disse formål er et indgående kendskab til det midtjyske erhvervslivs styrker og svagheder såvel som muligheder og udfordringer. Der er derfor behov for faktabaseret viden på kommuneniveau, idet der er store forskelle og mangfoldighed mellem de 19 midtjyske kommuner.

Kommunerapporterne har også som formål at synliggøre de enkelte kommuners erhvervsstrategier, erhvervspolitiske indsatsområder og konkrete initiativer. For denne del af kommunerapporterne er vi særligt taknemmelige for input fra kommunerne. Denne videndeling skaber grundlag for inspiration på tværs af kommunerne med henblik på udviklingen af kommunale erhvervsstrategier og erhvervspolitiske initiativer. Videndelingen medvirker ideelt også til at synliggøre og understøtte potentielle partnerskaber og samarbejdsprojekter mellem erhvervsfremmeaktører på tværs af de midtjyske kommuner, herunder med henblik på efterfølgende ansøgning om projektmidler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse mv.

Endelig har kommunerapporterne til formål at understøtte og udbygge sammenhængen mellem på den ene side kommunernes og deres lokale virksomheders behov i forhold til muligheder og udfordringer på erhvervsfremmeområdet og på den anden side erhvervshusets specialiserede ydelser om virksomhedsdrift og -udvikling. Rapporterne vil tillige give et solidt grundlag for kommunernes og erhvervshusets fælles indsats i forhold til arbejdet med lokale/regionale styrkepositioner og drivkræfter for vækst. Begge formål forudsætter en viden om kommunernes erhvervsudvikling, der går videre end blot figurer og tabeller.

Dette er første udgave af kommunerapporter. Det er vigtigt for os, at vi med rapporterne bidrager til en øget dialog på tværs af kommunerne samt mellem kommunerne og erhvervshuset, da rapportens indhold skal afspejle de aktuelle lokale og tværkommunale behov. Der er givetvis meget, som kan forbedres og vi er derfor taknemmelige for forslag til forbedrin-

ger og ændringer til fremtidige rapporter samt eventuelle specialanalyser. Vi ser frem til en god dialog om form og indhold for kommende kommunerapporter. Planen er en årlig udgave, som efter behov enten kan være en opdateret eller mere gennemrevideret udgave.

Vores vurdering med hensyn til coronakrisen og kommunerapporterne er, at det ikke medfører afgørende indflydelse på indholdet, da vi formoder, at coronakrisen ikke ændrer kommunernes fokus på arbejdskraft, infrastruktur, myndighedsbetjening, iværksætteri, digitalisering, grøn omstilling, internationalisering osv. Fokus vil formentlig som konsekvens af det ændrede erhvervsklima blive suppleret med nogle (forhåbentlige kortsigtede) coronaorienterede initiativer. Næste års kommunerapporter vil kunne suppleres med eventuelle coronaorienterede initiativer. Det er desuden vores vurdering, at vi på baggrund af den kommenterede statistiske beskrivelse af kommunerne i de aktuelle kommunerapporter får en god baseline-beskrivelse af kommunerne. Det vil for kommende års kommunerapporter være relativt enkelt at opdatere den statistiske del med ultimo tal for 2020 og på den måde få belyst de kortsigtede erhvervsmæssige konsekvenser af coronakrisen. ■

God læselyst
Bestyrelsesformand, Søren Olesen
Direktør, Erik Krarup

Det nationale perspektiv

Kapitel 1. – strategi for erhvervsfremme og midtjyske styrkepositioner

Strategi for erhvervsfremme i Danmark 2020-2023 og klynge-organisationer

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (DEB) har sat retningen og rammerne for de kommende års decentrale erhvervsfremmeindsats med godkendelse af erhvervsfremmestrategi 2020-2023. Det konkrete indhold/fokus består af drivkræfter for vækst og udvikling i hele landet, regionale drivkræfter for vækst og udvikling samt danske styrkepositioner og fremtidens klynger. Missionen for DEB er at styrke virksomhedernes produktivitet, konkurrenceevne og internationalisering gennem en effektiv, sammenhængende og lokalt forankret erhvervs- og turismeindsats med udgangspunkt i virksomhedernes behov, muligheder og udfordringer i alle dele af Danmark.

Tværgående drivkræfter
Som tværgående drivkræfter for vækst og udvikling i hele landet har DEB prioriteret:

- Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion
  - o Virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft skal styrkes ved at uddanne og efteruddanne flere med relevante kvalfikationer, tiltrække og fastholde højtkvalificeret udenlandsk arbejdskraft og øge virksomhedernes sociale inklusion
- Iværksætteri
  - o Flere iværksættere skal lykkes og de nye virksomheders udvikling og skalering skal øges, blandt andet ved at styrke iværksættermiljøerne i hele landet
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi
  - o Flere virksomheder skal omstille sig til at drive deres forretning på grønnere og mere bæredygtige måder, og udvikling og eksport af grønne og cirkulære løsninger skal styrkes
- Innovation
  - o Flere virksomheder skal udvikle nye produkter og services via styrket innovationskultur og -kapacitet og en konsolideret klyngeindsats, og vækstpotentialet i dansk turisme skal indfries
- Digital omstilling og automatisering
  - o Virksomhedernes digitale niveau og sikkerhed samt brug af automatiserede løsninger og robotter skal styrkes
- Internationalisering
  - o Virksomhedernes internationalisering skal øges gennem øget internationalt samarbejde, evne til at håndtere global usikkerhed og styrket parathed til omstilling og eksport

Styrkepositioner og klynger
DEB har udpeget 13 erhvervs- og teknologiområder, herunder 11 styrkepositioner og to spirende områder. En erhvervsmæssig styrkeposition kendetegnes ved, at danske virksomheder og videnmiljøer er blandt de bedste på deres felt, og at den økonomiske aktivitet har national betydning med høj international konkurrencekraft. DEB har valgt at fokusere på styrkepositioner inden for brede erhvervs- og teknologiområder, der hænger sammen på tværs af landet, da det understøtter samarbejde med basis i beslægtede behov blandt virksomhederne. Med den nationale klyngeindsats er det hensigten at udvikle de styrker og potentialer, der findes blandt virksomheder og videninstitutioner, både lokalt, regionalt og nationalt.

I fællesskab støtter Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) og DEB de prioriterede styrkepositioner gennem danske klynger for viden og erhverv i perioden 2021-2024 gennem klyngeprogrammet Innovationskraft. Turisme er udpeget som styrkeposition, men de offentlige tværkommunale destinationsselskaber og nationale turismeselskaber træder i stedet for en klyngeindsats.

Styrkepositionen turisme støttes på anden vis. Der vil være mulighed for, at enkelte ikke-prioriterede spirende klynger kan opnå støtte. Formålet med programmet er at styrke innovationskraften inden for Danmarks stærkeste og mest lovende erhvervs- og teknologiområder. Det skal ske gennem samarbejde og videnoverførsel mellem virksomheder, videninstitutioner og andre aktører, herunder i samarbejde med

de tværkommunale erhvervshuse. Erhvervshus Midtjylland stiller sig meget positivt over for et sådant samarbejde, som fx at være fysisk kontaktpunkt for udvalgte klyngeorganisationer. Erhvervshus Midtjylland ser frem til en tæt dialog og involvering af klyngeorganisationerne med henblik på at dække de midtjyske virksomheders behov med de ydelser, der er tilgængelige i klyngeorganisationerne. Jf. i øvrigt Erhvervshus Midtjyllands strategi. Læs strategien **her.**

Styrkepositioner - der i næste års kommunerapport vil være suppleret med oplysninger på alle tilknyttede nationale klyngeorganisationer, herunder med kontaktoplysninger i Midtjylland:

- Miljøteknologi
- Energiteknologi
- Fødevarer og bioressourcer
- Maritime erhverv og logistik
- Life science og velfærdsteknologi
- Byggeri og anlæg
- Design, mode og møbler
- Avanceret produktion
- Digitale teknologier
- Finans og fintech
- Turisme - Turisme er ikke organiseret med nationale klyngeorganisationer, men i stedet gennem tværkommunale destinationsorganisationer. De midtjyske turismedestinationsorganisationer er Destination Limfjorden (Skive, Struer, Morsø), Destination Nordvestkysten (Holstebro, Lemvig, Thisted, Jammerbugt, Hjørring), Destination Vesterhavet (Ringkøbing-Skjern, Varde), Turistsamarbejdet Kystlandet (Odder, Hedensted og Horsens), VisitAarhus (Aarhus, Favrskov, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs, Viborg), VisitHerning (Ikast-Brande, Herning), VisitSamsø (Samsø)

Spirende områder
Spirende områder er prioriteret ud fra store og skalerbare potentialer, hvor vækstudsigten for virksomhederne er meget lovende set i lyset af makrotendenser, globale markeders udvikling og styrken i dansk viden og forskning på området. Alle relevante spirende områder kan ikke identificeres entydigt i en strategiproces. Der vil gennem en åben konkurrence kunne blive identificeret yderligere et mindre antal spirende områder i tråd med ovenfornævnte prioriteringskriterier.

Spirende områder:

- Robot- og droneteknologi
- Animation, spil og film

Udover de i den nationale strategi udpegede spirende områder kan der peges på følgende midtjyske potentielt spirende områder:

- Forsvars-, rum- og sikkerhedsteknologi
- Lydteknologi

Midtjyske erhvervsområder og indsatsområder
I Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023 er de midtjyske betydende erhvervsområder og prioriterede indsatsområder gengivet. Midtjylland kendetegnes ved følgende stærke og større erhvervsområder: fødevarer og bioressourcer, avanceret produktion, energi- og miljøteknologi (herunder vandteknologi), IT (digitale teknologier), transport og logistik, finans, design, mode og møbler, byggeri, rådgivning og turisme (herunder erhvervsturisme). Dertil kommer flere af erhvervsområderne, der vokser i det midtjyske: lyd, animation, spil og film samt life science og velfærdsteknologi (herunder sundhedsinnovation).

Den aktuelle højkonjunktur har bevirket en generel mangel på kvalificeret arbejdskraft. Manglen på kvalificeret arbejdskraft og mindre erfaring med samarbejde med videninstitutioner har bl.a. betydet en langsommere digital omstilling i dele af det midtjyske erhvervsliv.

I Midtjylland tager vækst- og erhvervsudviklingsindsatsen udgangspunkt i erhvervsstyrkerne. På tværs heraf prioriterer Midtjylland bl.a. erhvervsfremmeinitiativer rettet mod mere kvalificeret arbejdskraft, flere og større iværksætter- og innovationsmiljøer, udnyttelse af potentialet for virksomheder i relation til grøn omstilling og cirkulær økonomi, digitalisering og automatisering, samt forløsning af eksportpotentialet hos SMV'ere.

Udmøntningsplan 2020 for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
DEB gav i 2019 tilskud til 50 projekter, som gennemfører deres erhvervsfremmeaktiviteter helt eller delvis i Midtjylland. I alt har projekterne fået 174 mio. til aktiviteter, som gennemføres i Midtjylland i perioden 2020-2022.

Udmøntningsplan 2020 nationalt på i alt 622,7 mio. (tillægsbevillinger, evaluering og overdisponering fra 2019 fremgår ikke nedenfor), som den blev besluttet på DEB-bestyrelsesmødet i maj 2020:

- COVID-19-tillægsbevillinger: 93 mio. – midlerne vil gå til projekter inden for de forskellige prioriterede tværgående drivkræfter/indsatsområder som fx iværksætteri og internationalisering
- Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion: 103,1 mio.
- Iværksætteri: 25,8 mio.
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi: 113,2 mio
- Innovation (klynger): 65,0 mio.
- Digitalisering og automatisering: 89 mio.
- Internationalisering: 9,5 mio.
- Pulje til lokale projekter. 75 mio.
- Turisme: 63,6 mio.

Midtjyske styrkepositioner, herunder i nationalt perspektiv

Som baggrund for prioriteringen af danske styrkepositioner er der gennemført en kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv (IRIS Group, 2019).

De ti største erhvervsområder i årsværk i Midtjylland i 2017 ifølge denne kortlægning:

- Fødevarer
- Avanceret maskinfremstilling
- Grøn energi- og miljøteknologi
- IT
- Transport og logistik
- Finansiering og forsikring
- Tekstil og mode
- Byggeri og byggematerialer
- Rådgivning
- Turisme

De ti erhvervsområder med størst vækst i årsværk 2012-2017 i Midtjylland ifølge denne kortlægning:

- Film og medier
- Byggeri og byggematerialer
- IT
- Avanceret maskinfremstilling
- Farma, biotek og medico
- Transport og logistik
- Plastprodukter
- Papir og pap
- Forretningsservice
- Rådgivning

Erhvervsområder med større vækst i årsværk 2012-2017 i Midtjylland sammenlignet med hele landet ifølge denne kortlægning:

- Film og medier
- Plastprodukter
- Papir og pap
- IT
- Avanceret maskinfremstilling
- Kemisk industri
- Transport og logistik
- Tekstil og mode

Erhvervsområder hvor den største andel af årsværk blandt erhvervshusgeografierne i 2017 findes i Midtjylland:

- Træ og møbler
- Grøn energi- og miljøteknologi
- Papir og pap
- Tekstil og mode
- Plastprodukter
- Fødevarer
- Avanceret maskinfremstilling
- Elektroniske produkter
- Transportmiddelindustri

Region Midtjyllands udviklingsstrategi 2019-2030

Region Midtjylland har efter høring af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udarbejdet en regional udviklingsstrategi, der omfatter regionernes lovhjemlede opgaver inden for regional udvikling, samt i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning samt evt. grænseoverskridende samarbejder. Den regionale udviklingsstrategi omhandler ikke erhvervsfremme, herunder turisme, og de regionale udviklingsstrategier udarbejdes under hensyntagen til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats. Regionen kan ansøge og deltage i projekter om kvalificeret arbejdskraft under Den Europæiske Socialfond igangsat af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

På flere områder spiller den regionale udviklingsstrategi sammen med erhvervsfremmestrategien samt de afledte erhvervsfremmeindsatsområder og erhvervsfremmeinitiativer. Det gælder fx i forhold til kvalificeret arbejdskraft og sundhedsinnovation. Derfor er den regionale udviklingsstrategi kortfattet gengivet nedenfor.
Udviklingsstrategien arbejder med fire spor:

- **Spor 1: At give borgerne mulighed for at leve det gode liv i hele regionen**
  - o Fleksibel og bæredygtig infrastruktur; Et attraktivt kulturliv i hele regionen; Bæredygtige og attraktive lokalsamfund

- **Spor 2: At skabe fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft for alle**
  - o Behov for efteruddannelse; Unge og uddannelse; En attraktiv region for studerende; Fokus på unges trivsel og mentale sundhed; Klædt på til fremtidens arbejdsmarked; Uddannelse gennem hele livet

- **Spor 3: At tage hånd om klima, miljø og ressourcer for at sikre en bæredygtig udvikling**
  - o Bæredygtighed & grøn energi; Fokus på grundvand & vandmiljø; Bæredygtige hospitaler og institutioner i verdensklasse; Klimaforandringer håndterer vi i fællesskaber; Rent drikkevand – en knap ressource?; Ekspertise på jordforureningsområdet; Nødvendigt fokus på råstoffer og genanvendelse;

- **Spor 4: At bane vej for et mere bæredygtigt og effektivt sundhedsvæsen af høj kvalitet - for borgeren og tæt på borgeren**
  - o Samarbejde med private virksomheder; Sundhedsinnovation – driver for et effektivt sundhedsvæsen; Ernæring – et eksempel på sundhedsinnovation; Midtjyske it-løsninger – et eksempel på sundhedsinnovation; Nye muligheder med life science; Kultur til gavn for sundheden ■

Hedensted Kommune

Kapitel 2. Strategi, styrker, udfordringer og initiativer

Erhvervsstrategi og erhvervspolitik

Den nuværende erhvervspolitik blev vedtaget tilbage i 2008 – med andre ord en bedaget politik, som også står over for en kraftig revision – et arbejde som netop er påbegyndt.

I den nuværende politik hedder det, at Hedensted Kommunes opgave på erhvervs-området i høj grad er at skabe så gode rammer som muligt for de eksisterende virksomheder, samt at understøtte de nye iværksættere, så også disse kan vokse.

Erhvervspolitikken skal sammentænke uddannelsespolitikken sammen med Turismepolitikken og Kultur- og Fritidspolitikken, foruden at den hænger tæt sammen med arbejdsmarkedspolitikken.

Hedensted Kommune har som vision, at borgerne skal være tæt på bl.a. demokratiet og derfor er det oplagt, at borgere, virksomheder, organisationer og institutioner kan bidrage med idéer i udviklingsprocesser.

Erhvervsstruktur

Hedensted Kommune er en attraktiv kommune både i forhold til erhvervslivet og som bosætningskommune. Dette skyldes i høj grad kommunens placering ved motorvej E45, Vestvejen samt motorvejsforbindelsen mellem Vejle og Herning.

Hedensted Kommunes detailhandel er fordelt på flere mindre bysamfund. Kommunen er placeret mellem to større byer – Vejle og Horsens, hvilket giver specielle udfordringer for især detailhandlen.

Der er i alt godt 2.100 virksomheder i Hedensted Kommune, hvoraf godt halvdelen ikke har nogle ansatte. Knap ¼ har mellem 1 og 4 ansatte og knap 1/10 mellem 5 og 9 ansatte. Virksomhedsstrukturen er altså kendetegnet ved en del små virksomheder og meget få store virksomheder.

Erhvervsstrukturen i Hedensted Kommune adskiller sig fra hele landets erhvervsstruktur, idet der er en overrepræsentation af fødevarer og bioressourcer, byggeri og anlæg samt industri, mens bl.a. handel og service er underrepræsenteret.

Inden for industri er der især en overrepræsentation af arbejdspladser inden for jern- og metalindustri samt kemisk industri og plastindustri.

Handelsbalanceindekset, som er et udtryk for omsætningen set i forhold til forbrugspotentialet, er i Hedensted Kommune stor inden for dagligvarer, dog med en faldende tendens. Inden for tøj og sko er der et lille handelsbalanceindeks, hvilket vil sige, at borgene i Hedensted Kommune ofte køber deres tøj og sko i andre kommuner. Tendensen tyder på, at borgerne i kommunen er begyndt at købe deres øvrige forbrugsvarer i kommunen, men forbrugspotentialet er stadigt større end omsætningen. ■

Erhvervsmæssige styrker – som Hedensted selv peger på

Attraktiv beliggenhed
Hedensted Kommune er en attraktiv kommune både i forhold til erhvervslivet og som bosætningskommune. Landsplanredegørelsen har udpeget to vækstcentre i Danmark, Øresundsregionen og Det østjyske Bybånd, der strækker sig fra Kolding til Randers og dermed omfatter Hedensted Kommune.

Kommunen oplever stor tilvækst i antal arbejdspladser. Det skyldes både eksisterende virksomheder, der bliver større, og iværksættere, som starter nye virksomheder. Etableringen af nye virksomheder er især sket langs motorvejen.

I Hedensted Kommune ligger flere kontorfællesskaber, hvor iværksættere og mindre virksomheder kan leje lokaler og samtidig blive en del af et fællesskab.

På 45-60 minutter er det muligt at nå de to lufthavne (Billund og Aarhus). Herudover ligger Aarhus containerhavn, Horsens og Vejle erhvervshavne og Fredericia DryDock havn indenfor 45 minutters kørsel.

Alsidige bosætningsmuligheder
Kommunen har gennem de sidste mange år oplevet en pæn befolkningsvækst og tilflytterne er generelt yngre og har en højere husstandsindkomst end de lokale nybyggere. Hedensted Kommune er en af de kommuner i landet, som har den laveste ledighed. Den lave ledighed må anses som en fordel, men kan potentielt også udgøre en udfordring, da det mindsker virksomheders rekrutteringsgrundlag.

Kommunens placering ved motorvejen giver også gode muligheder for at pendle til arbejde i andre kommuner. Således er der 12.000 borgere, som hver dag kører til en anden kommune for at arbejde, mens 8.000 borgere pendler ind i Hedensted Kommune. Den øvrige infrastruktur i kommunen betyder, at det er forholdsvis nemt at komme til og fra de store nabobyer Horsens og Vejle – også med tog. ■

Erhvervsmæssige udfordringer

Erhvervsstruktur
Hedensted Kommunes erhvervsstruktur er præget af meget landbrug og industri – erhverv, som er mere udsatte for nedlæggelse eller outsourcing end de mere videntunge virksomheder. Desuden har kommunen mange små virksomheder og få meget store.

En stor del af detailhandlen, især inden for tøj og sko lægges uden for kommunen og de lokale virksomheder er således både under pres fra andre fysiske butikker og online handel. ■

A6
AH 18

Iværksætterpotentiale

Indsatsen i forhold til iværksættere er et etableret tilbud i Hedensted Kommune, men det kan til stadighed være udfordrende at ”ramme” målgruppen. Der opleves en stigende deltagelse på kurser. ■

Lavt uddannelsesniveau

Hedensted Kommune har et lavt uddannelsesniveau i forhold til gennemsnittet i Region Midtjylland. Blandt de unge, især 10. klasse, er der et forholdsvist stort frafald og begge kommunens gymnasier ligger i udkanten af kommunen og er derfor ikke førstevalg for størstedelen af kommunens gymnasieelever. Til gengæld er andelen af unge som vælger en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse væsentlig større end landsgennemsnittet. ■

Boligtilbud og infrastruktur

Der er mangel på gode lejeboliger og billige ejerboliger for førstegangskøbere og der er ikke større forbindelsesveje mellem de enkelte bysamfund i kommunen og mange veje er underdimensioneret i forhold til store landbrugsmaskiner/lastbiler. Der er generelt meget trafik gennem de enkelte landsbyer, og også meget tung lastbiltrafik igennem mange af de små landsbyer. Den offentlige trafik mellem kommunens egne byområder er mangelfuld. ■

Lokalisering af udenlandske virksomheder

Hedensted Kommune er ikke så kendt som etableringssted for udenlandske virksomheder. ■

Erhvervspolitiske initiativer

Hedensted Kommune vil styrke sin position som en vækstorienteret landkommune.

- **Styrke udviklingen i erhvervslivet i en tæt dialog med virksomheder og iværksættere på et bæredygtigt grundlag**
- **Indgå i ansvarlige partnerskaber med en nytænkende indfaldsvinkel**
- **Sikre attraktive bosætningsmuligheder for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft**

Udvikling af attraktive erhvervsområder
Det er kommunens mål, at de store og mellemstore pladskrævende virksomheder placeres i egentlige erhvervsområder. De mindre virksomheder inden for detailhandel, håndværk og service placeres i lokalområderne, gerne i håndværkerbyer og kontorfællesskaber.

Det er Hedensted Kommunes mål at motivere detailhandlerne til at skabe mere udvikling. Endeligt ønsker Hedensted Kommune at samarbejde med nabokommunerne for at kortlægge behovet for nye arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, og de bedst egnede områder skal lokaliseres.

Erhvervscampus Hedensted
I de seneste år har der været et igangværende arbejde med at etablere et Erhvervscampus i Hedensted. Dette arbejde er startet på baggrund af, at Erhvervsakademi Dania har etableret en uddannelsesstation i Hedensted, hvor der pt. uddannes automationsteknologer. Det er kommunens ønske, at dette tiltag skal udvides og udvikles, med henblik på at der bliver etableret flere "satellit-uddannelser" i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og de lokale virksomheder.

Det er Hedensted Kommunes mål at højne uddannelsesniveauet. Især skal der leves op til Regeringens målsætning om, at 95 pct. af en årgang gennemfører en ungdomsuddannelse.

Hedensted Erhverv
Hedensted Erhverv er kommunens vigtigste element i indsatsen over for de lokale virksomheder og i at opnå de opstillede mål. Hedensted Erhverv skal:

- Være virksomhedernes første indgang til kommunale ydelser
- Medvirke til et koordineret og smidigt sagsforløb fra start til slut
- Være det uvildige bindeled til private rådgivere samt regionale, nationale og internationale tilbud for alle virksomheder i kommunen
- Understøtte nytænkning og skabe tilbud, der kan være med til at udvikle og udfordre virksomhedernes måder at arbejde på
- Medvirke til at skabe synergi mellem eksisterende erhvervs- og handelsstandsforeninger
- Samle kommunens indsatser overfor alle typer virksomheder (industri, håndværk, detailbutikker, webshops, turistvirksomheder etc.)

Iværksætterkultur
Hedensted Kommune vil ligge i top 5 i Region Midtjylland mht. iværksætterrate og overlevelsesrate. Derfor skal selvstændighedskultur introduceres i folkeskolen og gymnasier.

Grøn omstilling og cirkulær økonomi
Bæredygtig udvikling bliver et "must", som Hedensted Kommune vil understøtte blandt andet ved at være "det gode eksempel".
FNs verdensmål for bæredygtig udvikling har været på dagsordenen i en årrække og der arbejdes intens med målene internt i kommunen, som på politisk niveau har nedsat et Klima- og Energiråd, som har til opgave at præge kommunen, borgerne og virksomhederne og sætte verdensmålene øverst på dagsordenen.

Internationalisering
Hedensted Kommune vil via Central Denmark EU Office sikre størst muligt udbytte af det europæiske samarbejde og vil stræbe efter at udnytte mulighederne i de forskellige EU-programmer og indgå i internationale samarbejder.

Kommunen vil endvidere understøtte virksomheder, som er og gerne vil på de internationale markeder. ■

gennem de sidste mange år oplevet en
pæn befolkningsvækst

Hedensted Kommune

Kapitel 3. Erhvervsudvikling i tal

- **Beskæftigelsesvækst fra den private sektor**
- **Hver fjerde beskæftigede knyttet til bygge/bolig**
- **Mange beskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse**
- **Iværksætteri domineret af bygge/bolig og handel**
- **Stor og voksende eksportomsætning**
- **Svag befolkningsvækst med flere 20 til 29-årige**

Beskæftigelsesvækst fra den private sektor

Den samlede beskæftigelse i Hedensted vokser år for år. I 2013 var der 19.278 beskæftigede i kommunen. Fem år senere i 2018 var der knap 2.000 flere beskæftigede, helt nøjagtigt 21.263 beskæftigede. En vækst på 1.985 svarende til 10,3 procent, jf. figur 1.

Beskæftigelsen i den private sektor i Hedensted er vokset i perioden med 1.985 beskæftigede. Det vil sige, at hele beskæftigelsesvæksten kommer fra den private sektor. I 2013 var der 4.428 beskæftigede i den offentlige sektor i kommunen – det var der også i 2018. Derimod beskæftigede den private sektor 14.850 i 2013 og 16.835 i 2018. Det er en relativ vækst på 13,4 procent.

Hedensted har en stor privat sektor, der udgør 79,2 procent af den samlede beskæftigelse i 2018. I Region Midtjylland udgør den private sektor 70,9 procent, og det er kun Ikast-Brande kommune, hvor den private beskæftigelse udgør 81,4 procent, der har en større privat sektor end Hedensted.

Hedensted er i lighed med mange andre kommuner ramt hårdt på beskæftigelsen af finanskrisen. Den samlede beskæftigelse faldt med 8,3 procent fra 2008 til 2009. Region Midtjylland nåede bunden i 2012 efter et fald på 6,2 procent fra 2008 til 2009. Den private sektor i Hedensted ramte også bunden i 2012 med et fald fra toppen i 2008 på hele 11,3 procent, mens den

i regionen var faldet med 8,5 procent i 2012. I 2017 nåede beskæftigelsen i den private sektor i Hedensted niveauet fra før krisen. I 2018 var den private beskæftigelse i kommunen 4,5 procent over 2008-niveauet. Den samlede beskæftigelse var 1,3 procent over.

I regionen og på landsplan nåede beskæftigelsen såvel samlet som for den private sektor niveauet før krisen i 2017. I 2018 er den samlede beskæftigelse i Region Midtjylland 1,1 procent over 2008-niveau, mens den private sektor er 1,8 procent over. På landsplan er beskæftigelsen henholdsvis 1,8 procent og 3,5 procent over.

Figur 1. Beskæftigelse i Hedensted kommune, samlet og privat, november 2013-november 2018

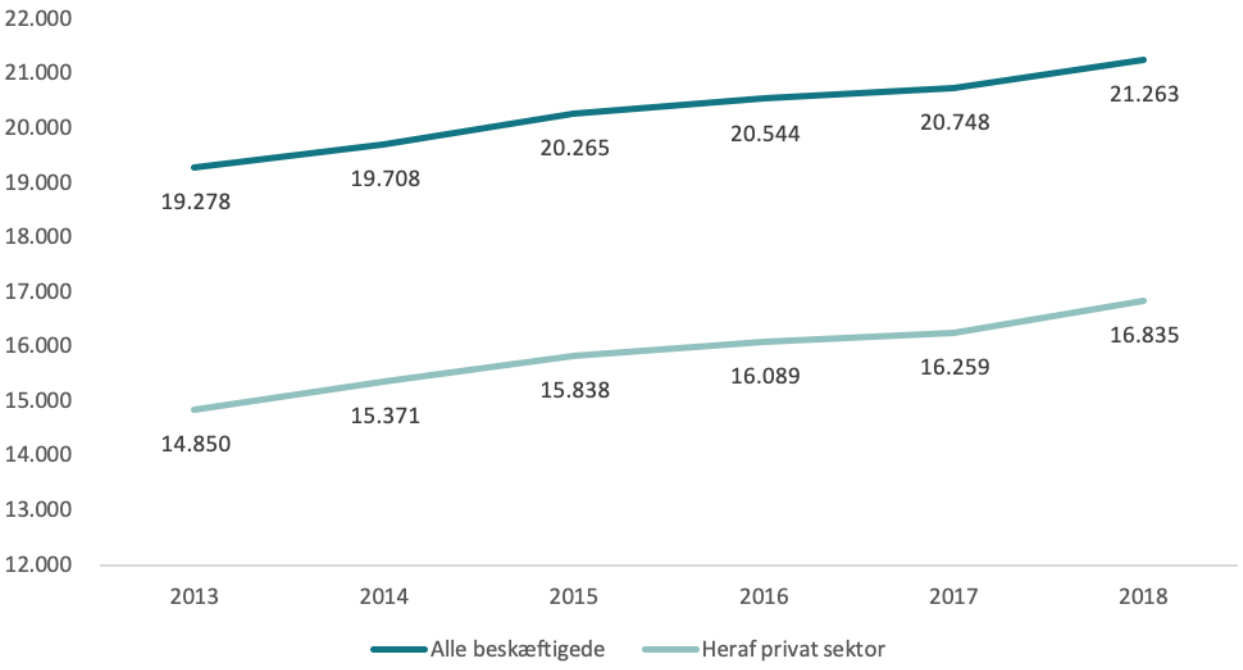

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 2. Relativ udvikling i beskæftigelse, private sektor, november2015-november2018

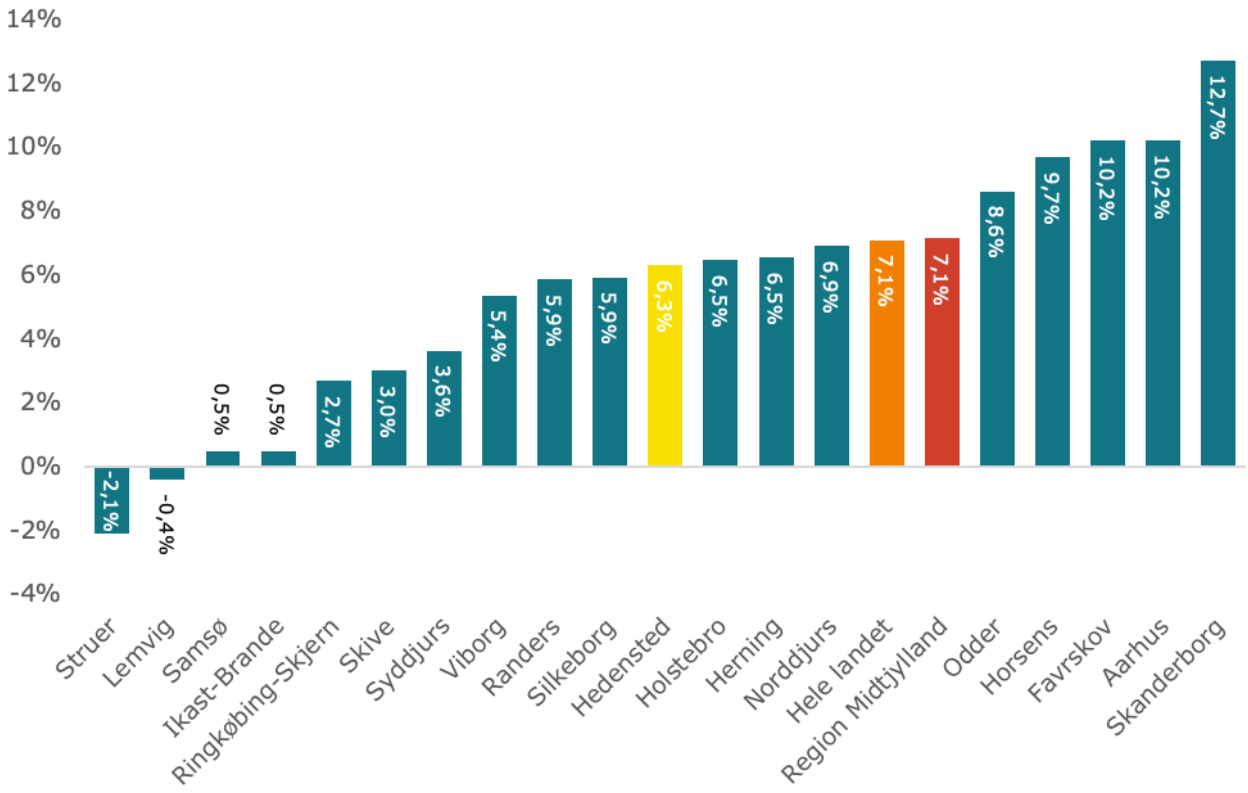

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

De seneste tre år fra 2015 til 2018 har væksten i den private sektor i Hedensted været på 6,3 procent. Som nævnt var den private sektor over hele perioden 2013 til 2018 vokset med 10,3 procent, så væksten er fladet en smule ud, jf. figur 2.

Beskæftigelsesudviklingen i den private sektor er i denne periode lidt under niveauet i Region Midtjylland og hele landet. Generelt voksede den private sektor med 7,1 procent såvel i Region Midtjylland som i hele landet.

Figur 3. Relativ udvikling i antal lønmodtagerjob i den private sektor 2018K3-2019K3

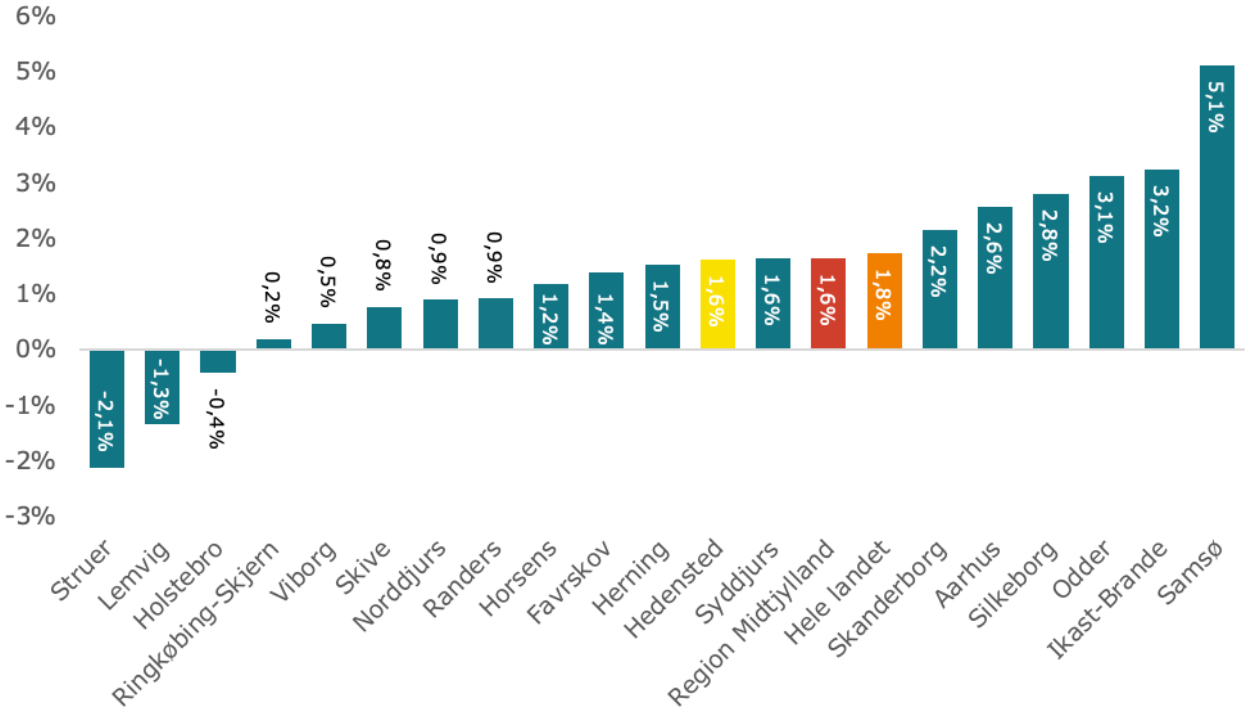

Kilde Danmarks Statistik. Specialkørsler Lønmodtagerstatistikken LBESK. Målene er opgjort i 3. kvartal 2018 og 3. kvartal 2019. Beskæftigelsen i LBESK udtrykker alle lønmodtagerjob på arbejdssteder, dvs. at selvstændige ikke indgår samt at én person kan besidde flere job i modsætning til RAS, der opgør antal beskæftigede i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Tallene i figur 2 er opgjort fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor såvel lønmodtagere som selvstændige er gjort efter deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Med hensyn til lønmodtagerstatistikken, hvor alle job er opgjort og udviklingen det seneste år, ses det, at væksten i Hedensted fra 2018 til 2019 er noget mindre, jf. figur 3.

Når det kommer til lønmodtagerjob, har Hedensted haft en vækst på 1,6 procent det seneste år, hvilket fuldstændig er på linje med det generelle niveau i Region Midtjylland, mens der har været en jobvækst i den private sektor på 1,8 procent på landsplan.

Figur 4. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse og område, 2018

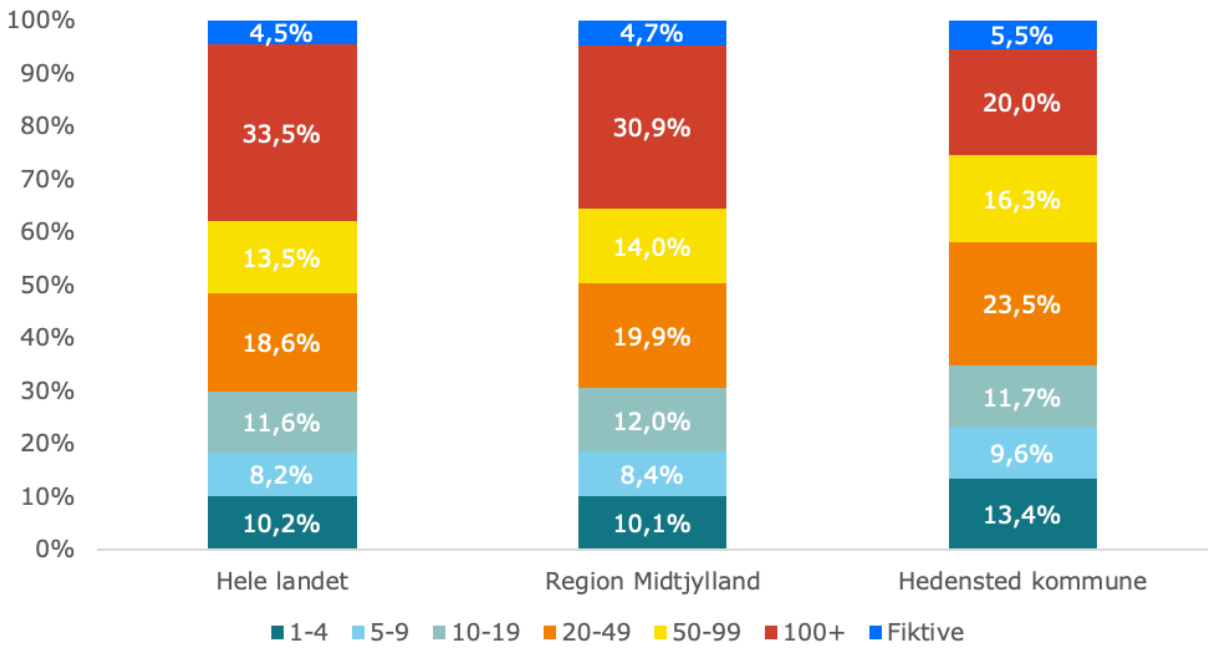

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

Beskæftigelsesvækst primært i de mindre virksomheder

Beskæftigelsen fordelt på arbejdsstedsstørrelser i Hedensted adskiller sig fra generelle billede i såvel hele landet som Region Midtjylland ved at have en markant lavere andel beskæftigede på de helt store arbejdssteder, mens der er relativt flere beskæftigede på de mindre arbejdssteder, jf. figur 4.

I Hedensted finder man hver femte beskæftigede på arbejdssteder med 100 eller flere ansatte. På landsplan finder man hver tredje (33,5 procent) og i regionen 30,9 procent. Her er der altså markant færre beskæftigede i Hedensted relativt til nationalt og regionalt, hvilket selvfølgelig sætter sit præg på de andre arbejdsstedsstørrelser.

For beskæftigelsen på arbejdssteder med 50 til 99 ansatte findes 16,3 procent af beskæftigelsen i Hedensted, mod 14,0 procent regionalt og 13,5 procent, mens de mindste arbejdssteder med en til fire ansatte udgør 13,4 procent af beskæftigelsen i Hedensted mod lidt over 10 procent såvel regionalt som nationalt.

For arbejdssteder med fem til ni ansatte ses et lignende billede. 9,6 procent af beskæftigelsen i Hedensted er her mod 8,2 procent i hele landet og 8,4 procent i regionen. For arbejdssteder med 10-19 ansatte er Hedensted på niveau med regionen og resten af landet, mens 23,5 procent af beskæftigelsen i Hedensted er at finde på arbejdssteder med 20 til 49 ansatte. Det er et godt stykke over regionen (19,9 procent) og hele landet (18,6 procent).

Fiktive enheder defineres i denne sammenhæng som; personer, der arbejder fra varierende adresser eller egen bopæl, så som hjemmehjælpere, rengøring og personer ansat i vikarbureauer[1].

Tabel 1. Udvikling i antal job opgjort efter arbejdsstedsstørrelse og område 2015-2018

	Mikro	Små	Mellemstore og store	Fiktive	Alle
Hele landet	2,5%	5,9%	6,5%	-4,5%	5,1%
Region Midtjylland	1,9%	7,3%	7,2%	-3,5%	5,7%
Hedensted kommune	4,8%	8,5%	6,0%	-7,9%	5,7%

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. Mikrovirksomheder består af virksomheder med 1-9 ansatte, små virksomheder består af 10-49 ansatte, mens mellemstore og store virksomheder består af 50 eller flere ansatte

Angående beskæftigelsesudviklingen fordelt på arbejdsstedsstørrelser ses det, at det er de små virksomheder med 10 til 49 ansatte, der leverer den højeste beskæftigelsesvækst i Hedensted. Her har der været en vækst i beskæftigelsen på 8,5 procent i perioden 2015 til 2018. På landsplan var der en vækst på 5,9 procent, mens der i Region Midtjylland var en vækst på 7,3 procent, jf. tabel 1.

Der har været en jobvækst på 6,0 procent på de mellemstore og store arbejdssteder. På landsplan var væksten på disse arbejdssteder 6,5 procent og i regionen voksede beskæftigelsen 7,2 procent her.

Hedensted oplever større beskæftigelsesvækst i mikrovirksomheder end generelt. 4,8 procent er beskæftigelsen vokset her i Hedensted mod 2,5 procent på landsplan og 1,9 procent i regionen.

[1] Danmarks Statistik beskriver fiktive enheder således: En fiktiv enhed er en enhed, hvor personer uden et fysisk arbejdssted placeres. Dette gælder fx inden for rengøringsvirksomhed, forsikrings-virksomhed og social- og sundhedsvæsen. Ansættelsesforholdene bliver i disse tilfælde henført til fiktive arbejdssteder. Disse fiktive arbejdssteder indgår dog ikke i opgørelserne over antal arbejdssteder.

Figur 5. Privat beskæftigelse fordelt på ressourceområder, relativt, 2018

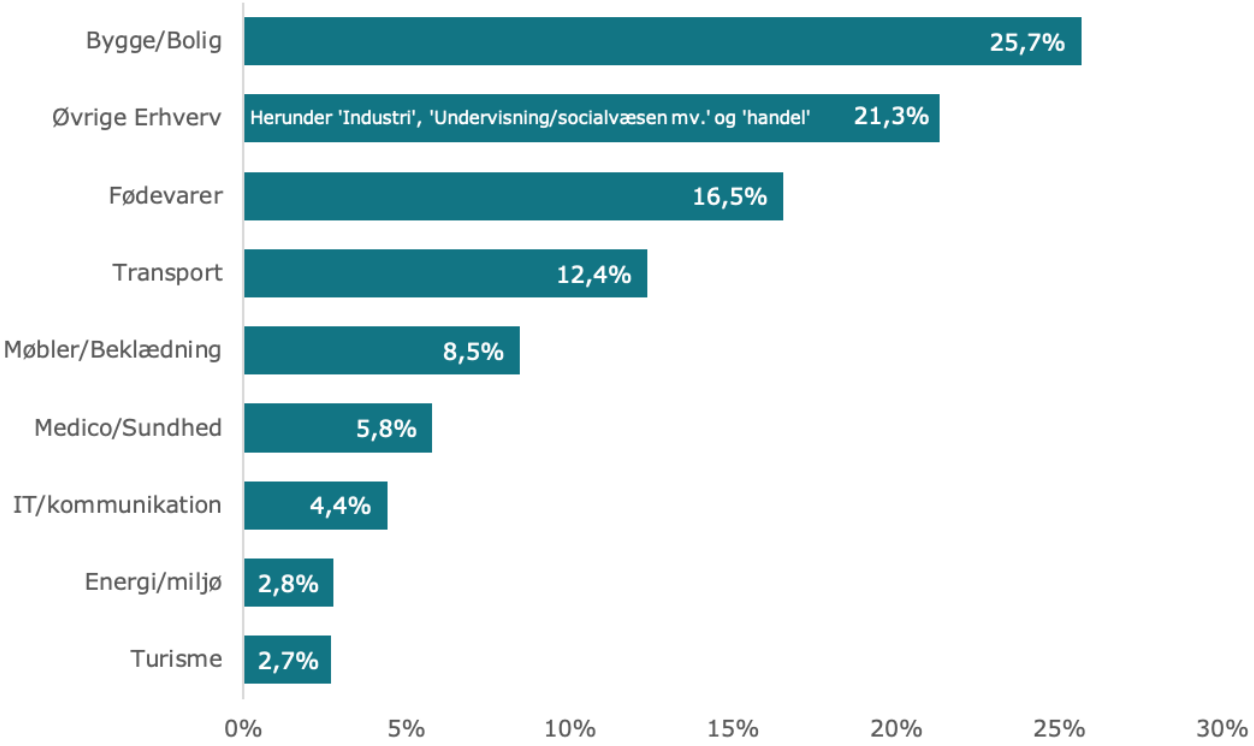

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Hver fjerde beskæftigede knyttet til bygge/bolig
Beskæftigelsen i Hedensted kommune er i udpræget grad domineret af én styrkeposition. Det er bygge/bolig, der tegner sig for 25,7 procent af den private beskæftigelse. Fødevarer og transport fylder også godt i beskæftigelsen.

Styrkepositionsfordelingen, også kaldet ressourceområder eller kompetenceklynger, tager udgangspunkt i en kortlægning af dansk erhvervslivs nationale styrkepositioner i eksportøjemed. Inddelingen bryder med den traditionelle brancheinddeling, da den samler alle led i værdikæden – altså den private beskæftigelse i primære erhverv, fremstillingserhverv, støtteerhverv og serviceerhverv for den givne branche, det vil sige både den direkte beskæftigelse i fødevarebranchen og den afledte beskæftigelse fra fødevarebranchen. Fra jord til bord med andre ord med primære erhverv (landbrug, fiskeri, gartneri), fremstillingserhverv (industribrancher der forarbejder fødevarer; fx slagterier, mejerier), støtteerhverv (fx produktion af køleanlæg) og serviceerhverv (detailhandel, landbrugskonsulenter mv.).

21,3 procent af beskæftigelsen i Hedensted hører under øvrige erhverv, der af gode grunde ikke er en styrkeposition i sig selv. Grupperingen øvrige erhverv består af 236 brancher, som ikke umiddelbart passer ind i ressourceområderne. Hvor beskæftigelsen under øvrige erhverv primært ligger, vendes der tilbage til. Først ses der nærmere på beskæftigelsen i ressourceområderne, der er illustreret i figur 5.

Ses bort fra øvrige erhverv, er det som nævnt bygge/bolig, der dominerer beskæftigelsen i Hedensted. Fødevarer følger efter med 16,5 procent af den private beskæftigelse, mens transport udgør 12,4 procent. De resterende styrkepositioner fylder markant mindre.

Tabel 2. Detaljeret erhvervsstruktur, arbejdspladser Hedensted kommune, fordelt på ressourceområder, 2018

Styrkeposition	Primære erhverv	Fremstillings-erhverv	Støtteer-hverv	Serviceer-hverv	I alt
Fødevarer	699	340	685	1.060	2.784
Møbler		58		655	713
Beklædning		125		589	714
Turisme				448	448
Bygge/bolig	40	1.102	11	3.168	4.321
IT/kommunikation		285	3	452	740
Transport		455		1.628	2.083
Energi/miljø	-	169		296	465
Medico/Sundhed		216		759	975
Øvrige Erhverv		1.142		2.450	3.592
I alt	739	3.892	699	11.505	16.835

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret	Specialiseret	Meget specialiseret

*Lidt specialiseret betyder, at kommunens andel af landets arbejdspladser på delområdet er op til en halv gang større end kommunens samlede andel af landets arbejdspladser. For specialiserede delområder er andelen mindst en halv gang større, og for meget specialiserede delområder er andelen mindst tre gange så stor.

Styrkepositioner rummer som nævnt alle led i værdikæden. Fra primære erhverv, som eksempelvis landbrug over fremstillingserhverv, støtteerhverv og endelig serviceerhvervene. I tabel 2 er beskæftigelse fordelt på disse grupper, og de steder, hvor der er flere end landsgennemsnittet beskæftiget, er markeret med en farve. Dermed fremstår kommunens specialiserede områder og dem er der en hel del af i Hedensted.

Den samlede beskæftigelse i hver af styrkepositionerne fødevarer, møbler, beklædning, bygge/bolig, transport og energi/miljø udgør relativt mere i Hedensted kommune end, tilfældet er på landsplan. Møbler har den største specialisering med 264 beskæftigede i Hedensted for hver 100 på landsplan relativt.

For den samlede beskæftigelse i værdikæderne ses der specialiseringer indenfor de primære erhverv, fremstillingserhvervene og støtteerhvervene. Stærkest specialisering er der i de støtteerhverv, hvor der er 304 beskæftigede i Hedensted kommune for hver 100 på landsplan. Men der er også en markant specialisering i fremstillingserhvervene i Hedensted med 166 beskæftigede for 100 på landsplan.

Tabellen viser tydeligt, at Hedensted er en stærk industrikommune. I fremstillingserhvervene er der specialiseringer i styrkepositionerne beklædning, bygge/bolig, it/kommunikation og transport. Dertil kommer, at øvrige erhverv også er specialiseret. I alt er der 3.892 beskæftigede i fremstillingserhvervene, hvilket svarer til 23,1 procent af den private beskæftigelse.

Det ses ligeledes af tabellen, at bygge/bolig har specialiseringer indenfor de primær erhverv, fremstillingserhvervene og serviceerhvervene.

Tabel 3. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv', fordelt på brancher, 2018

Branche	Beskæftigede
Industri	1.142
Handel	619
Finansiering og forsikring	117
Videnservice mv.	306
Operationel service	411
Undervisning og socialvæsen mv.	669
Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.	328
I alt	**3.592**

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret | Specialiseret | Meget specialiseret

*Lidt specialiseret betyder, at kommunens andel af landets arbejdspladser på delområdet er op til en halv gang større end kommunens samlede andel af landets arbejdspladser. For specialiserede delområder er andelen mindst en halv gang større, og for meget specialiserede delområder er andelen mindst tre gange så stor.

Størstedelen af de beskæftigede under øvrige erhverv finder vi i branchen industri med 1.142 beskæftigede. Det svarer til 31,8 procent af de beskæftigede under øvrige erhverv. Beskæftigelsen i industri i Hedensted er relativt set højere end på landsplan, hvilket udløser en specialisering. For hver 100 beskæftigede på landsplan, er der 238 i Hedensted kommune, jf. tabel 3.

Undervisning og socialvæsen mv. har også en mindre specialisering i kraft af de 669 beskæftigede i branchen, hvilket gør den til den næststørste branche i øvrige erhverv efterfulgt af handel med 619 beskæftigede. Det er her vigtigt at bemærke, at branchen handel er øvrig handel, altså den handel, som ikke passer ind under en af styrkepositionerne. ■

Hedensted er en stærk industrikommune

Mange beskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse

Adgang til kvalificeret arbejdskraft er afgørende for erhvervslivets fortsatte udvikling. Det er derfor interessant at se på, hvordan uddannelsesniveauet hos de beskæftigede i Hedensted ser ud og har udviklet sig. Tabel 4 viser uddannelsesniveau for Hedensted, Region Midtjylland og hele landet.

Danmarks Statistik inddeler uddannelsesniveaet i ti forskellige kategorier. For overskuelighedens skyld er de her lagt sammen til fire forskellige uddannelsesniveauer.

Den generelle tendens i såvel Region Midtjylland som hele landet er, at beskæftigelsen går imod et højere uddannelsesniveau. Det vil sige, at andelen af beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse og erhvervsfaglig uddannelse bliver mindre, mens andelene af beskæftigede med korte eller mellemlange uddannelser og universitetsuddannelser bliver større. Denne tendens ses også i Hedensted.

De beskæftigedes uddannelsesniveau i Hedensted er kendetegnet ved en markant højere andel af beskæftigede med en erhvervsfaglig end i såvel Region Midtjylland som hele landet og en tilsvarende markant lavere andel af beskæftigede med universitetsuddannelse.

40,8 procent af de beskæftigede i 2018 havde en erhvervsfaglig uddannelse. Det svarer til 8.672 beskæftigede. I 2013 var der 7.980 beskæftigede med erhvervsfaglige uddannelser i Hedensted, hvilket udgjorde 41,4 procent af beskæftigelsen. I Region Midtjylland er andelen gået fra 36,1 procent i 2013 til 34,4 procent i 2018. På landsplan udgjorde de erhvervsfagligt uddannede 34,5 procent i 2013 og 32,4 procent i 2018.

Beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse fylder også godt i Hedensted. Her var der 7.003 beskæftigede i 2018, hvilket svarede til 32,9 procent af den samlede beskæftigelse. Andelen er faldet fra 34,1 procent i 2013, mens antallet faktisk er vokset. I 2013 var der 6.567 beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse.

Beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse og beskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse udgør dermed lige knap tre ud af fire beskæftigede i Hedensted (helt nøjagtigt 73,7 procent). Det er markant højere end i såvel regionen som hele landet, hvor de udgør henholdsvis 64,6 procent og 62,4 procent.

Deraf følger selvfølgelig, at andelen af beskæftigede med korte og mellemlange uddannelser samt universitetsuddannede er tilsvarende mindre i Hedensted og tilsvarende større i Region Midtjylland og hele landet. Her er det særligt de universitetsuddannede, der er færre af. I 2018 var der 1.091 beskæftigede med universitetsuddannelse i Hedensted, hvilket svarer til 5,1 procent af beskæftigelsen. I regionen var andelen mere end dobbelt så stor med 12,3 procent, mens de universitetsuddannede på landsplan med 15,3 procent af beskæftigelsen i 2018 udgjorde tre gange så mange som på landsplan. Andelen af universitetsuddannede vokser dog også i Hedensted. I 2013 var der 804 beskæftigede, hvilket svarede til 4,2 procent af beskæftigelsen.

Tabel 4. Uddannelsesniveau for personer i beskæftigelse efter område, 2013-2018

Hedensted kommune				
	2013		2018	
Uden kompetencegivende uddannelse	6.567	34,1%	7.003	32,9%
Erhvervsfaglig uddannelse	7.980	41,4%	8.672	40,8%
Kort eller mellemlang videregående	3.927	20,4%	4.497	21,1%
Universitetsuddannelse	804	4,2%	1.091	5,1%
I alt	**19.278**	**100%**	**21.263**	**100%**
Region Midtjylland				
	2013		2018	
Uden kompetencegivende uddannelse	194.108	31,7%	199.227	30,2%
Erhvervsfaglig uddannelse	221.487	36,1%	226.736	34,4%
Kort eller mellemlang videregående	133.528	21,8%	151.827	23,0%
Universitetsuddannelse	64.157	10,5%	81.394	12,3%
I alt	**613.280**	**100%**	**659.184**	**100%**
Hele landet				
	2013		2018	
Uden kompetencegivende uddannelse	847.684	31,5%	869.689	30,0%
Erhvervsfaglig uddannelse	928.764	34,5%	937.418	32,4%
Kort eller mellemlang videregående	572.854	21,3%	645.543	22,3%
Universitetsuddannelse	344.646	12,8%	443.296	15,3%
I alt	**2.693.948**	**100%**	**2.895.946**	**100%**

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Beskæftigede med kort eller mellemlang uddannelse bliver der også flere af i Hedensted, som det fremgår af ovenstående tabel. I 2013 var der 3.927 svarende til 20,4 procent af beskæftigelsen. I 2018 er andelen vokset til 21,1 procent og 4.497 beskæftigede.

Figur 6. Beskæftigelsesvæksten i den private sektor, fordelt på uddannelsesniveau og område, 2013-2018

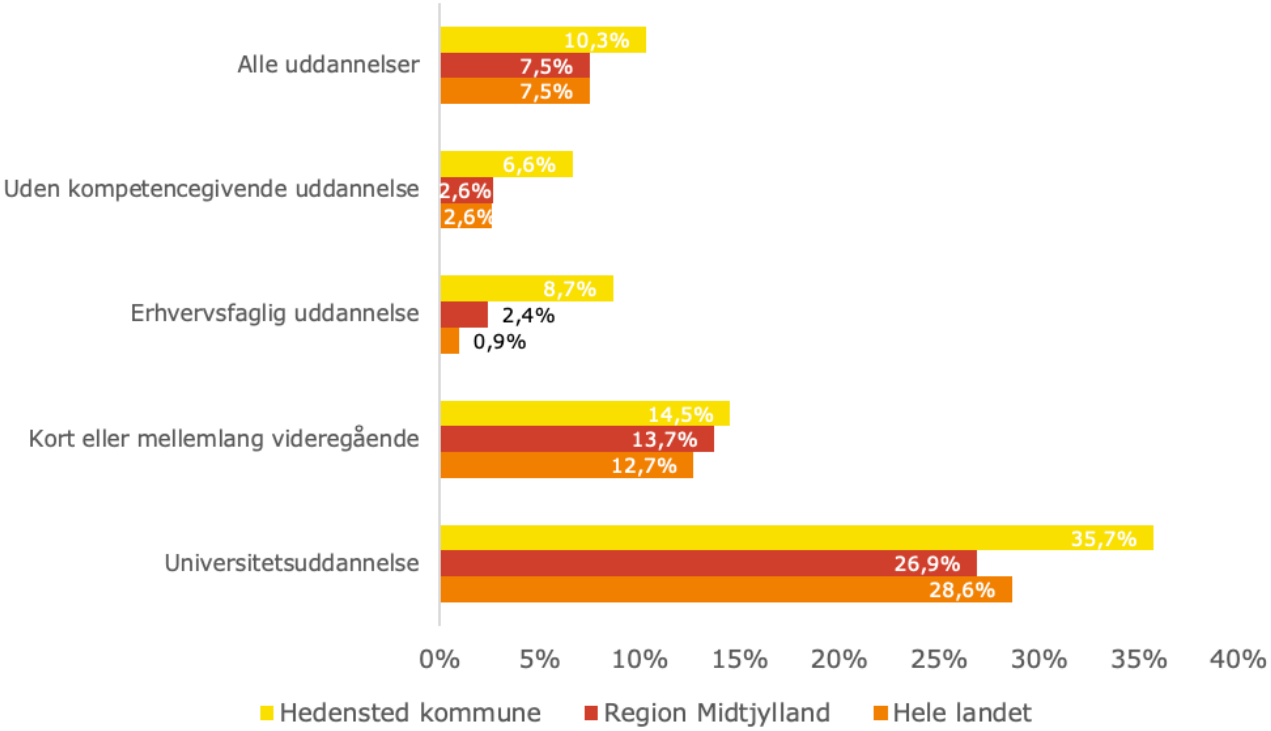

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Angående udviklingen i uddannelsesniveau i Hedensted i perioden 2013 til 2018 er der mange lighedspunkter med den generelle udvikling i Danmark, jf. figur 6.

Hedensted har haft en højere vækst i beskæftigelse end den generelle udvikling, som ses i Region Midtjylland og hele landet. Regionen og hele landet er vokset med 7,5 procent. Hedensted har som tidligere nævnt haft en vækst på 10,3 procent.

I gruppen af beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse har der været en vækst i perioden på 6,6 procent mod 2,6 procent vækst regionalt såvel som nationalt. Gruppen af beskæftigede med erhvervsfaglige uddannelser er vokset med 8,7 procent i Hedensted og 2,4 procent i regionen. På landsplan er der blevet 0,9 procent flere beskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse.

For de korte og mellemlange uddannelser er væksten 14,5 procent i Hedensted. I regionen er den 13,7 procent, mens den på landsplan er 12,7 procent. Endelig er der gruppen universitetsuddannede, som i perioden er vokset med hele 35,7 procent i Hedensted. Det er et godt stykke over niveauet i Region Midtjylland (26,9 procent) og hele landet (28,6 procent). ■

Hedensted har haft en højere vækst i beskæftigelse end den generelle udvikling

Både ind- og udpendling er voksende

I forhold til beskæftigelsen og uddannelsesniveauet i Hedensted er det også væsentligt at kigge på, hvorvidt de beskæftigede er bosat i kommunen eller pendler fra omkringliggende kommuner. Det er desuden også interessant at se, om de bosatte i Hedensted også er beskæftiget inden for kommunegrænsen. Til det formål anvendes Danmarks Statistiks pendlingsstatistikker, der viser ind- og udpendling.

Tabel 5. Ind- og udpendling, antal samt andel af samlet beskæftigelse, Hedensted kommune 2013 og 2018

				Udvikling 2013-2018	
		2013	2018	Antal	Procent
Indpendling	Antal	7.295	9.128	1.833	25,1%
	Procent af dagbefolkning	37,8%	42,9%		
Udpendling	Antal	11.156	12.420	1.264	11,3%
	Procent af natbefolkning	48,2%	50,6%		
Nettoindpendling	Antal	-3.861	-3.292		

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.
*Dagbefolkningen har arbejdssted i kommunen og natbefolkningen har bopæl i kommunen

Tabel 5 viser ind- og udpendling i henholdsvis 2013 og 2018. I 2013 var der 7.295 beskæftigede i Hedensted, som ikke var bosat i kommunen og dermed var indpendlere. Det svarede til 37,8 procent af den såkaldte dagsbefolkning i kommunen. I 2018 var indpendlingen steget til 9.128 beskæftigede – en vækst på 1.833 beskæftigede eller 25,1 procent. Dermed udgjorde indpendlingen 42,9 procent af de beskæftigede i kommunen i 2018.

Angående udpendlingen var der 11.156 personer bosat i Hedensted i 2013, som arbejdede udenfor kommunens grænser, hvilket svarer til 48,2 procent af kommunens natbefolkning. Denne andel steg til 50,6 procent i 2018, hvor 12.420 personer pendlede ud af Hedensted. En vækst på 1.264 personer, svarende til 11,3 procent.

Overordnet set er Hedensted en overvejende udpendlingskommune med en nettoudpendling på 3.292 beskæftigede i 2018.

Danmarks Statistiks pendlingsstatistikker giver også mulighed for at se på pendlernes uddannelsesniveau, og her er der en klar tendens på landsplan. Jo højere uddannelse, desto mere tilbøjelig er man til at pendle. Tabel 6 viser fordelingen for Hedensted, og her ses det, at denne tendens også er gældende i Hedensted kommune.

Tabel 6. Ind- og udpendling, Hedensted kommune, fordelt på uddannelsesniveau 2018

Uddannelsesniveau	Indpendling	Udpendling
Uden kompetencegivende uddannelse	35,6%	41,9%
Erhvervsfaglig uddannelse	39,3%	50,3%
Kort eller mellemlang videregående	55,3%	60,1%
Universitetsuddannelse	67,6%	69,8%
Alle uddannelser	**42,9%**	**50,6%**

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.
*Dagbefolkningen har arbejdssted i kommunen og natbefolkningen har bopæl i kommunen

67,6 procent af de beskæftigede i Hedensted i 2018 med en universitetsuddannelse og 55,3 procent af de beskæftigede med korte eller mellemlange uddannelser var ikke bosat i kommunen. For beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse var 35,6 procent ikke bosat i Hedensted, mens 39,3 procent af beskæftigede med erhvervsfaglige uddannelser var indpendlere.

For udpendlingen ses, at 41,9 procent af de bosatte i Hedensted uden en kompetencegivende uddannelse og 50,3 procent af personer med en erhvervsfaglig uddannelse pendlede til andre dele af landet. For personer med en kort eller mellemlang uddannelse var der 60,1 procent af de bosatte i Hedensted, som var beskæftiget andet steds, mens 69,8 procent af de universitetsuddannede borgere i Hedensted arbejdede uden for kommunegrænsen. Altså jo højere et uddannelsesniveau, des større tilbøjelighed til at pendle ud af kommunen.

Figur 7. Kommuner med størst ind- og udpendling til Hedensted Kommune, antal pendlere, 2018

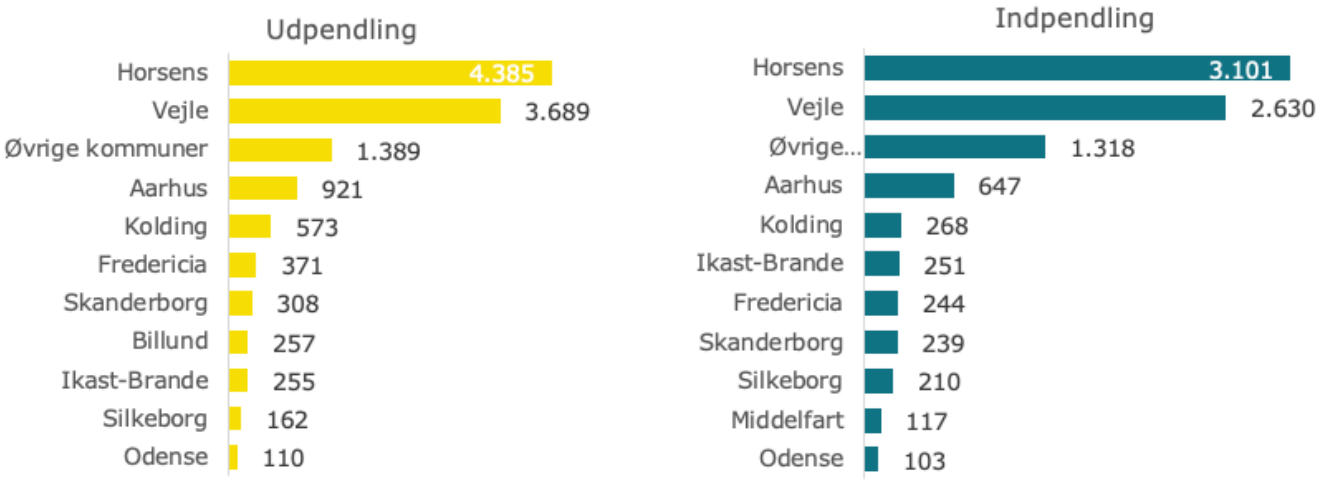

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS.

Statistikkerne giver også mulighed for at se, hvor folk pendler hen, og hvor de kommer fra, jf. figur 7.

Det ses, at nabokommunerne Horsens og Vejle ikke overraskende står for mest af pendlingen relateret til Hedensted. 4.385 borgere fra Hedensted arbejder i Horsens, mens 3.101 personer fra Horsens arbejder i Hedensted. Vejle tiltrækker 3.689 beskæftigede fra Hedensted, mens 2.630 tager turen den anden vej fra Vejle til Hedensted.

Oven for er der set på kommunependlere. Rent definitorisk er man pendler, når man arbejder et andet sted end ens bopæl. Ud fra denne definition var der 22.531 pendlere i Hedensted i 2018. Der er tale om et fald på 1,7 procent i forhold til i 2008, hvor der var 22.917 pendlere i Hedensted.

Den gennemsnitlige pendlingsafstand er derimod vokset i perioden. Fra 20,3 kilometer i 2008 til 23,4 kilometer i 2018. Dermed pendler folk i Hedensted i gennemsnit 3,1 kilometer længere i 2018 end ti år tidligere, hvilket er en vækst på 15,3 procent. ■

Iværksætteri domineres af bygge/bolig og handel

Et spirende iværksættermiljø står højt på ønskelisten hos mange af landets kommuner. Høj iværksætteraktivitet kan bidrage til økonomisk vækst og øget beskæftigelse i kommunen.

Der er stor forskel på, hvordan man gør iværksætteraktivitet op, hvilket kan være medvirkende til et til tider mudret billede af iværksætteriet. En måde at betragte iværksætteraktivitet er Erhvervsstyrelsens månedlige CVR-registreringer. Disse er afgrænset til de såkaldte iværksætterbrancher og ejerformer. Det betyder blandt andet, at der ses bort fra landbrug og foreninger, men genstartere og hobbyvirksomheder indgår stadig.

Figur 8. Nye reelle virksomheder i Hedensted kommune, 2008-2018

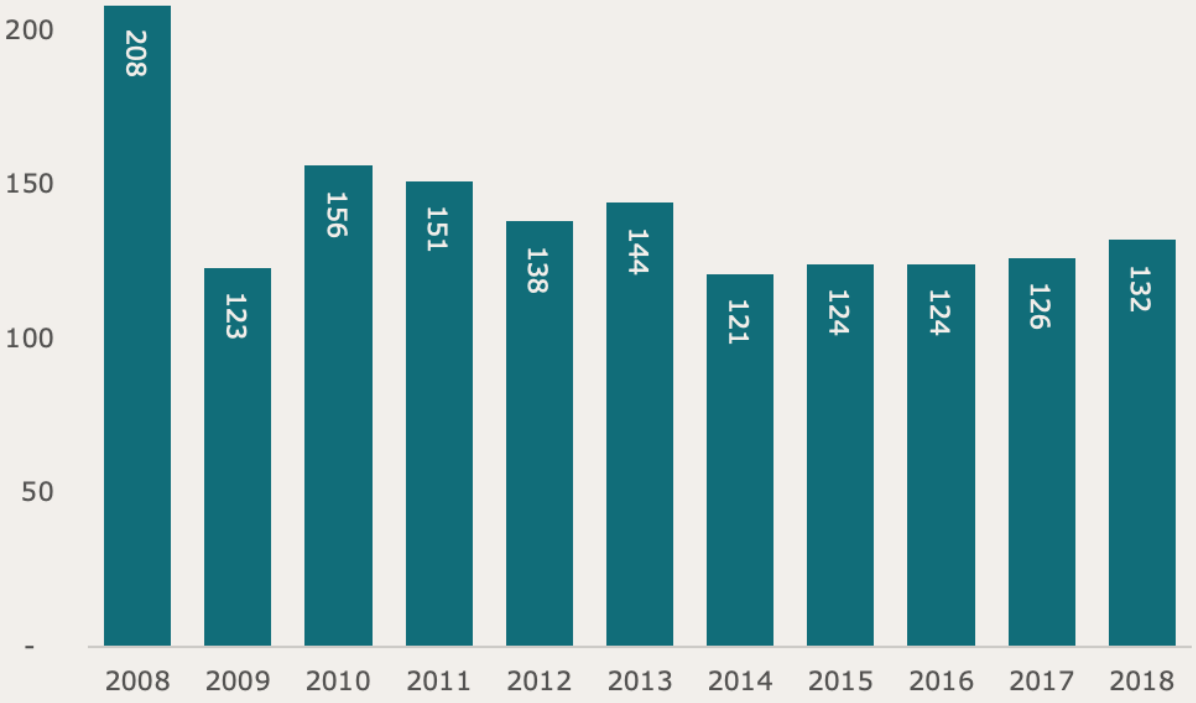

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase
*En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk

Endelig er der Danmarks Statistiks afgrænsning. Den foretages på baggrund af økonomisk aktivitet. En virksomhed skal kunne præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i etableringsåret eller året efter for at blive betragtet som en reel virksomhed. På dette grundlag frasorteres de mindste hobbyvirksomheder automatisk, og genstartere er ligeledes sorteret fra. Ifølge denne afgrænsning var der 132 reelle nye virksomheder i Hedensted i 2018, jf. figur 8.

Afhængig af hvordan man anskuer det, svinger iværksætteraktiviteten i Hedensted i 2018 mellem 132 nye, reelle virksomheder og måske fire-fem gange så mange nye registreringer i CVR. Med fokus på iværksætteraktivitet i sammenhæng med økonomisk vækst og beskæftigelsesudvikling, er der ikke tvivl om, at Danmarks Statistiks afgrænsning af reelle virksomheder giver det mest retvisende billede af iværksætteraktiviteten.

Antallet af iværksættere i Hedensted faldt drastisk som følge af finanskrisen, men har siden fundet et stabilt leje.

Figur 9. Etableringsrater efter område, 2018

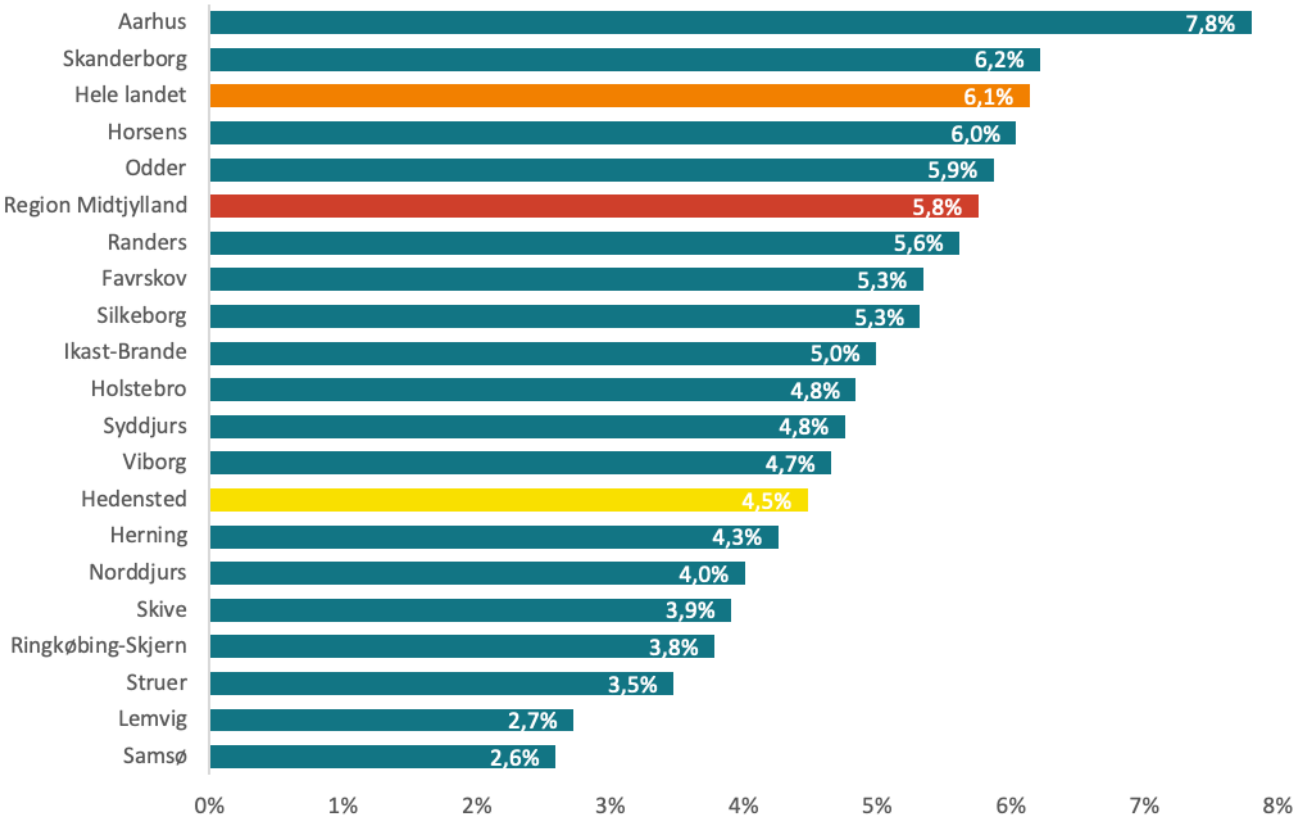

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase og Generel Firmastatistik.
Bearbejdet af eStatistik

Etableringsraten er et mål for fornyelsen af kommunens virksomhedsbestand. Den viser for et givent år, hvor stor en del af samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med udgangspunkt i reelle virksomheder jf. figur 9.

Som det fremgår af figuren, var den generelle etableringsrate 6,1 procent i Danmark i 2018. I Region Midtjylland var den med 5,8 procent en smule lavere end det generelle niveau i Danmark. Hedensteds etableringsrate var i 2018 på 4,5 procent, og dermed befinder Hedensted sig i den nederste del i regionen målt på etableringsrate.

Det er også interessant at se på, hvor mange af de nystartede (reelle) virksomheder, der overlever. Til dette formål anvendes tre- og femårige overlevelsesrater, der udtrykker, hvor stor en andel af nystartede virksomheder, der er i live henholdsvis tre og fem år senere, jf. figur 10.

Figur 10. Overlevelsesrater efter område, 2009-2018

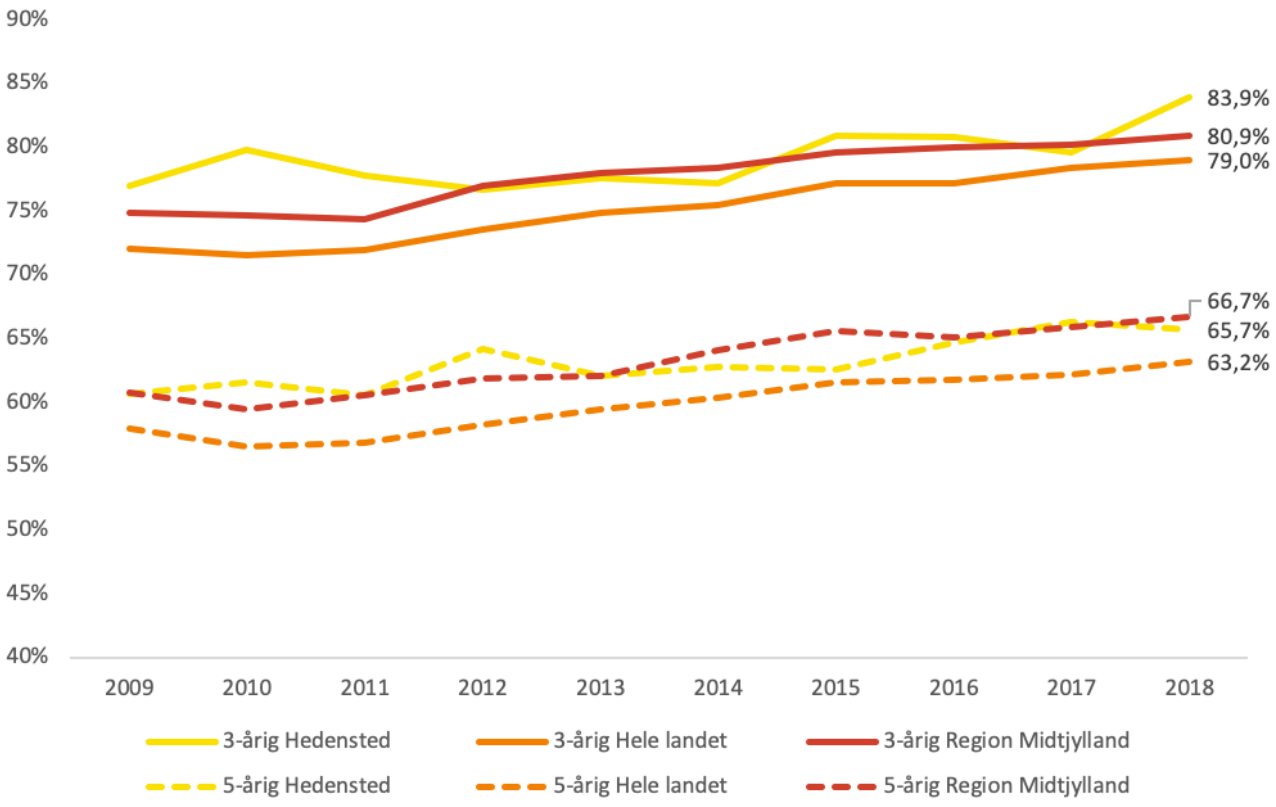

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Den treårige overlevelsesrate i Hedensted ligger over niveauet i såvel hele landet som Region Midtjylland i 2018. I Hedensted var den 83,9 procent i 2018, mens den på landsplan var 79,0 procent og 80,9 procent i regionen. Den treårige overlevelsesrate i Hedensted har set over tid naturligvis lidt større udsving end regionens og hele landets, men generelt for perioden 2009 til 2018 ligger den omtrent på samme niveau som regionen.

Den femårige overlevelsesrate viser en lignende tendens. I 2018 er den femårige overlevelsesrate i Hedensted 65,7 procent, hvilket er lige under regionens, der var 66,7 procent. Hele landets femårige overlevelsesrate er et stykke under. I 2018 var den 63,2 procent.

For at belyse iværksætternes jobskabelse ses der på de seneste fem iværksætterårganges andel af den samlede private beskæftigelse i 2018. Denne andel er 5,3 procent i Hedensted. I Region Midtjylland udgør de fem seneste iværksætterårgange 5,6 procent af den samlede private beskæftigelse, og på landsplan er 6,5 procent, jf. figur 11.

Figur 11. De seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse, fordelt på område, 2018

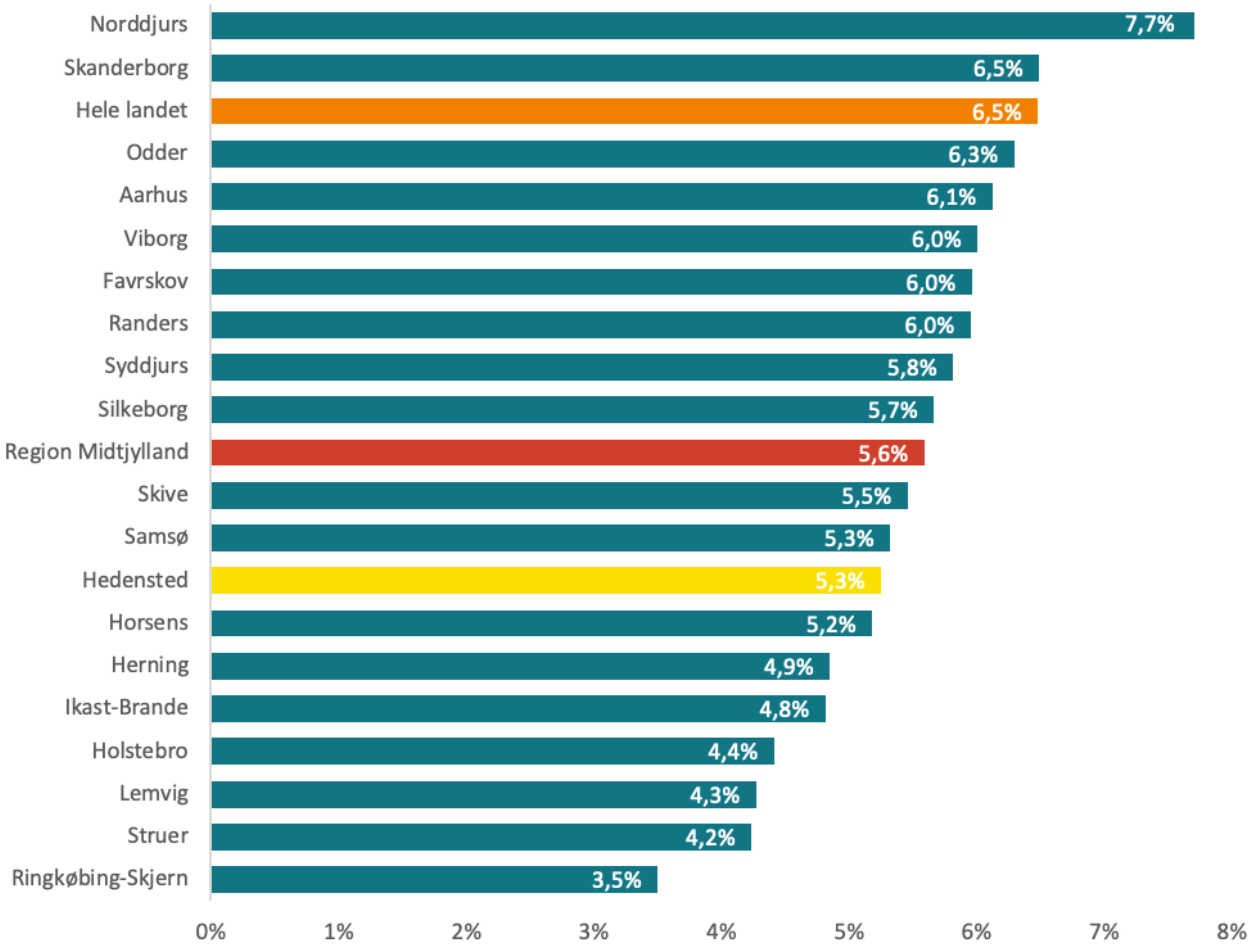

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.

Iværksætternes jobskabelse i Hedensted kommune er således ikke blandt de højeste i regionen, men ikke desto mindre er den på næsten samme niveau som regionen generelt.

De 5,3 procent, som de seneste fem iværksætterårgange udgør af den private beskæftigelse i Hedensted, svarer til 885 job ud af de i alt 16.835 beskæftigede i den private sektor, jf. tabel 7.

Tabel 7. Privat beskæftigelse og iværksætterjob (seneste fem årgange), fordelt på branche, 2018

	Beskæftigede i alt, privat sektor	Heraf iværksætterjob	Iværksætternes andel
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1.294	29	2,2%
Industri	2.219	47	2,1%
Energi og Forsyning	180	4	2,2%
Bygge og anlæg	1.289	115	8,9%
Handel	2.030	284	14,0%
Transport	611	50	8,2%
Hoteller og restauranter	538	85	15,8%
Information og kommunikation	120	10	8,3%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	448	39	8,7%
Videnservice	271	26	9,6%
Operationel service	722	42	5,8%
Undervisning og sundhed mv.	648	55	8,5%
Kultur og fritid	202	10	5,0%
Andre serviceydelser mv.	274	40	14,6%
Alle brancher	10.846	836	7,7%
Andel Region Midtjylland	2,3%	3,2%	

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.

Med hensyn til den private sektors fordeling af beskæftigelsen på brancher, ses det tydeligt, at industri og handel er de brancher, hvor flest er beskæftigede med henholdsvis 4.455 og 3.878 beskæftigede. Det svarer til 26,5 procent og 23,0 procent af den private beskæftigelse. Bygge og anlæg udgør med 1.929 beskæftigede 11,5 procent af den private beskæftigelse.

Angående fordelingen af de 885 iværksætterjob ses, at bygge og anlæg er den største branche med 225 iværksætterjob, hvilket svarer til 25,4 procent af alle iværksætterjob, altså godt og vel hver fjerde. I handel er der 191 iværksætterjob, hvorefter der et godt stykke ned til de næste brancher på listen med hensyn til antal iværksætterjob.

Hvilke brancher har så den største iværksætterandel af beskæftigelsen? Her er det andre serviceydelser mv., der topper. De 38 iværksætterjob i denne branche svarer til 19,7 procent af branchens samlede beskæftigelse på 193. Iværksætterne fylder også i beskæftigelsen i hoteller og restauranter, hvor de 62 job udgør 12,3 procent af branchens samlede beskæftigelse. Endelig kan bygge og anlæg også nævnes. Her er iværksætterandelen af branchens samlede beskæftigelse 11,7 procent.

Tabellen viser også, at den private beskæftigelse i Hedensted udgør 3,6 procent af den samlede private beskæftigelse i Region Midtjylland, mens de 885 iværksætterjob også udgør 3,4 procent af regionens samlede antal iværksætterjob. Hedensted har altså nogenlunde den andel af iværksætterbeskæftigelse som den samlede private beskæftigelse umiddelbart berettiger til.

Figur 12. Iværksætterårgangenes årlige bidrag til beskæftigelsen, Hedensted kommune, 2008-2018

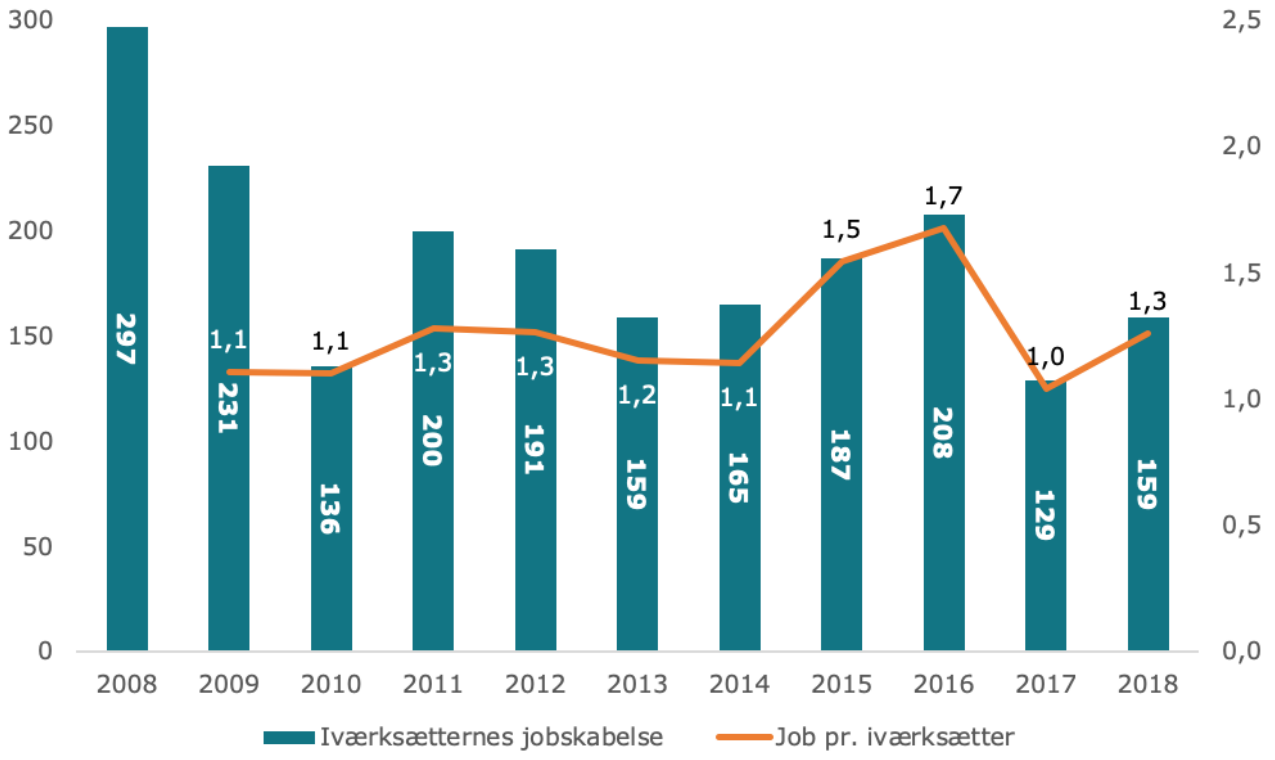

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel af Iværksætterdatabase og RAS
Job pr. iværksætter er beregnet som antal job i et givent år divideret med antal iværksættere året før. Derfor starter grafen først ved 2009

Iværksætternes årlige bidrag til beskæftigelsen varierer fra år til år. I 2018 var bidraget 159 job, mens det to år før var 129. Før finanskrisen i 2008 bidrog iværksætterne med 297 job til beskæftigelsen, men finanskrisen ledte til et betragteligt fald i jobbidraget. Det skal dog siges, at iværksætternes jobbidrag i Hedensted ligger på et forholdsvist stabilt niveau, jf. figur 12.

Figuren viser også, hvordan udviklingen har været i forhold til antallet af iværksættere. Det er beregnet som antal i iværksætterjob i et givent år divideret med antal nye reelle virksomheder året før. Her ses det, at jobbidraget per iværksætter ligger imellem 1,0 og 1,7 job i perioden.

Sammenfattende om iværksætteriet i Hedensted kan konkluderes, at det har fået et fornuftigt niveau ovenpå finanskrisen. Der er en stabil tilgang af nye reelle virksomheder, som oven i købet er gode overlevere. Jobskabelsen er også på et stabilt niveau, og særligt 'Bygge og anlæg' og 'Handel' bidrager med mange job. ■

ENDELAVE
AKKA

Virksomhedsbestanden

Tabel 8 viser, hvordan virksomhederne i Hedensted fordeler sig på brancher. Brancheforde lingen for kommunens iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder[2] ses ligeledes i tabellen.

Tabel 8. Virksomheder i Norddjurs kommune, opgjort på type og branche, 2018

	Firmaer	Iværksættere	Gazeller	Vækstlag
Landbrug, skovbrug og fiskeri	405	7	1	1
Industri	224	8	4	6
Energi og Forsyning mv.	55	-	-	-
Bygge og anlæg	408	23	4	9
Handel	443	22	13	13
Transport	138	7	-	4
Hoteller og restauranter	72	7	1	-
Information og kommunikation	62	2	-	1
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	508	16	-	-
Videnservice	182	12	3	4
Operationel service	192	13	2	3
Undervisning og sundhed mv.	115	5	-	4
Kultur og fritid	82	2	-	-
Andre serviceydelser mv.	101	8	-	-
Alle brancher	**2.987**	**132**	**28**	**45**
Andel ift. Region Midtjylland	4,3%	3,3%	5,3%	4,0%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

* Iværksættere defineres som reelle virksomheder, der i etableringsåret kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.
* Til Gazellerne er der taget udgangspunkt i Børsens gazellevirksomheder. For at blive Gazelle skal et selskab have haft positivt vækst hvert af de seneste fire år samt minimum at have fordoblet omsætningen eller bruttofortjenesten på de fire år.
* Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der over en toårig periode har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i slutåret har mindst 5 ansatte.

Der var i alt 2.987 virksomheder i Hedensted i 2018. Finansiering, forsikring og ejendomshandel er med 508 virksomheder størst, hvilket svarer til 17,0 procent, mens handel med 443 virksomheder fylder næstmest. I brancherne bygge og anlæg og landbrug, skovbrug og fiskeri er der lidt over 400 virksomheder. I industri, som tegnede sig for en stor del af beskæftigelsen, helt nøjagtigt 26,5 procent, er der 224 virksomheder, svarende til 7,5 procent af virksomhedsbestanden, hvilket indikerer, at den gennemsnitlige beskæftigelse i kommunens industrivirksomheder er højere end generelt i kommunens øvrige virksomheder.

Der var som nævnt 132 iværksættere i 2018. Her tegner bygge og anlæg sig for de 23 iværksættere, mens handel følger tæt efter med 22 iværksættere. I branchen finansiering, forsikring og ejendomshandel var der 16.

Det er i handel, at vi finder de fleste Gazeller i Hedensted. Og det endda meget markant. Der var i alt 28 Gazeller i Hedensted. Heraf var de 13 i handel, hvilket giver en andel på hele 46,4 procent af alle Gazellerne. Det må siges at være ganske imponerede, og meget tyder på, at handel er en udpræget vækstbranche i Hedensted. Bygge og anlæg og industri havde hver fire Gazeller, mens der var tre i videnservice.

Endelig viser tabellen også vækstlagsvirksomhederne. Dem var der 45 af i alt. Igen er det 'Handel', der fylder med 13 vækstlagsvirksomheder, hvilket svarer til 28,9 procent af alle kommunens vækstlagsvirksomheder. Bygge og anlæg stod for ni vækstlagsvirksomheder, og i industri var der seks.

Samlet set efterlader det et billede af nogle udprægede vækstbrancher i Hedensted kommune, hvor det er handel og industri, der er værd at nævne.

Handel stod for 14,8 procent af alle virksomheder, 16,7 procent af iværksætterne, hele 46,4 procent af Gazellerne og 28,9 procent af vækstlagsvirksomhederne. Industri er ikke nogen stor iværksætterbranche, virksomhederne i branchen udgør 7,5 procent af alle kommunes virksomheder, mens branchen blot har 6,1 procent af iværksætterne. For Gazeller og vækstlagsvirksomheder overpræsterer industrien i Hedensted. 14,3 procent af Gazellerne og 13,3 procent af vækstlagsvirksomhederne.

Hedensted var i 2018 hjemsted for 4,3 procent af den samlede virksomhedsbestand i Region Midtjylland, 3,3 procent af regionens iværksættere, 5,3 procent af Gazeller og 4,0 procent af vækstlagsvirksomhederne. ■

[2] Vækstlagsvirksomheder er virksomheder, der i perioden fra 2016 til 2018 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i 2018 har mindst 5 ansatte. Reference: Profilanalysen 2019

Stor og voksende eksportomsætning

Figur 13. Andelen af virksomheder med eksport, opgjort efter område, 2018

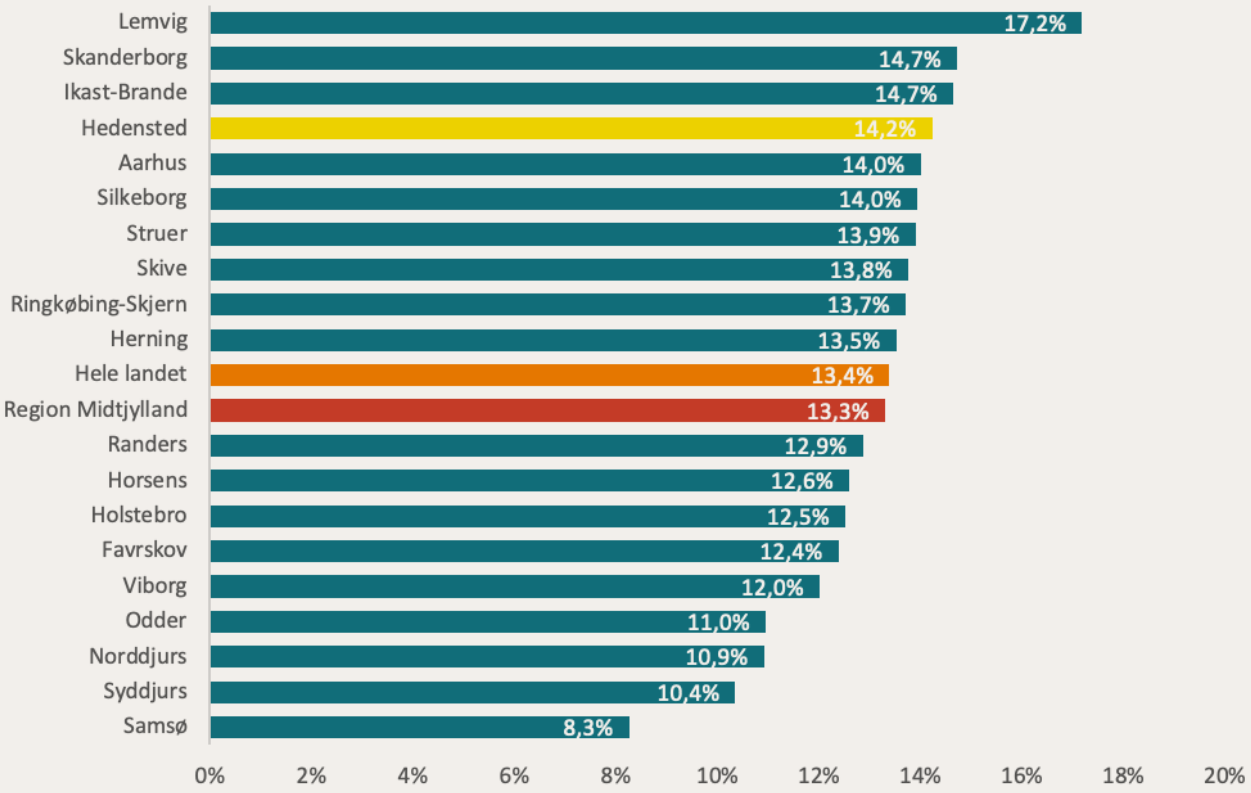

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik. Virksomheder har eksportaktivitet, når de indberetter eksportomsætning til Skat.

Eksport er en vigtig parameter i bestræbelserne på vækst i Danmark. Mulighederne på hjemmemarkedet er qua landets størrelse ofte en begrænsende faktor, og derfor er det ofte nødvendigt at kigge uden for landets grænser, når landets virksomheder skal skaleres.

Figur 13 viser, hvor stor en andel af virksomheder, der har eksportaktiviteter. Eksportaktivitet defineres i denne sammenhæng som en registreret eksportomsætning i virksomhedens indberetninger til Skat. Her ses det, at 14,2 procent af kommunens virksomheder eksporterer. I Region Midtjylland drejer det sig om 13,3 procent og på landsplan 13,4 procent.

Dermed er Hedensted placeret over det gennemsnitlige niveau, når det kommer til andel af virksomheder med eksport. Størstedelen af kommunerne i Region Midtjylland befinder sig i det brede midterfelt mellem 14,7 procent og 12,0 procent, og der er således blot tre kommuner i regionen med en højere eksportandel end Hedensted.

Figur 14. Omsætning og eksport, millioner kroner, Hedensted kommune, 2013-2017

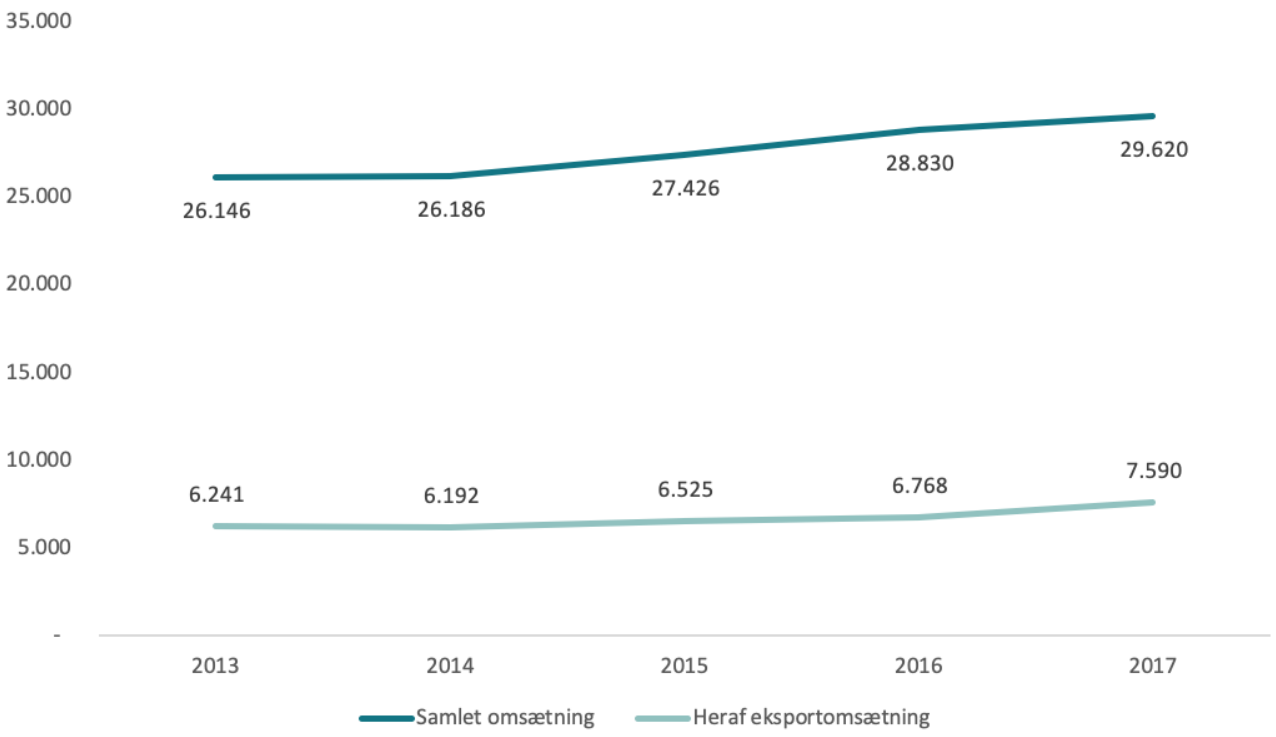

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik.
Beregninger foretaget af eStatistik.

En anden måde at vurdere eksportens betydning er ved at kigge på virksomhedernes samlede omsætning og eksportens andel heraf, jf. figur 14, der viser udvikling i omsætning og eksportomsætning i Hedensted i perioden 2013 til 2017.

Her ses det, at den samlede omsætning i Hedensted var 29,6 milliarder kroner i 2017. Det er 3,5 milliarder kroner mere end omsætningen i 2013, hvilket svarer til en omsætningsvækst på 13,3 procent.

Eksportomsætningen udgjorde 7,6 milliarder kroner i 2017, hvilket var 1,3 milliarder kroner mindre end i 2013. Dermed har der været en vækst på 21,6 procent i eksportomsætning i perioden 2013 til 2017.

Figur 15. Eksportandel af samlet omsætning, opgjort efter område, 2017

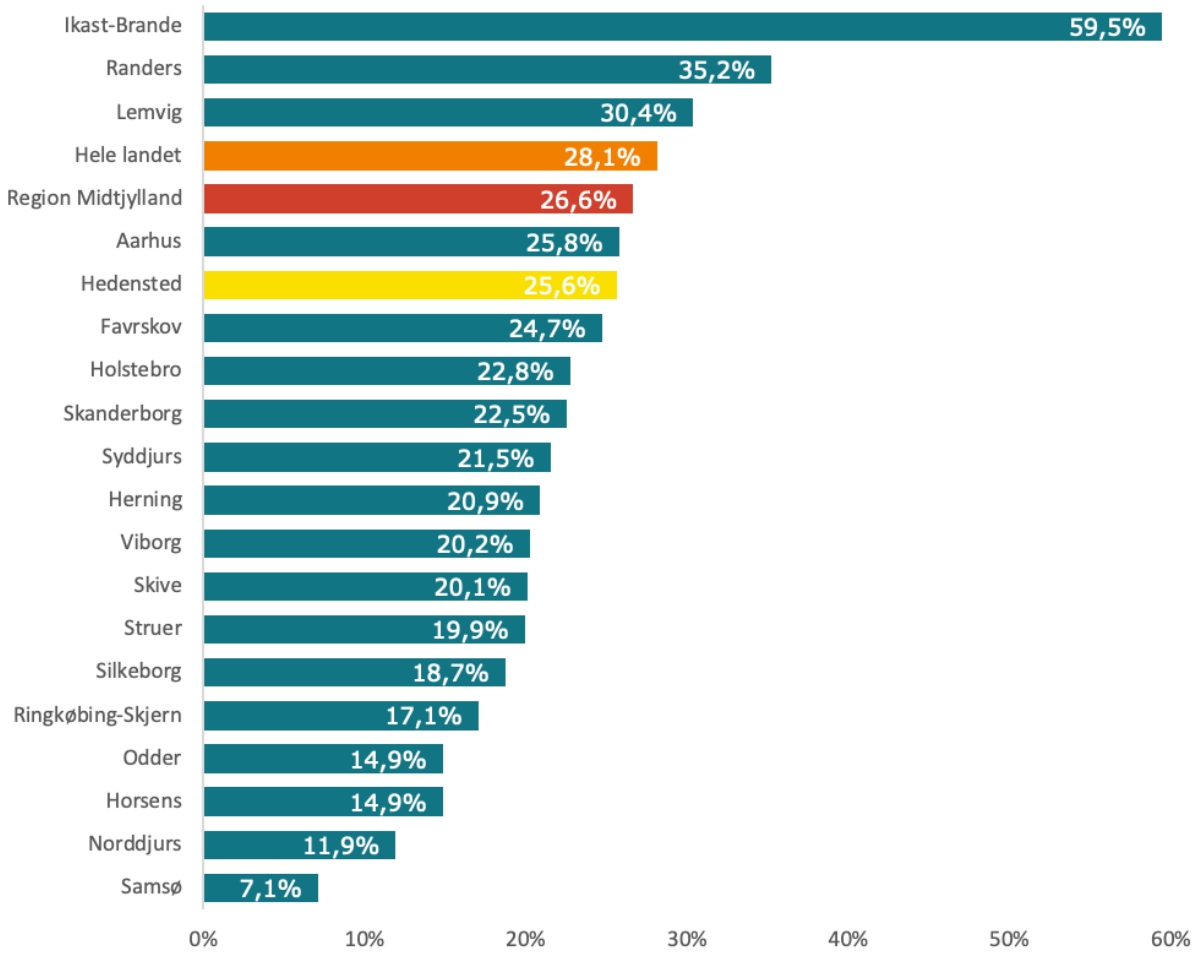

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik.
Beregninger foretaget af eStatistik.

Eksportomsætningen udgør 25,6 procent af den samlede omsætning i Hedensted, hvilket igen hører til blandt de højeste andele i Region Midtjylland. Det generelle niveau i Danmark var 28,1 procent i 2017 og 26,6 procent i Region Midtjylland, jf. figur 15. ■

Svag befolkningsvækst med flere 20-29 årige

Figur 16. Befolkningsudvikling, opgjort efter område, 2012K4-2020K1

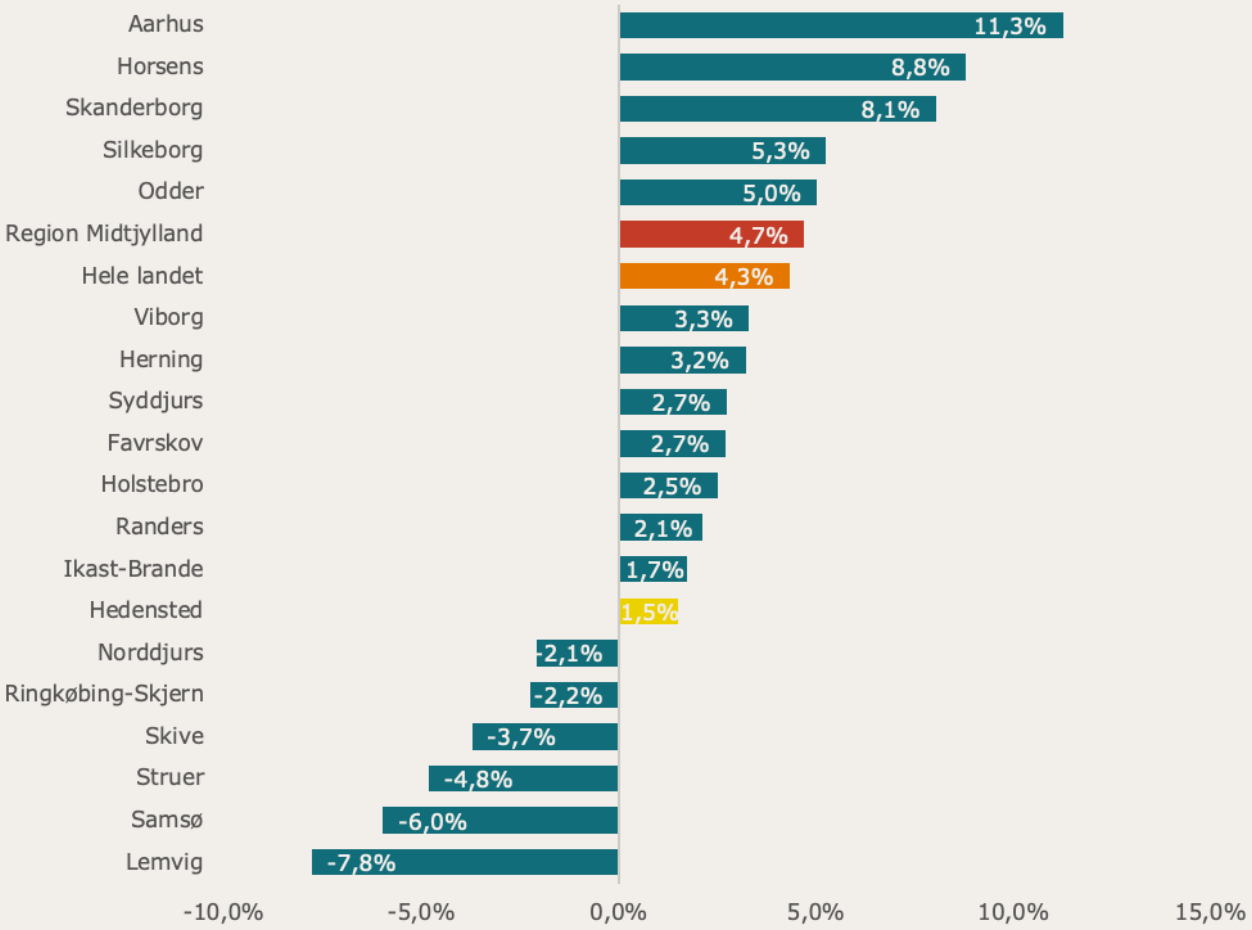

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Befolkningstallet i Hedensted er vokset med 1,5 procent i perioden 2012 til 2020. I første kvartal 2012 var der 46.029 indbyggere i kommunen. Otte år senere i første kvartal 2020 var der 46.722. Dermed er kommunen altså blevet 693 borgere rigere i perioden.

Helt generelt er indbyggertallet i Region Midtjylland i samme periode steget med 4,7 procent, og indbyggertallet i Danmark er vokset med 4,3 procent, jf. figur 16.

Figur 17. Befolkningsudviklingen relativ (absolut i parentes), fordelt på alder, Hedensted kommune og Region Midtjylland, 2012K1-2020K1

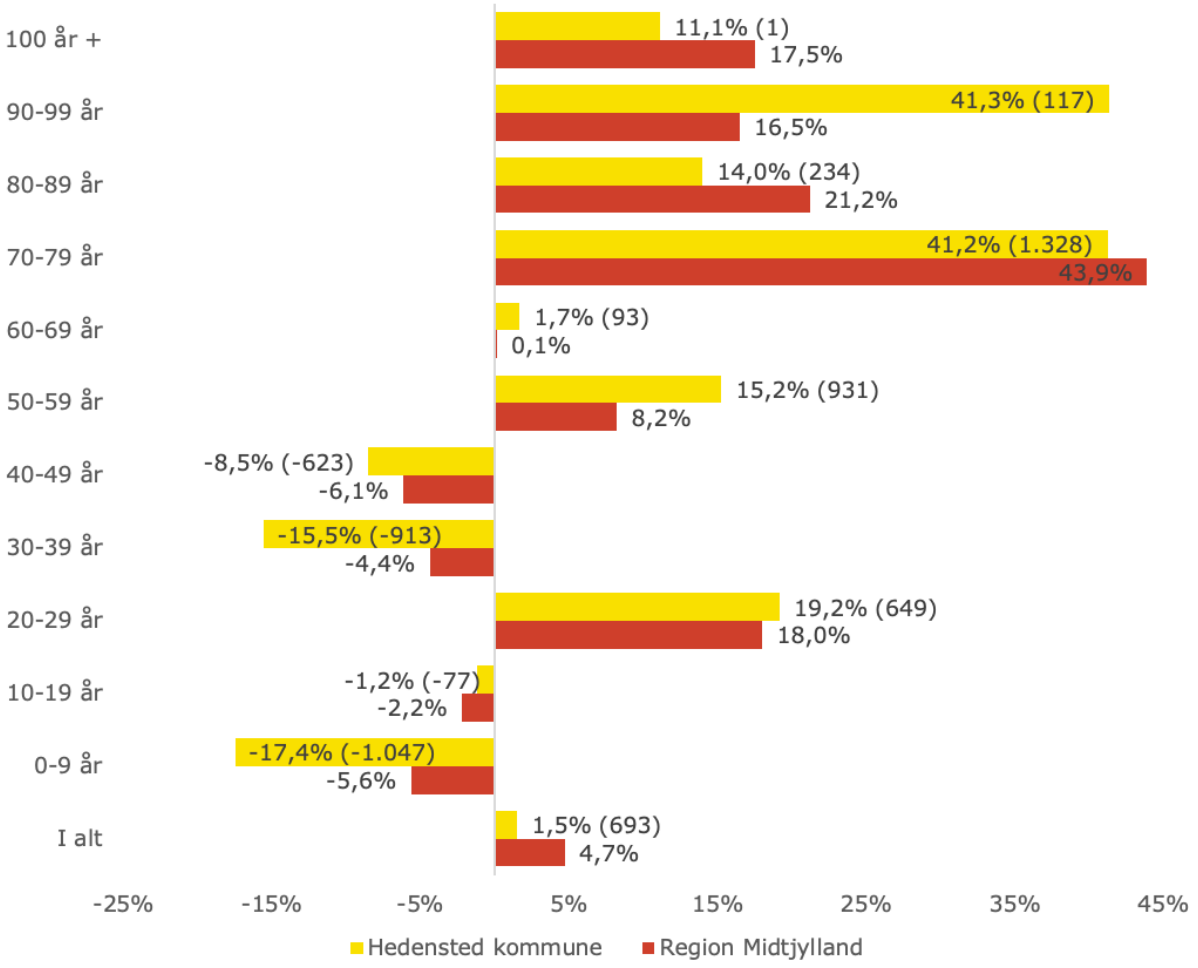

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

For befolkningsudviklingens fordeling på aldersgrupper er der overordnet en del lighedspunkter mellem Hedensted og Region Midtjylland. Hedensted oplever et relativt større fald i aldersgrupperne 0-9 år og 30-39 år end regionen samt en relativt større vækst i aldersgruppen 50-59 år. Også aldersgruppen 90-99 år er vokset markant, jf. figur 17.

Overordnet fremgår det, at der bliver flere ældre og færre yngre i Hedensted. Aldersgruppen fra 0 år til 49 år er blevet 2.011 færre i perioden 2012 til 2020, mens aldersgruppen fra og med 50 år og op er vokset med 2.704 indbyggere. Kigger vi på befolkningsudviklingen i den erhvervsaktive alder, så er indbyggertallet for personer i alderen 20 til 69 år vokset med 137 personer.

Hedensted adskiller sig faktisk fra størstedelen af regionens øvrige kommuner, der oplever et fald i antallet af indbyggere i aldersgruppen 20-29 år, hvor mange flytter til de større uddannelsesbyer. I Hedensted er der en vækst på samme niveau som hele regionens, som af samme grund i høj grad er båret af Aarhus.

Figur 18. Befolkningspyramide, Region Midtjylland og Hedensted kommune, relativt fordelt på alder, 2020K1

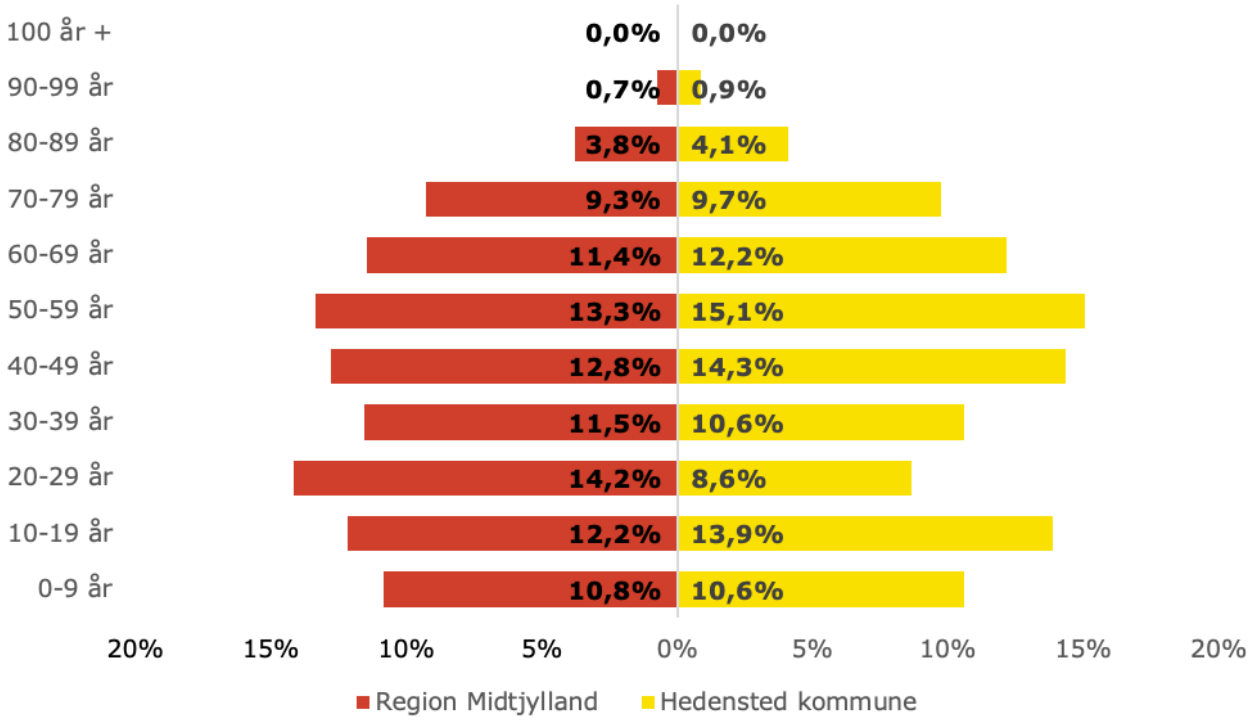

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Angående hvordan befolkningen i Hedensted er fordelt på alder i forhold til Region Midtjylland, så adskiller Hedensted sig dog alligevel ved at have en markant lavere andel af indbyggere i aldersgruppen 20-29 år. Ellers er der en høj grad af sammenlignelighed mellem demografien i Hedensted og Region Midtjylland, jf. figur 18.

Figur 19. Befolkningspyramide, køn og alder, Hedensted kommune, 2020K1

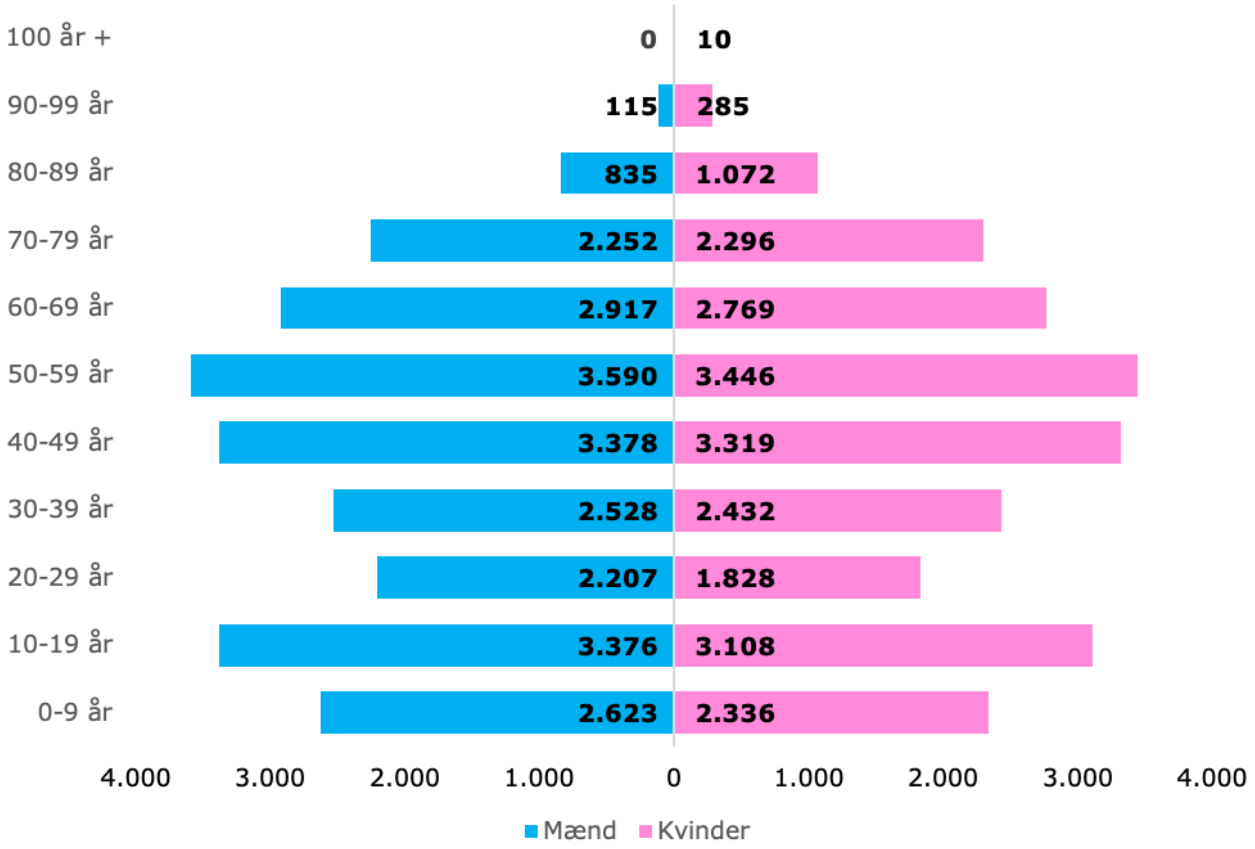

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Køns- og aldersfordelingen for Hedensted viser, at kønnene er forholdsvist ligeligt fordelt, dog med en overvægt af mænd. I første kvartal 2020 var der 920 flere mænd end kvinder i kommunen, jf. figur 19. ■

Spor
1
90
C
140

Lokal vejledning i Region Midtjylland og specialiseret vejledning i Hedensted Kommune

Kapitel 4.

Dette kapitel indeholder væsentlige tabeller og figurer, der relaterer sig til den specialiserede vejledning i Region Midtjylland og Hedensted Kommune. Der henvises til bilag 1, såfremt der ønskes en yderligere detaljeret beskrivelse af data for den specialiserede vejledning – herunder data for de vejledtes årsværk, omsætning og eksport.

Da Hedensted Kommune ikke har ønsket at medvirke til profilanalysen, og derfor ikke har indsendt brugeroplysninger om de lokalt vejledte, fremgår der ikke oplysninger om den lokale vejledning i nærværende kapitel. Oplysninger om den lokale vejledning blandt de 17 deltagende kommuner findes i bilag 1.

Det fremgår af figur 1.1, at 3 procent af kommunens iværksættere modtog specialiseret vejledning i 2019. For de etablerede virksomheder drejede det sig også om 2 procent, mens 9 procent vækstlagsvirksomheder modtog specialiseret vejledning.

I gennemsnit modtog 4 procent af Region Midtjyllands iværksættere specialiseret vejledning, mens 2 procent af de etablerede virksomheder og 12 procent af vækstlaget ligeledes modtog specialiseret vejledning. Andelen af iværksættere og vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning i Hedensted Kommune, er således mindre end det generelle i regionen. Hvad angår andelen af etablerede virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning, er Hedensted Kommune på niveau med regionen.

Figur 1.1 Andel der har modtaget specialiseret vejledning, 2019

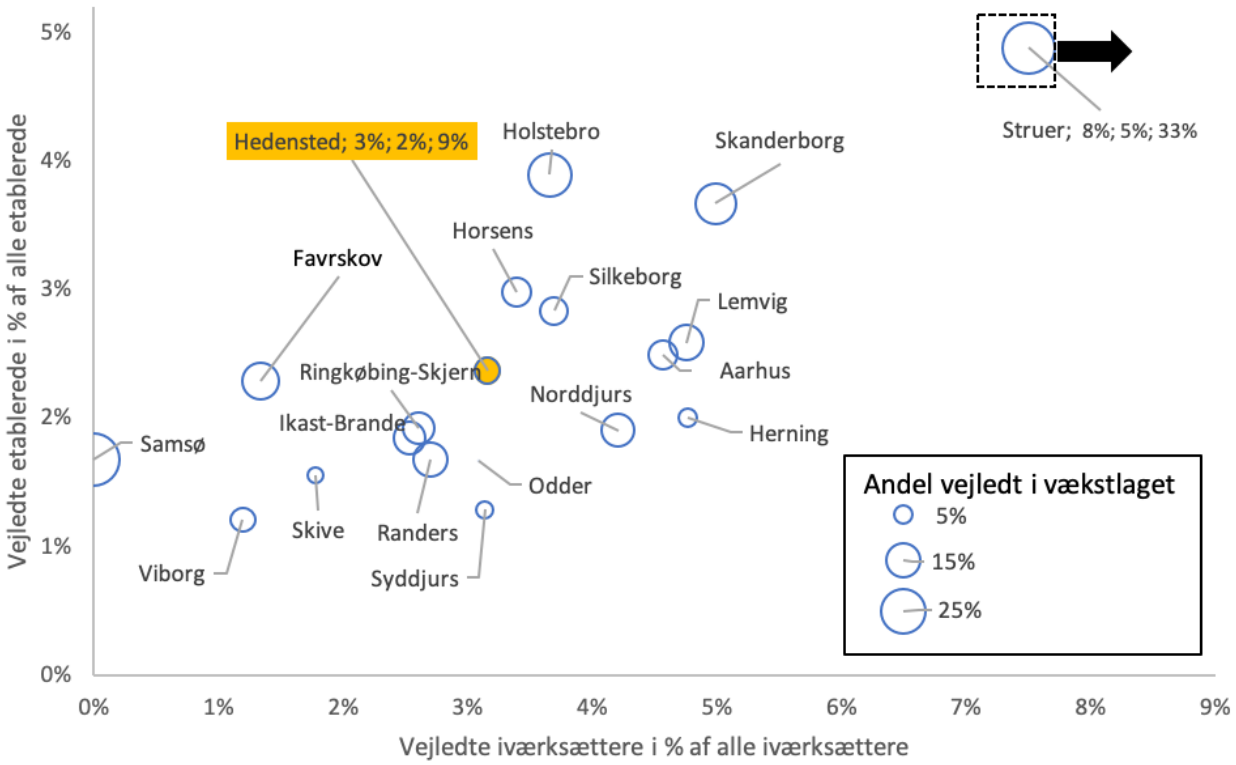

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Brancheforde lingen for den specialiserede vejledning i Hedensted Kommune viser, at 'Industri mv.' er den største branche blandt de vejledte iværksættere, hvorefter 'Handel og transport mv.' og 'Videnservice' følger. Blandt de vejledte etablerede virksomheder, er det de samme brancher, der står for størstedelen af vejledninger. Særligt 'Industri mv.' og 'Handel og transport mv.' tegner sig for en stor andel, mens 'Videnservice' udgør noget færre på tredjepladsen.

Kommunetyper og kommunernes befolkningsudvikling

Kapitel 5.

Kommunetyper

Danmarks Statistik opdeler kommunerne i fem grupper ud fra henholdsvis:

1. Største by i kommunen
2. Tilgængelighed til job

Kriterierne er valgt for at kunne reflektere to dimensioner:

- Har selve kommunen en by af en vis størrelse? (by/land dimension)
- Ligger kommunen "centralt" eller "yderligt"?

Kommuner med jobtilgængelighed på mindst 200.000 karakteriseres som hovedstadskommuner. Kommuner med lavere jobtilgængelighed end 200.000 opdeles i fire grupper: Kommuner med mindst 100.000 indbyggere i største by kaldes storbykommuner. Hernæst defineres provinsbykommuner som kommuner, der ikke er storbykommune eller hovedstadskommune, og som har mindst 30.000 indbyggere i den største by. Tilbage er kommuner med mindre end 30.000 indbyggere i største by. De kan enten være oplandskommuner – hvis tilgængeligheden til arbejdspladser er mindst 40.000 – eller landkommuner, hvis tilgængeligheden er mindre end 40.000. Bemærk, at jobtilgængeligheden både reflekterer jobmuligheder (direkte), men også indirekte reflekterer tilgængelighed til økonomisk aktivitet/service på grund af jobskabelsen.

For Midtjylland er de 19 kommuner ud fra ovennævnte kriterier karakteriseret som:

- Storbykommune: Aarhus
- Provinsbykommune: Herning, Holstebro, Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg
- Oplandskommune: Favrskov, Hedensted, Ikast-Brande, Odder, Skanderborg og Syddjurs
- Landkommune: Lemvig, Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive og Struer

Det vil være oplagt i kommende kommunerapporter at gennemføre sammenligninger og analyser for hver kommunetype, eventuelt med sammenligninger til lignende kommuner i resten af Danmark. ■

Befolkningsudvikling 2012-2020 – fordelt på aldersgrupper

På basis af befolkningsstatistikken for hver kommune er der foretaget en indledende sammenligning af befolkningsudviklingen og befolkningsstrukturen på tværs af kommunerne i Midtjylland.

Befolkningsudvikling for aldersgrupperne 0-19, 20-69 og 70 og derover:

Aldersgruppen 0-19 år:
- Flere: Aarhus, Horsens, Skanderborg
- Færre: Favrskov, Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Norddjurs, Odder, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg

Aldersgruppen 20-69 år:
- Flere: Aarhus, Hedensted, Herning, Horsens, Odder, Silkeborg, Skanderborg, Viborg
- Færre: Favrskov, Holstebro, Ikast-Brande, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Syddjurs, Skive, Struer

Aldersgruppen 70+:
- Flere: Alle
- Færre: Ingen

Kommuner med flere indbyggere i alle tre aldersgrupper: Aarhus, Horsens, Skanderborg

Befolkningsstruktur: Andel af indbyggere på 60 år og derover:
- Andel over 40 procent: Samsø
- Andel 30-35 procent: Lemvig, Norddjurs, Struer
- Andel 25-30 procent: Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Odder, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Syddjurs, Viborg, Skive
- Andel 20-25 procent: Favrskov, Horsens, Skanderborg
- Andel 15-20: Aarhus

■

Erhvervsstruktur og specialisering

Midtjyske kommuner er meget forskellige med hensyn til erhvervsstruktur og specialisering. Med udgangspunkt i ressourceområdeopgørelserne for den private beskæftigelse i de enkelte kommuner er der udarbejdet en oversigt for kommuner med beskæftigelsesandele på 10-15 procent hhv. over 15 procent samt specialiseringsgrader over 1,5 (dvs. fylder 50 procent eller mere i kommunen i forhold til hele landet).

Denne sammenlignende analyse er første skridt med henblik på at påpege ligheder (og indirekte forskelle) i kommunernes erhvervsstruktur og erhvervsspecialisering. Herved gøres det nemmere at finde frem til kommuner med ensartede styrker og udfordringer med henblik på fx gensidig inspiration og projektsamarbejde.

Energi/miljø (I DEB hhv. Miljøteknologi og Energiteknologi):
- Beskæftigelsesandel over 15%: Ikast-Brande
- Beskæftigelsesandel mellem 10% og 15%: Ringkøbing-Skjern
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Fremstillingserhverv: Favrskov, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Viborg
  - Serviceerhverv: Hedensted, Odder

Fødevarer (I DEB Fødevarer og bioressourcer):
- Beskæftigelsesandel over 15%: Favrskov, Hedensted, Holstebro, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
- Beskæftigelsesandel mellem 10% og 15%: Herning, Ikast-Brande, Odder, Silkeborg, Skanderborg
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Primære erhverv: Favrskov, Hedensted, Herning, Holstebro, Lemvig, Norddjurs, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
  - Fremstillingserhverv: Holstebro, Horsens, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø
  - Støtteerhverv: Hedensted, Holstebro, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skanderborg
  - Serviceerhverv: Favrskov, Samsø

Transport (I DEB Maritime erhverv og logistik):
- Beskæftigelsesandel mellem 10% og 15%: Favrskov, Hedensted, Herning, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Struer
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Fremstillingserhverv: Hedensted, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg

Medico/sundhed (I DEB Life Science og velfærdsteknologi)
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Fremstillingserhverv: Struer
  - Serviceerhverv: Odder

Bygge/bolig (I DEB Byggeri og anlæg):
- Beskæftigelsesandel over 15%: Aarhus, Favrskov, Hedensted, Herning, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Odder, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Primære erhverv: Favrskov, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Syddjurs, Viborg
  - Fremstillingserhverv: Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern, Skanderborg, Skive
  - Støtteerhverv: Favrskov, Ikast-Brande, Silkeborg

Møbler og beklædning (I DEB Design, mode og møbler):
- Beskæftigelsesandel over 15%: Ikast-Brande
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Fremstillingserhverv: Favrskov (møbler), Hedensted (beklædning), Herning, Holstebro, Ikast-Brande (beklædning), Lemvig (beklædning), Odder, (møbler), Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg (møbler), Struer (beklædning), Syddjurs (møbler), Viborg (møbler)
  - Støtteerhverv: Holstebro (møbler)
  - Serviceerhverv: Aarhus, (møbler), Hedensted (møbler), Herning (møbler), Ikast-Brande, Syddjurs (møbler)

Industri – der her alene omfatter den del af industri, som ikke passer ind i et af ressourceområderne (I DEB Avanceret produktion):
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Primære erhverv: Lemvig, Ringkøbing-Skjern
  - Fremstillingserhverv: Hedensted, Holstebro, Ringkøbing-Skjern
  - Støtteerhverv: Randers

IT/kommunikation (I DEB Digitale teknologier):
- Beskæftigelsesandel over 15%: Skanderborg
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Fremstillingserhverv: Hedensted, Norddjurs, Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs
  - Støtteerhverv: Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs, Viborg
  - Serviceerhverv: Aarhus

Finansiering og forsikring (I DEB Finans og fintech):
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Serviceerhverv: Silkeborg

Turisme (I DEB Turisme):
- Specialiseringsgrad over 1,5:
  - Serviceerhverv: Samsø

Kommunerne ovenfor er karakteriseret ved en erhvervsstruktur, hvor enkelte brancher har en høj beskæftigelsesandel i kommunen, og hvor enkelte brancher har en høj beskæftigelsesandel/specialiseringsgrad sammenlignet med hele landet. Det kan både være en styrke, men det kan også gøre kommunen sårbar. Der er også kommuner, som har en meget varieret erhvervsstruktur uden forholdsvis dominerende brancher og uden særlige erhvervsspecialiseringer.

På sigt bør der tilstræbes at få tilvejebragt statistik for alle af de af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse prioriterede styrkepositioner. Der er særligt behov for statistik for styrkepositionerne avanceret produktion, robot- og droneteknologi samt animation, spil og film. Ligeledes bør det overvejes at tilvejebringe statistik for erhvervsområderne lydteknologi og forsvars-, rum- og sikkerhedsteknologi, der formodentlig begge er specialiseret i flere midtjyske kommuner.

Sammenligningen mellem kommunerne afslører også, at nogle kommuner er særligt specialiseret på tværs af ressourceområder/brancher. Følgende kommuner har en specialiseringsgrad på over 1,5 i forhold til hele landet for hhv. primære erhverv, fremstillingserhverv, støtteerhverv og serviceerhverv:

- Primære erhverv: Favrskov, Lemvig, Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
- Fremstillingserhverv: Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Odder, Ringkøbing-Skjern, Skanderborg, Skive
- Støtteerhverv: Hedensted, Holstebro, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Skanderborg

Det vil for næste års kommunerapporter blive overvejet at supplere med statistik for erhvervsstruktur og specialisering på grundlag af en traditionel brancheopdeling. ■

Kommunale iværksætterinitiativer i lyset af den nationale strategi for erhvervsfremme

Kapitel 6.

I Strategi for erhvervsfremme 2020-2023 er iværksætteri et af seks prioriterede tværgående drivkræfter og indsatsområder. Der er under iværksætteri tre strategiske fokusområder, nemlig at flere iværksættere skal lykkes, iværksætterøkosystem og iværksættermiljøer samt vækst og skalering. I det følgende præsenteres en oversigt over aktuelle og kommende kommunale initiativer samt ønskede kommunale initiativer – der ligger udover den basale erhvervsservice med information og vejledning. Formålet er at inspirere og skabe et bedre grundlag for samarbejde på tværs af kommunerne, herunder for partnerskaber i forhold til ekstern projektfinansiering.

Flere iværksættere skal lykkes
"Iværksættere er forskellige og har forskellige behov. De kan både være faglærte, techiværksættere, studenteriværksættere, spinoffs, unge, erfarne mv., og der er forskel på behovene, alt efter hvilken type virksomhed de vil starte, og hvilken udviklingsfase de er i. Uanset indsats og målgruppe er det vigtigt, at iværksætterne mødes af et kompetent erhvervsfremmesystem, der kan matche iværksætternes forskellige behov og forventninger.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil bidrage til at understøtte iværksættere i opstartsfasen. Tiltag, der fx tilbyder udvikling af forretningskompetencer, øger virksomhedernes evne til at sammensætte et stærkt team og opnå opstartsfinansiering, er nogle af de områder, hvor en styrket indsats kan bidrage.

Yderligere har Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse fokus på at fremme en stærk iværksætterkultur. Det vil blandt andet ske ved et fortsat fokus på entreprenørskab i uddannelsessystemet og ved at styrke iværksættermiljøer og spinoffmuligheder på de danske viden- og uddannelsesinstitutioner. Det kan ligeledes tilgodeses gennem lokale indsatser, der inspirerer og ansporer flere til at blive iværksættere." (uddrag fra strategi for Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023).

Aktuelle og kommende samt ønskede iværksætterinitiativer:

Favrskov:

- **IværksætterCafé:**

Der afholdes seks arrangementer for iværksættere og før-startere, hvor de kan få vejledning og gode råd til opstart. Favrskov Erhvervsråd er operatør og samarbejder med private rådgivere, Den jydske Haandværkerskole mv. om at gennemføre arrangementerne. Budget på 68.000

- **Iværksættervagten:**

Iværksættere med et CVR-nummer kan hver den anden tirsdag i måneden få basal 1:1 vejledning hos Erhvervsrådets iværksætterkonsulent. Det er en forudsætning, at virksomheden som minimum har et udkast til en forretningsplan. Favrskov Erhvervsråd er operatør. Udgifterne indgår som en del af midlerne til de basale 1:1 vejledninger, som Favrskov Kommune betaler for

Hedensted:

- **Iværksætter informationsmøder:**

Der afholdes løbende informationsmøder, hvor der orienteres om grundlæggende ting i forhold til opstart af egen virksomhed. Fælles tiltag i samarbejde med BusinessHorsens. Budget på 25.000

- **Iværksætterkursus:**

Der afholdes løbende kursus for iværksættere. Her arbejdes med iværksætterens forretningsplan over tre aftener. Der bruges Business Model Canvas som det gennemgåede værktøj, og der stilles en gratis platform til rådighed for kursisterne. Fælles tiltag i samarbejde med BusinessHorsens. Budget på 75.000

- **Netværksgrupper:**

Der faciliteres netværksaktiviteter for iværksættere inden for forskellige temaer. Det kan være inden for salg, brug af sociale medier, webshops, bæredygtige forretningsmodeller etc. Hedensted Erhverv driver grupperne i samarbejde med netværksmedlemmerne. Budget på 50.000

Herning:

- **Udvikle iværksætterstyrkepositioner og -potentialer:**

Muligheder undersøges inden for lokale styrkepositioner og styrkepotentialer, såsom design, e-commerce, produktion, sundhed samt tillige potentialet for dimittendforløb, der udvikler og fastholder talentfulde og vækstpotentielle iværksættere fra Hernings videregående uddannelser og erhvervsuddannelser. Indsatserne pågår i forskelligt tempi og er derfor på forskellige udviklingsstadier. Angående samarbejdspartnere afsøges, udvikles og realiseres mulighederne i samarbejde med de relevante lokale – og til tider regionale og nationale – aktører inden for de givne områder, fx uddannelsesinstitutioner, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, studentervækst-huse, brancheorganisationer, videnmiljøer, virksomheder, supersygehuset i Gødstrup og NIDO. Budgetmæssigt er der aktuelt afsat 810.000 hvert år i 2020 og 2021 til indsatsen. Økonomien kan skaleres efter behov, efterhånden som mulighederne krystalliserer sig og bliver til egentlige projekter eller hubs

Holstebro:

- **Lokal erhvervsservice i form af STARTVÆKST Holstebro - leveret på kontrakt af Erhvervshus Midtjylland:**

Konsulenter vejleder iværksættere og etablerede virksomheder, og der laves iværksætterkurser, temamøder, opsøgende virksomhedsbesøg, sparring, netværk mv. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og lokale rådgivere. Budget på cirka 600.000 kr.

- **ErhvervsTeam Holstebro:**

Skal bidrage til at skabe en indgang og adgang for erhvervslivet - og herunder iværksættere. Geografisk er ErhvervsTeam Holstebro placeret i udviklingsparken Nupark i Holstebro. Det nye setup samler erhvervsservice- og erhvervsfremmeindsatsen i et fælles miljø. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland, STARTVÆKST Holstebro, ErhvervsForum Holstebro, LAG Struer-Holstebro, Nupark, Enheden for Erhverv og Turisme mv.

- **Boomerang - iværksætterkonkurrence for studerende fra UCH i Holstebro Kommune:**

Fokus er på at udvikle kreative og realiserbare løsninger med kommercielle muligheder. De studerende fra HTX og HHX tager udgangspunkt i et tema fra virksomhederne. Projektet munder ud i et fysisk produkt og reklamemateriale, en minirapport, en markedsbeskrivelse, og en præsentation i form af plancher, PowerPoint og en video. Der foretages afslutningsvist en pitch i forbindelsen med konkurrencen. Samarbejdspartnere er UCH i Holstebro, lokale virksomheder (sponsorer), Nupark og Holstebro Kommune. Budget på cirka 35.000 kr.

Horsens:

- **Fra ledig til iværksætter:**

Formålet er at inspirere flere ledige til at starte egen virksomhed. Samarbejdspartnere er Jobcenter Horsens og StartUpCentral.

- **Kom og test med os:**

Horsens Kommune stiller sig til rådighed som ”test-laboratorium” for iværksættere med digitale produkter og løsninger primært inden for velfærdsteknologi og smart-city-løsninger. Samarbejdspartnere er Horsens Kommune og iværksættere

- **Iværksætterkursus:**

Kursus for iværksættere over tre aftener der bl.a. sætter fokus på forretningsidéen, drift, organisering, salg og indtjening. Efterfølgende netværksaktivitet for deltagerne. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens og Hedensted Erhverv

Ikast-Brande:

- **Iværksættercafé:**

Aktuelt gennemføres der en iværksættercafé en gang om måneden hos Erhvervsrådet. Cafeen er åben for alle iværksættere og giver bl.a. adgang til: Individuel vejledning af en iværksætterkonsulent, et iværksætternetværk, rådgivning af private rådgivere (revisor, advokat mv.) og en arbejdsplads i iværksættercaféen for en dag

- **Iværksætter-kuponhæftet:**

Hæftet er fyldt med tilbud om gratis rådgivning fra områdets rådgivere mv.

- **Iværksætterevent:**

Afholdes hvert år i november med henblik på at skabe opmærksomhed om start af virksomhed

- **Entreprenørskabsskolen:**

Har sammen med kommunen til formål at skabe en kulturforandring i undervisningsverdenen. Her er innovation, kreativitet og iværksætterlyst en naturlig del af elevernes dagligdag og læring. Entreprenørskabsskolens styrke er det tætte samarbejde mellem kommunen og lokallivet i alle dets facetter. Ikast-Brande Kommunes ønsker med Entreprenørskabsskolen er at lægge kimen til en ny iværksættergeneration, hvor mod, handlekraft og samarbejde er bærende værdier. Eleverne lærer at undersøge og gøre ideer til virkelighed. Angående samarbejdspartnere samarbejdes der mellem erhvervsliv, kulturliv og offentlige organisationer

- **Opmærksomhedsskabelse**

Et ønsket iværksætterinitiativ kunne være større mulighed for opmærksomhedsskabelse omkring iværksætteri, spinoffmuligheder mv. lokalt. Målet er at flere starter egen virksomhed og ideen er, at det skal kunne opnås via inspiration og information om mulighederne for hjælp. Det kunne eventuelt være med en lokalt tilrettelagt kampagne med fælles information fra Erhvervsrådet og Erhvervshuset

Lemvig:

- **Ung Iværksætteri:**

I samarbejde med Lemvig Gymnasium kører Lemvig Kommune et iværksætterforløb efter normal skoletid. Her kan unge fra områdets ungdomsuddannelser skabe erfaringer med iværksætteri under guidede forhold. Samarbejdspartner er Lemvig Gymnasium. Budget på 125.000

- **ErhvervsPas:**

Lemvig ErhvervsPas er et initiativ, der har til formål at lette iværksætteres adgang til rådgivning i forbindelse med etablering af virksomhed. Et ErhvervsPas giver iværksætteren adgang til max. 5 timers gratis rådgivning hos en lokal, privat rådgiver til en værdi af 4.500 kr. Det er muligt at opnå op til to ErhvervsPas pr. iværksætter. Samarbejdspartnere er lokale rådgivere. Budget på 90.000

- **Lokal Crowdfunding:**

Lemvig Kommune administrerer et testforløb på 12 måneder af en lokal crowdfunding platform, hvor iværksættere kan teste interessen for sine nye tiltag og søge finansiering til udviklingen og markedsføringen. Samarbejdspartnere er lokale virksomheder, der har tilbudt at matche de beløb, som iværksætterne samler ind. Budget endnu ikke godkendt

Norddjurs:

- **Mentorkorps:**

Bestående af erfarne virksomhedsejere fra virksomheder af forskellig størrelse. Målet er at støtte, coache og give viden til iværksættere. Kan hjælpe med at 'så frø' hos unge i grundskolens ældste årgange. Tiltaget findes i regi af Erhvervshuset. EAU/forvaltningen kan være facilitator i forhold til etablere mentorkorpset. Medarbejdertimer dækkes

- **Synlig erhvervsservice:**

Indgangen til erhvervsfremmesystemets muligheder og digitale platform kan gøres mere synlig, fx gennem kampagner. Udgifter til oplæg/ekspert, materialer, medarbejdertimer mv.

Odder:

- **Startpakke:**

UdviklingOdder tilbyder en startpakke til iværksættere, som ud over basisvejledning og vejledningsforløb hos UdviklingOdder indeholder tilbud om gratis vejledning hos byens revisorer og advokater. Iværksættere med behov for specialiseret rådgivning henvises til Erhvervshuset

- **Iværksætterforløb for ledige:**

UdviklingOdder afholder kontinuerligt 9-ugers forløb for ledige med det formål at hjælpe iværksætteren med afklaring og med udvikling af en bæredygtig forretningsmodel. Forløbet inkluderer plads i kontorfællesskab, en ugentlig workshop og en ugentlig samtale samt løbende sparring og vejledning. Opfølgningsmøder efter henholdsvis 1 og 3 måneder efter afslutning af forløb. Ledige henvises af Jobcenter Odder samt i enkelte tilfælde Jobcenter Aarhus. I enkelte tilfælde har iværksættere selv betalt en eller flere ugers deltagelse. Der er løbende optag hver uge. På nuværende tidspunkt undersøges mulighederne for en udbredelse af konceptet til andre målgrupper, f.eks. kontanthjælpsmodtagere og unge, som ikke er i arbejde eller i gang med uddannelse

- **Faste basis-workshops for iværksættere og virksomheder:**

UdviklingOdder afholder ni faste basisworkshops om vigtige emner for både nystartede og etablerede virksomheder. Der er en workshop hver uge, hvor deltagere i iværksætterforløb deltager sammen med de virksomheder og freelancere, som har købt sig adgang til workshoppen. Det er også muligt at deltage online. Emnerne for de ni workshops er Prissætning, Markedsføring, Hjemmeside & SEO, Netværk, PR, Præsentationsteknik, Økonomi & Regnskab og Bliv din egen yndlingschef

- **Generel formidling af information om Erhvervshusets programmer og events:**

Via nyhedsbreve, sociale medier og 1:1-møder informerer UdviklingOdder løbende om Erhvervshusets programmer og events

- **Netværk for nystartede:**

UdviklingOdder faciliterer netværk for nystartede – dels branchespecifikke, dels brede netværk. Netværkene administreres som Facebookgrupper med fysiske og/eller virtuelle møder typisk 10 gange årligt. Til møderne arbejdes med de emner, som gruppen finder aktuelle. De brede netværk for nystartede er på nuværende tidspunkt gratis. De branchespecifikke netværk kræver medlemskab af UdviklingOdder. For at styrke netværk og give adgang til viden og inspiration tilbydes alle iværksættere gratis medlemskab af UdviklingOdder i etableringsåret

- **Samarbejde med uddannelsesinstitutioner:**

Som en del af Odder Kommunes erhvervsstrategi arbejdes der endnu mere med at fremme innovation og nysgerrighed i forhold til iværksætteri allerede i folkeskolen og ungdomsuddannelserne. Det sker i samarbejde med uddannelsesinstitutioner lokalt og i nabokommunerne. Aktuelt samarbejdes med EUX om inspirationsbesøg og -indlæg, ligesom der sammen med ErhvervSkanderborg årligt arrangeres innovationsdagen ”Innovent” for ungdomsuddannelserne i de to kommuner

Randers:

- **Fra ledig til iværksætter:**

Er et forløb for ledige, der gerne vil starte din egen virksomhed. Samarbejdspartnere er Erhverv Randers og Jobcenter erhverv. Budget på 60.000

- **Projekt Edison:**

Er en treårigt landsdækkende opfinderkonkurrence for elever i 6. og 7. klasse. Formålet med Edison er at give eleverne muligheden for at deltage i en innovativ læringsproces tidligt i deres skoleforløb, og muligvis vække en interesse for entreprenørskab og iværksætteri. Samarbejdspartnere er Randers Kommune og Fonden for Entreprenørskab. Budget på 100.000

- **Projekt - iværksætteri i landdistrikter:**

Projektet skal bidrage til en bæredygtig udvikling af de danske landdistrikter i forhold til at skabe attraktive lokalområder som kan både tiltrække, fastholde og understøtte iværksætteri. Samarbejdspartnere er KL og 5-6 andre kommuner. Budget på 25.000

- **Regionalt mesterskab i Entreprenørskab (Start-up-programme):**

Afholdelse af et af de regionale mesterskaber under Startupprogrammer i Randers. Samarbejdspartnere er Fonden for Entreprenørskab, Erhverv Randers og Randers Kommune. Budget på 60.000

Ringkøbing-Skjern:

- **Aktuelle:**

  - **Iværksætter-netværk:**
    To årlige netværksgrupper for iværksættere under tre år. Fokus
    på faglige oplæg og sparring. Samarbejdspartnere er eksterne konsulenter. Budget på 30.000

  - **Mentorordning:**
    Nye iværksættere får mulighed for at få tilknyttet en lokal erhvervsleder eller ledende medarbejder, til at sparre med. Samarbejdspartnere: Lokale erhvervsledere

  - **E-handelsprojektet:**
    Fokus på at forbedre lokale iværksættere og virksomheders digitale kompetencer, gennem workshops, e-handelsdag, e-handels netværk. Samarbejdspartnere er eksterne konsulenter, Erhvervshus Midtjylland og Handelsråd. Budget på 395.000

- **Kommende:**

  - **Netværk for solo-selvstændige:**
    Det er deltagerne, der sætter dagsordenen og skaber indholdet. Netværksgruppen er baseret på erfaringsudveksling, videndeling og sparring mellem deltagerne. Der forventes at kunne etableres to netværk på baggrund af kommunens geografi. Budget på 20.000

  - **Workdays for selvstændige:**
    Workdays er for iværksættere, der gerne vil blive bedre til at arbejde med bl.a. Online Markedsføring, og samtidig gerne vil blive en del af et netværk af andre selvstændige, der også gerne vil arbejde mere målrettet med at sælge og markedsføre sig online. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og eksterne konsulenter. Budget på 30.000

- **Ønskede:**

    - **Etablering af lokale advisory boards:**
      Strategisk sparring til lokale iværksættere med enten lokale sparringspartnere eller medlemmer fra Connect Denmark. Samarbejdspartnere er Connect Denmark og Erhvervshus Midtjylland. Budget på 50.000

Samsø:

- **Ubegrænset mulighed for vejledning:**

Gennem Samsø Kommunes lokale erhvervsservice og gennem tæt samarbejde med Erhvervshus Midtjylland at sikres øens iværksættere og virksomheder viden om og adgang til Erhvervshus Midtjyllands ordninger

- **Årligt iværksætterkursus:**

Netværks- og temaarrangementer for iværksættere og virksomheder. Kompetenceudviklingsdage inden for aktuelle emner for iværksættere og virksomheder

Silkeborg:

- Aktuelle og kommende samt ønskede tiltag, der indgår i en større samarbejdsaftale med den lokale erhvervsorganisation ErhvervSilkeborg:

- **Iværksættervejledning:**

Der tilbydes individuel sparring med udgangspunkt i iværksætternes behov

- **Netværk- og ledersparringsgrupper:**

Netværk understøtter iværksætternes udvikling og skaber synergier til etablerede virksomheder

- **Inspirationsarrangementer:**

Der arrangeres løbende events, som kan inspirere iværksætterne i deres forretningsudvikling

- **Samarbejde med private aktører:**

Der koordineres - efter behov - samarbejder med private aktører eller samarbejdspartnere, som kan understøtte iværksætternes udvikling

- **Henvisning til specialiseret vejledning:**

Der samarbejdes med Erhvervshus Midtjylland ift. at sikre iværksætternes specialiserede behov og likviditet

Skanderborg:

- **Iværksætterkultur:**

ErhvervSkanderborg samarbejder lokalt med ungdomsuddannelserne om iværksætteri og forretningsudvikling, med det formål at styrke interessen for iværksætteri

Skive:

- **Iværksættercaféen:**

Giver iværksættere og før-startere muligheden for at mødes i et fagligt forum og sparre med hinanden, eller en kyndig erhvervskonsulent. Her kan de få indspark til deres idéer fra ligemænd, eller blive henvist videre til private rådgivere, hvis de er parate. Samarbejdspartnere er Business Skive i samarbejde med lokale iværksættere og virksomheder

- **1:1 sparring for før-startere og iværksættere:**

1:1 vejledningen har fokus på iværksætterens umiddelbare behov, samt at sætte proces i deres tanker og udarbejdelse af handlingsplan for den nærmeste fremtid. 1:1 vejledningen har til formål at supportere før-starteren/iværksætteren og gøre dem klar til at stå på egne ben med en bæredygtig forretningsidé. Samarbejdspartnere er Business Skive i samarbejde med lokale og nationale rådgivningsvirksomheder, samt virksomheder der har erfaring med iværksætterens specifikke behov

- **CreationCLUB er et iværksætter- og innovationsfælleskab for studerende på ungdomsuddannelserne på Skiveegnen:**

Business Skive afholder "klubaften" hver onsdag. Her kan studerende mødes i hold og arbejde på deres egen forretningsidé eller gå sammen med hold der allerede er i gang, samt at møde gæster fra egnens virksomheder. CreationCLUB involverer ydermere virksomhedsbesøg. Samarbejdspartnere er Business Skive i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner, Læringsambassaden, skoler, mv.

Struer:

- **Aktuelle:**

  - **Struer erhvervs- og videnspas:**

  Er et initiativ, der har til formål at lette iværksætteres adgang til rådgivning i forbindelse med etablering af virksomhed. Et ErhvervsPas giver iværksætteren adgang til max. 10 timers gratis rådgivning hos en lokal, privat rådgiver til en værdi af 9.000 kr. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og Startvækst Struer. Budget er afsat til og med 2021

  - **Generationsskifte:**

  Initiativet er i praksis blevet gennemført af Startvækst Struer. Ved målrettede opsøgende individuelle virksomhedsbesøg, sættes der fokus på generations- og ejerskifter i virksomheder. Målet er at fastholde arbejdspladser, sekundært at skabe ny erhvervsmæssig vækst. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og Startvækst Struer. Budget på 20.000

  - **Investornetværk:**

  Struer Kommune har oprettet et lokalt investornetværk, så de lokale iværksættervirksomheder ikke blot får adgang til kapital, men også mulighed for sparring med private investorer, der har særlig interesse i det vestjyske erhvervsliv. Gennem et lokalt funderet setup er det målet at bringe kapitalsøgende iværksættervirksomheder sammen med privatpersoner/investorer, der har interesse i at støtte vækstvirksomheder i Struer Kommune. Der ønskes etableret et lokalt netværk, hvor lokale iværksættervirksomheder og investorer kan mødes, herunder også potentielle tilflyttervirksomheder og iværksættere. Samarbejdspartnere er lokale nøgleaktører samt Erhvervshus Midtjylland og Startvækst Struer

- **KOMPETENCEFORSYNINGmidt:**
  Lokal Koordineret Samarbejde mellem jobcentre, kommunal erhvervsservice og statslige uddannelsesinstitutioner skal bidrage til at løse kompetenceforsyningsbehovet hos de små og mellemstore virksomheder. Alle tre institutioner der stiller gratis konsulentbistand til rådighed med henblik på at skræddersy uddannelsesforløb der dækker virksomhedernes behov. Samarbejdspartnere er jobcentre, kommunal erhvervsservice, statslige uddannelsesinstitutioner og Erhvervshus Midtjylland

- **Kommende:**

  - **Detailhandelsindsats for nye iværksættere:**
    Der er fokus på, hvordan kommunen fremadrettet med en fokuseret og flerstrenget bylivsindsats kan sætte fokus på at udvikle bymidten og detailhandlen i Struer Kommune. Samarbejdspartnere er Struer handelsstandsforening og Erhvervshus Midtjylland

Syddjurs:

- **Aktuelle:**
  - **Fra jobparat ledig til iværksætter:**
    Den primære målgruppe er iværksættere før start i form af ledige, der skønnes at have et uudnyttet potentiale som iværksættere, som initiativet skal bistå med at realisere. Det er meningen, at der tilknyttes en netværksfacilitator, der har erfaring på området, og som kan løfte opgaverne i forhold til at stille mentorvirksomheder til rådighed for målgruppen. Der forhandles med "Den Gode By" om at drive projektet. I 2020 er der afsat 100.000 til projektet, mens der på sigt forventes afsat yderligere midler

- **Kommende:**
  - **Iværksættercaféer:**
    En række åbne café-arrangementer, der henvender sig til iværksættere før og efter start. Deltagerne kan få individuel sparring med det deltagende rådgiverpanel, der bl.a. omfatter revisor, advokat, iværksættervejleder, pengeinstitut, kommune og A-kasse for selvstændige. Budgettet på 20.000

Viborg:

- **Aktuelle:**
  - **Start Up Viborg – udvikling af iværksætterkulturen:**
    Projektet gennemføres af VIBORGegnens Erhvervsråd med støtte fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Projektet løber 2020-2022 med et samlet budget på ca. 3 mio. kr. Består af otte intensive 24-ugers forløb for op til 15 iværksættere pr. forløb. Læs mere **her.**

  - **Møllerne:**
    En forening i Bjerringbro, der arbejder for at skabe iværksættere og ungdomskultur i byen. Det er unge iværksættere, der gerne vil understøtte andre unge i at realisere deres drømme. De har fysisk adresse på Base Business i Bjerringbro, men arbejder på at skabe flere mødesteder for unge, kreative og innovative sjæle i Bjerringbro og omegn

  - **Start Up info og sparring:**
    Gennemføres af VIBORGegnens Erhvervsråd. Mere end 200 iværksættere deltager årligt i introuktionsmøder, caféer, individuelle samtaler, pitch arrangementer, tema-aftener etc. Læs mere **her**

- **Ønskede:**

  - **Lokale iværksættermesser**
    Hvor nye virksomheder kan sætte deres kompetencer og produkter i spil over for det etablerede erhvervsliv i kommunen. Det kan være via udstillinger, oplæg, matchmaking mv.

  - **Lokal samarbejdsportal for iværksættere**
    Mange nyopstartede virksomheder ville have gavn af meget tidligt i deres udvikling at gå i kompagniskab/samarbejde med andre for at få et stærkere koncept og en større kritisk masse af personer og produkter. Der arbejdes på et koncept for dette, der kan udrulles i flere kommuner

Aarhus:

- **Aktuelle og kommende:**
  - **Let adgang for iværksættere og virksomheder i Aarhus til vejledning om drift og udvikling af deres virksomheder:**
    Det er vigtigt, at iværksættere og SMV'ere ved, at der er gratis hjælp at hente om opstart, drift og udvikling af deres virksomheder, og at de benytter tilbuddene. Aarhus Kommune vil derfor sammen med StartVækst Aarhus, Erhvervshus Midtjylland og Erhvervsstyrelsen følge brugen af erhvervsservicetilbuddene og arbejde for, at de koordineres og matcher virksomhedernes behov. Samarbejdspartnere er Aarhus Kommune, StartVækst Aarhus, Erhvervshus Midtjylland og Erhvervsstyrelsen. Budgettet er 1.8 mio. til finansiering af StartVækst Aarhus Events og aktiviteter, der skal fremme iværksætterkulturen: Aarhus Kommune understøtter økosystemets forskellige events og aktiviteter, der kan fremme iværksætterkulturen. Konkrete eksempler er Iværksætterfestival på Dokk1, Food & Bio Venture Forum, Aarhus Investor Summit, Green Investor Summit, Business Region Aarhus Iværksætterpris, #Aarsome Town Halls mv. Samarbejdspartnere er bl.a. Agro Food Park, AU Incubator, Incuba, Happy 42, Business Region Aarhus. Det årlige budget varierer alt efter aktivitetsniveauet.

■

Styrkelse af iværksættermiljøer

”En vigtig del af det danske iværksætterøkosystem er fysiske iværksættermiljøer, som mange steder drives af private. I tilknytning til universiteter og andre uddannelsesmiljøer spiller studentervækst-huse og lignende miljøer også en vigtig rolle for iværksættere, der udspringer af uddannelsesinstitutionerne. Her kan iværksætterne danne netværk og udvikle deres kompetencer fx ved at få adgang til videnmiljøer, professionel rådgivning mv. En vigtig betingelse for at skabe stærke lokale iværksættermiljøer er, at de er godt forbundet til det øvrige økosystem, så iværksætterne derigennem kan få adgang til nationale aktører og investorer.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil fokusere på at understøtte de allerede velfungerende iværksættermiljøer og bidrage til at opdyrke nye miljøer i områder, hvor der er behov for det, og hvor det kan styrke udnyttelsen af lokale potentialer og muligheder.” (uddrag fra strategi for Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023).

Aktuelle og kommende samt ønskede iværksætterinitiativer:

Hedensted:

- **Rugekassen:**

Iværksættermiljø hvor der udlejes skrivebord og adgang til diverse kontorfaciliteter. Desuden er der mulighed for lån af mødelokaler i varierende størrelser. Dette inkubationsmiljø drives af Hedensted Erhverv. Budget på 150.000

- **Compas:**

Et sted for bæredygtigt produktionsiværksætteri. Her stilles såvel kontor som produktionslokaler til rådighed for stedets lejere. Det gennemgående for iværksætterne er, at de arbejder med bæredygtig produktion og indgår i stedets netværk. Fælles tiltag i samarbejde med Hedensted Kommunes Klima og Energiråd. Budget på 500.000

Herning:

- **Udvikle iværksætter-styrkepositioner.**

Iværksætterpotentialerne undersøges inden for lokale styrkepositioner og styrkepotentialer, såsom design, e-commerce, produktion og sundhed. Områderne undersøges, udvikles og realiseres i samarbejde med relevante lokale og nationale aktører, jf. beskrivelse under afsnittet ovenfor om flere iværksættere skal lykkes

Ikast-Brande:

- Aktuelt er der en række mindre lokalt forankrede og fortrinsvist private iværksættermiljøer, som f.eks. Iværksætterhuset i Brande og Sylab. Et ønske kunne være at styrke disse lokale miljøer ved struktureret at kunne tilbyde løbende sparring til opstartsvirksomhederne i miljøerne. Miljøerne tilbyder et trygt og inspirerende opstartsmiljø for iværksættere. Samtidig kan øget indhold gøre miljøerne mere attraktive og tjene som inspiration tæt på borgerne rundt om i kommunen

Holstebro:

- **NUPARK Startup:**

Iværksættermiljøet har fokus på at skabe talentudvikling inden for iværksætteri. Målet er at fremme antallet af iværksættere, der har potentiale til at blive vækstiværksættere. Til iværksættermiljøet tilknyttes en fast business coach samt et rådgivernetværk. Der oprettes et netværk omkring miljøet og relationer til udviklingsparkens øvrige virksomheder faciliteres. Samarbejdspartnere er Nupark, STARTVÆKST Holstebro, lokale rådgivere og virksomheder, Holstebro Kommune mv. Budget på 600.000 kr.

Horsens:

- **Iværksætterfestival:**

Er en festival i uge 47, der skal inspirere flere iværksættere til at starte op og synliggøre iværksættertilbuddene i Horsens Kommune. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, VIA, Erhvervshus Midtjylland, Horsens Kommune, Learnmark, StartUpCentral, FÆNGSLET, Bubblelab, Iværksætter.nu, Be Bold, Vitus Bering Innovation Park, Venture City Horsens mfl.

- **Iværksætteralliancen:**

Koordinerende forum blandt kommunens institutioner der arbejder for at fremme iværksætteri i Horsens Kommune. Iværksætteralliancen refererer 2-3 gange om året til Horsens Alliancen, hvor fremdrift, initiativer mm. præsenteres. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, VIA, Learnmark, Horsens Kommune, Vitus Bering Innovation Park og Venture City Horsens

- **Nyt iværksættermiljø på Campus:**

Der foregår på nuværende tidspunkt en strategisk dialog om ambitioner mm. for et fremtidigt iværksættermiljø på det nye Campus i Horsens, der åbner 2021. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, VIA, Insero, Horsens Kommune, Vitus Bering Innovation Park mfl.

- **Vi starter Sgu:**

Platformen www.vistartersgu.dk/ er ”online indgangen” til iværksættermiljøet i Horsens med fokus på at fortælle de gode iværksætterhistorier mm. Samarbejdspartnere er Horsens Kommune, Vi Starter Sgu og BusinessHorsens

- **Start-up-Breakfast mm.:**

I Horsens Kommune er der en række uformelle netværk og aktiviteter for iværksættere og før-startere bl.a. Likemind, StartUpBreakfast, Iværkfest mm. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, GRUS Kulturcafe, Likemind, Vitus Bering Innovation Park mfl.

Lemvig:

- **Klimatorium:**

Er et forum for klimatilpasningsprojekter, der også skal favne et iværksættermiljø på området. Samarbejdspartnere er Klimatoriums medlemmer og samarbejdspartnere, herunder Region Midtjylland og universiteter. Budget er ikke godkendt. Klimatorium er under udvikling og bygningen er under opførelse

- **Et lokalt iværksættermiljø:**

Facilitering af et iværksætterkontor for virksomheder, der ikke passer ind i Klimatorium profilen. Samarbejdspartnere er lokale iværksættere og potentielle udlejere. Budget endnu ikke godkendt

Norddjurs:

- **Game hub Denmark:**

Styrkelse, konsolidering samt forankring af Game Hub Denmark som Danmarks førende miljø for spiliværksættere. Budgettet er 400.000 i hhv. 2020 og 2021

Odder:

- **Kontorfællesskab:**

UdviklingOdder driver kontorfællesskabet Vokseværket for små virksomheder og freelancere – både nystartede og veletablerede. Iværksættere, som deltager i et 9-ugers forløb, har en fast plads i fælleskontor i hele perioden og har mulighed for at leje en plads i kontorfællesskabet efterfølgende. Det skaber samtidig mulighed for løbende sparring med både UdviklingOdder og de øvrige selvstændige i kontorfællesskabet. UdviklingOdder er ligeledes aktiv i forhold til private kontorfællesskaber i området, fx i form af henvisning af lejere, afholdelse af events i deres lokaler samt sparring med ejerne af fællesskaberne. UdviklingOdder følger løbende behov i markedet for udvikling og etablering af andre typer fællesskaber, fx for virksomheder med grønne forretningsmodeller, en e-hub for webshops samt værkstedsfællesskaber

Randers:

- **VækstVærket:**

Det blev etableret i 2013 som et samarbejde med henblik på at skabe et kreativt og innovativt miljø for studerende i Randers Kommune. Samarbejdspartnere er Erhvervsakademi Dania, Randers Kommune og VIA University College. Budget på 320.000

- **Randers som Makercity – Fabrikken Randers Makerspace:**

Et initiativ iværksat af lokale ildsjæle, iværksættere og andre der kan se sig selv som en del af en "Maker-bevægelse". Intentionen er bl.a., at etablere et udviklende og kreativt værksted, hvor

makere (= folk med fælles interesse i kreativ produktion, fremstilling, computere og teknologi) mødes, udveksler idéer og skaber nyt indhold. Samarbejdspartnere er Randers Kommune, Foreningen Randers Maker Space FMBA. Budget på 1.800.000

Ringkøbing-Skjern:

- **Aktuelle:**

  - **Primo Youth Entrepreneurship**
    Ungdomsiværksættere skaber vækst: Siden 2017 er ungdomsiværksætterhuset PrimostartUp blevet drevet. Det er et tilbud til unge iværksættere med fokus på sparring, rådgivning, workshops og events. Samarbejdspartnere er ErhvervsVækstForum, Ringkøbing Invest, Fonden for Entreprenørskab. Budget på 200.000 årligt

  - **Ringkøbing-Skjern Erhvervsråds Kontorfælleskab:**
    Fokus på værdiskabende aktiviteter i udviklingsparker med gennemførelse af accelerator forløb for Innovest iværksættere. Samarbejdspartnere er Danske Udviklingsparker. Budget på 100.000

- **Kommende:**

  - **Erasmus+ Youth Entrepreneurial Spirit Specialists:**
    Ansøgning gående på muligheden for på tværs af flere europæiske lande at udvikle et læringskoncept, der skal høje unges iværksætter kompetencer. Samarbejdspartnere er Ringkøbing-Skjern kommune, UCRS, FGU og internationale aktører. Budget på 300.000

- **Ønskede:**

  - **Samarbejde med lokale iværksættermiljøer/kontorfælleskaber:**
    Der ønskes et tættere samarbejde med andre lokale kontorfælleskaber med mulighed for at Erhvervsrådet og andre rådgivere har fast månedlig træffetid for at sikre iværksætterne lettere adgang til viden, netværk og rådgivning. Samarbejdspartnere er Lokale kontorfælleskaber, Erhvervshus Midtjylland og statslige aktører. Budget på 12.000

Samsø:

- Vidensformidling af tilbud fra vidensmiljøer gennem fyraftensmøder og nyhedsbreve

Silkeborg

- **G-Kraft:**

Iværksættermiljø med 70 pladser. Der er tilknyttet resurser fra ErhvervSilkeborg, som understøtter iværksætternes udvikling med sparring, inspiration mv. Budgetmæssigt indgår initiativet indgår i en større samarbejdsaftale med ErhvervSilkeborg

- **Styrkelse af økosystemet:**

Der arbejdes for at styrke synergien mellem samtlige iværksættermiljøer i Silkeborg Kommune gennem gensidig sparring og samtænkning af initiativer varetages af ErhvervSilkeborg

- **Analyse af fremtidens iværksætter-setup:**

For øjeblikket foregår en undersøgelse af Silkeborgs iværksættersetup og hvordan dette styrkes med inspiration fra andre iværksættermiljøer. Initiativet er en del af Erhvervshandleplan 2020-21 med den lokale erhvervsorganisation ErhvervSilkeborg som aktør. Der er afsat 50.000 kroner til analysen

Skanderborg:

- Der er for nuværende ikke offentlige støttede eller understøttede iværksættermiljøer i Skanderborg Kommune, fx i form af inkubatormiljøer eller lign. Der er dog en række kontorfællesskaber, Erhvervspark Kildebjerg Ry mv. som er private satsninger

Skive:

- **Innovation Skive:**

Skiveegnen er kendt for sin virkelyst og entreprenørskab. Projektet, som er et triple-helix samarbejde mellem kommune, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv, har som formål at styrke og udvide entreprenørskabet og innovationskraften. Det søges bl.a. realiseret ved at skabe et sted for Skiveegnen, der i et stimulerende miljø, bringer mennesker sammen, således kreativitet og udvikling opstår. Miljøet, som er godt på vej, byder på attraktive rammer og målrettede aktiviteter og tilbud, som understøtter virksomhedernes udvikling fra startup til etableret vækstvirksomhed. Samarbejdspartnere er lokale og nationale uddannelses- og videninstitutioner, virksomheder og iværksætter- og innovationsmiljøer. Angående budget har Skive Kommune indtil videre investeret 3 mio. i projektet, men der søges fortsat ekstern finansiering

Struer:

- **BusinessPark Struer:**

Udviklingsparken BusinessPark Struer er et regionalt center for e-handelsorienterede virksomheder. BusinessPark Struer skal styrke den digitale indsats overfor kommunens virksomheder, således at de udnytter nye teknologier og digitale forretningspotentialer og derved øger evnen til innovation, markedspositionering og forbliver konkurrencedygtige. Samarbejdspartnere er Struer Kommune, Startvækst Struer og Erhvervshus Midtjylland. Budget på 500.000

- **Sound Hub Denmark**

Er Danmarks og regionens internationale inkubationsmiljø for iværksættere og virksomheder, der arbejder med lyd

- **SoundTech Accelerator program**

For etablerede start-ups: Inkubatorprogram for helt nye startups - et 12 måneders program med optag af 8 startups hvert halve år. Hver startup får pre-seed midler. Samarbejdspartnere er Færchfonden, Birn fonden, Aalborg Universitet, Bang & Olufsen, Harman-Samsung og Struer Kommune

Syddjurs:

- **Aktuelle:**

  - **Green Skills:**
    Projektet handler om at istandsætte og opbygge fysiske faciliteter for iværksættere og mindre virksomheder på Grobunds fabrik ved hjælp af naturlige eller upcyclede byggematerialer. Den primære målgruppe er iværksættere og unge virksomheder under 3 år og fokus ligger på udviklingstemaerne bæredygtighed og rammebetingelser. Projektet gennemføres af Grobund med en bevilling på 150.000 kr. fra Syddjurs Kommune

  - **M8 arbejdsfællesskab på Maltfabrikken:**
    M8 er et arbejdsfællesskab for kreative iværksættere og mikrovirksomheder, der er etableret på Maltfabrikken i Ebeltoft i 2020 med udspring i det tidligere netværk "Überwerke". M8 drives af Maltfabrikken, som Syddjurs Kommune understøtter driften af. Selve arbejdsfællesskabet er i princippet selvfinansierende

Viborg:

- **Aktuelle:**

  - **Arsenalet:**
    Er en erhvervsdrivende fond etableret i 2011 af Viborg Kommune, VIBORGegnens Erhvervs--råd og The Animation Wokshop. Arsenalet er et kreativt væksthus for mere end 25 virksomheder der arbejder med animation, spil og nye medier. Læs mere **her.**

  - **Center for Industri:**
    Er en erhvervsdrivende fond etableret i 2015 af VIBORGegnens Erhvervsråd, Mercantec og Viborg Kommune. Center for Industri er et inkubations- og udviklingsmiljø målrettet industri- og produktionsiværksættere og virksomheder. Læs mere **her.**

  - **Base Business Bjerringbro:**
    Er et kombineret uddannelses- og konferencecenter og erhvervs- og udviklingspark for ca. 20 iværksættere og mindre virksomheder særligt indenfor IT og produktion. Base Business Bjerringbro er ejet af Grundfos, Viborg Kommune og en række virksomheder. Læs mere **her.**

  - **Food & Bio Cluster Denmark:**
    Er omdrejningspunkt for iværksætteri og idéudvikling inden for fødevarer og bioøkonomi – både for den enkelte iværksætter og etablerede virksomheder, gennem individuel vejledning med fokus på iværksætteri, innovationsprocesser, netværk, funding og forretningsudvikling. Food & Bio Cluster Denmark driver fysiske startup-miljøer i hhv. Viborg (Agro Business Park), Aarhus (Agro Food Park) og København (Symbion). Læs mere **her.**

- **Kommende:**

  - **House of Industry:**
    I House of Industry samles i 2021 kompetencer målrettet industrien, herunder VIBORGegnens Erhvervsråd, Center for Industri, Test og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi, Datacenter Industrien, Aarhus Maskinmesterskole og flere erhvervsfaglige industrirettede uddannelser. House of Industrys iværksættermiljø bidrager derfor særligt til udvikling af Viborgs industrielle styrkeposition

Aarhus:

- **Aktuelle og kommende:**

  - **Ideaslab:**
    Filmby Aarhus' inkubationsindsats, Ideas Lab, blev lanceret i 2017 og har siden etableret sig som et samlingssted for digitale, visuelle iværksættere i Aarhus og Region Midtjylland. Inkubationsmiljøet huser en lang række startups og tilbyder sparring, mentoring og workshops mm. Ideaslab er en del af Filmby Aarhus' strategi "The Big Picture", der har til formål at styrke de digitale, visuelle industrier i området. Samarbejdspartnere er Filmby Aarhus, Aarhus Kommune, Interactive Denmark, Vision Denmark og andre interessenter i erhverv, uddannelse og forskning. Støttes bl.a. med 250.000 årligt fra Erhvervspuljen i årene 2018-21

  - **Lydbyen:**
    Lydby-projektet arbejder på et produktionsfællesskab inden for musik og lyd. Et hus, der kan styrke byens økosystem både kreativt og forretningsmæssigt gennem den øgede synergi, der ligger i at dele adresse og netværk. Der skal skabes et miljø, som vækker international genklang, og som potentielt kan suppleres af andre typer virksomheder inden for lyd, fx ingeniør- og techfokuserede startups og udviklingsafdelinger. Samarbejdspartnere er Lydbyens partnere, Aarhus Kommune og andre relevante aktører. Budgettet er uafklaret

  - **Headstart Fashion (HSF):**
    Er en del af innovationsnetværket Lifestyle and Design Cluster, og skal bidrage til fortsat vækst og udvikling i modebranchen i Region Midtjylland. Headstart Fashion er et miljø, hvor små og mellemstore modevirksomheder kan vokse, bl.a. med afsæt i de muligheder, som HSF tilbyder som fx netværk, sparring og uddannelse, hvilket understøttes af Aarhus Kommune. Samarbejdspartnere er HSF, virksomheder og vidensinstitutioner, Dansk Mode og Tekstil og Lifestyle og Design. Budgettet er uafklaret

- **Ønskede:**

  - **Food Entrepreneurship Ecosystem (FEE) (arbejdstitel):**
    Formålet med dette projekt er at fastholde og udbygge den danske fødevareklynges position og styrke gennem aktivering af iværksætteri og innovation. Det er målet at skabe Danmarks største og bedste inkubator og startup accelerator via et inkubatorkoncept som ikke tidligere er set i Danmark qua konceptets indsatselementer og aktiviteter samt partnersammensætning. Projektets fysiske omdrejningspunkt er Agro Food Park. Samarbejdspartnere er Aarhus Universitet, VIA University College, Erhvervsakademiet, Agro Food Park, Food & Bio Cluster Denmark, Business Region Aarhus og Aarhus Kommune. Budgettet er uafklaret.
    Fremme et stærkt iværksættermiljø inden for vandteknologi: Der arbejdes for at etablere og udvikle et fysisk "innovationsdistrikt" for vandklyngeaktører i Aarhus, der skal fungere som et nationalt samlingssted for et øget samarbejde mellem myndigheder, forsyninger, forskning, virksomheder og startups inden for vandteknologi. Formålet er at etablere et fysisk hotspot for udvikling af fælles scenarier for fremtiden og roadmaps for forskning, uddannelse, udvikling test, demonstration og kommercialisering. Startups er en prioriteret målgruppe. Samarbejdspartnere er virksomheder og videninsititutioner inden for vandteknologi, Aarhus Vand, Aarhus Kommune. Budgettet er uafklaret ■

Vækst og skalering

”For at få flere iværksættere ind i vækstforløb skal iværksætternes adgang til specialiserede kompetencer, netværk og investorer styrkes. Det kan fx ske gennem acceleratorforløb, som løbende tilpasses iværksætternes behov. Det kan også ske gennem indsatser, der bygger bro mellem lokale iværksættermiljøer og nationale samt internationale aktører eller øvrige indsatser, der styrker iværksætternes netværk og vækst.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse ser desuden et særligt potentiale i at målrette indsatser inden for områder, hvor Danmark har særlige styrker og konkurrencefordele, fx inden for velfærd og bæredygtige og grønne teknologier. Samfundsansvar og bæredygtighed er vigtige konkurrenceparametre, hvor danske iværksættere kan bidrage med løsninger. Derfor ser Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse muligheder i at styrke Danmark som et grønt iværksætterland og stille skarpt på socialt og bæredygtigt iværksætteri gennem støtte til såkaldte impact-iværksættere. Den offentlige sektors indkøb, udvikling og samarbejde med private virksomheder spiller en særlig rolle i den sammenhæng.” (uddrag fra strategi for Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023).

Aktuelle og kommende samt ønskede iværksætterinitiativer:

Favrskov:

- **Henvisninger til Erhvervshus Midtjylland:**

Det forventes, at Favrskov Erhvervsråd gennemfører 150 basale 1:1 vejledninger hos lokale virksomheder og derigennem afdækker, hvorvidt virksomhederne har behov for specialiseret vejledning mv. hos Erhvervshus Midtjylland – herunder vækstvejledning. Favrskov Erhvervsråd er operatør. Udgifterne indgår som en del af midlerne til de basale 1:1 vejledninger, som Favrskov Kommune betaler for

Herning:

- **Dimittendforløb:**

Herning Kommune er en studieby med såvel videregående uddannelser som erhvervsuddannelser og er kendt for den tætte sammenhæng mellem uddannelse og erhvervsliv. Kommunen vil udvikle et dimittendforløb, for at gribe, udvikle og fastholde udvalgte, talentfulde og vækstpotentielle iværksættere fra de videregående uddannelser og erhvervsuddannelserne. Angående samarbejdspartnere vil kommunen samarbejde med Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande, uddannelsesinstitutionerne, studentervæksthuse mfl.

- **Bæredygtighed bredt, cirkulær økonomi og grøn forretning:**

Kommunen har fokus på at bæredygtighed og grøn omstilling intensiveres. Der er igangsat lokale erhvervsudviklingsinitiativer med fokus på at understøtte cirkulær økonomi og grøn forretning blandt iværksættere og etablerede virksomheder. Dertil kommer etableringen af et lokalt bæredygtighedscenter, som skal fremme og understøtte den bæredygtige dagsorden bredt forstået blandt såvel iværksættere som virksomheder og borgere. Samarbejdspartnere er relevante aktører såsom Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Lifestyle & Designcluster, DAMRC mfl.

Holstebro:

- **BroPas:**

Iværksættermiljø med udgangspunkt i cirkulær økonomi og innovation. Målgruppen er vækstorienterede og skalerbare iværksættere, virksomheder og offentlige parter, der arbejder med bæredygtighed og grøn omstilling. Dogmet for BroPas er, at iværksætterne skal kunne: tænke stort, starte småt og skalere hurtigt! BroPas skal fremkomme som et lokalt ambitiøst bidrag til realiseringen af FN's 17 verdensmål. Samarbejdspartnere er Lifestyle & Design Cluster i Herning, CLEAN, VIA University College, Erhvervsakademi Midtvest, Erhvervshus Midtjylland, lokale virksomheder, talentmiljøer, KulturDivisionen, Slagteriet Holstebro mv. Budget på 4.500.000 kr.

Horsens:

- **Venture City Horsens:**

I foreningen Venture City Horsens er der samlet viden, erfaring og de bedste kompetencer fra dygtige mentorer og Business Angels. Pitch, investeringer og uddeling af karmakapital. Samarbejdspartnere er Venture City Horsens, BusinessHorsens, private investorer, mentorer mfl.

- **Flere vækstiværksættere (fokusområde under overvejelse):**

Horsens har en ambition om, at flere at iværksættere skal vokse og skabe flere jobs. På nuværende tidspunkt overvejes det, hvordan man kan sætte større fokus på dette i 2021. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, Horsens Kommune mfl.

Ikast-Brande:

- Aktuelt tilbydes iværksættere med vækstambitioner og skalerbare forretningsmodeller indledende sparring og lokalt netværk hos Erhvervsrådet. Iværksætterne anvises dernæst til programmer hos Erhvervshus Midtjylland, Innovationsfonden eller andre relevante aktører

- Et ønske kunne være et lokalt tilrettelagt acceleratorforløb for vækstorienterede iværksættere, så forløbet kommer til iværksætteren og ikke omvendt. Et lokalt acceleratorforløb kunne med fordel indeholde adgang til lokale mentorer og Business Angels

Lemvig:

- **Vækstforløb for udvalgte virksomheder:**

Et vækstforløb målrettet lokale iværksættere, samt små og mellemstore virksomheder, som har et stort potentiale for at skabe økonomisk vækst og derigennem lokalt funderede arbejdspladser. Samarbejdspartner er Erhvervshus Midtjylland. Budget endnu ikke godkendt

Odder:

- **Målrettet formidling af information om Erhvervshusets programmer og events:**

UdviklingOdder tilbyder 1:1-vejledninger med fokus på vækst og skalering med henblik på henvisning til Erhvervshusets specialistrådgivning, programmer og events – både ved at virksomhederne selv henvender sig til UdviklingOdder, ved at vi tager direkte kontakt til relevante virksomheder i forbindelse med Erhvervshusets tilbud

- **Netværk med fokus på samarbejde:**

I et branchespecifikt netværk arbejdes der på at skabe kendskab til hinandens virksomheder for derigennem at skabe fundament for samarbejde og derigennem også udvikling og vækst for den enkelte virksomhed

- **FN's verdensmål:**

I vejledningen af iværksættere lægges der vægt på at præsentere de forretningsmuligheder – og dermed vækstmuligheder - som ligger i FN's verdensmål, og at hjælpe iværksætterne til at udvikle en såvel økonomisk som socialt og miljømæssigt bæredygtig forretning

Randers:

- En form for Verdensmåls-/Bæredygtighedshus er i idefasen

Ringkøbing-Skjern:

- **Aktuelle:**
  - **OVATION –**
    Udviklingsprogram for kunstnere og kreative PILOTPROJEKTET: Entreprenerdy og Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd giver kreative iværksættere mulighed for at deltage i et program, skræddersyet til, at de kan udvikle en bæredygtig virksomhed med afsæt i deres kreative og kunstneriske evner. Samarbejdspartnere er Entreprenerdy, Sammenhængskraftpuljen i RKSK. Budget på 45.000

- **Kommende:**
  - **Ovation -**
    Udviklingsprogram for kunstnere og kreative - Regionalt udviklingsprogram: Deltagerne vil gennem programmet tilegne sig kompetencer og få professionel hjælp til at arbejde struktureret og metodisk med udvikling af deres virksomhed/projekt i en økonomisk bæredygtig retning. Ovation starter i Nordvestjylland og vil over de næste to år udvikle sig til et landsdækkende program. Samarbejdspartnere er Entreprenerdy, Creative Industries, Slagteriet Holstebro, Skive Erhvervsråd, Alive Festival. Budget på 1.500.000 (ansøgt Færchfonden)

- **Ønskede:**
  - **Green Business -**
    Forløb for grønne iværksættere og mindre SMVere: Udvikling af grønne og bæredygtige forretningsmodeller er en væsentlig strategisk innovationskraft, der kan skabe nye arbejdspladser og sikre lokale iværksættere øget værdiskabelse og vækst. Ansøgning indsendes til Industriens Fond. Samarbejdspartnere er under afklaring. Budget er under afklaring

Samsø:

- Fokus på bæredygtigt indkøb i Samsø Kommunes indkøbspolitik

- Samsø Kommune er projektholder og/eller deltager i en række projekter med fokus på bæredygtig udvikling. Bl.a. har Samsø Kommune gennemført projekt Biosamfund Samsø, hvor der dels var fokus på kompetenceudvikling af landmænd med henblik på øget viden om mere klimavenlige dyrkningsformer. Endvidere indgik udvikling af affaldssortering og vandressourcer som en del af projektet

- Direkte vidensformidling til relevante virksomheder om muligheder og aktiviteter fra Erhvervshus Midtjylland og andre udbydere af programmer

Silkeborg

- **Delegation til Seedster:**

Der arrangeres – hvert år - en delegation til Seedster, som består af omkring 25 iværksættere fra Silkeborg Kommune. Varetages af ErhvervSilkeborg

- **Grøn omstilling:**

Der arbejdes på at styrke iværksætternes konkurrenceevne gennem et øget fokus på den grønne omstilling (og likviditet til indsatsen). Varetages af ErhvervSilkeborg

- **Indkøb/udbud:**

Der afholdes halvårlige møder for virksomheder, som er interesseret i at være leverandør til kommunen. Dertil kommer muligheden for individuel sparring med kommunens indkøbs- og udbudsafdelinger. Indgår i større samarbejdsaftale med ErhvervSilkeborg

Skanderborg:

- **ErhvervSkanderborg**

Er iværksætternes indgang til den offentlige erhvervsfremmeindsats og de henviser iværksættere videre til vækstforløb mv. hos Erhvervshus Midtjylland.

- **ErhvervSkanderborg**

Arbejder løbende med indsatser lokalt via netværk og mentorordninger, hvor iværksættere kobles med etablerede virksomheder mhp. vækst og udvikling

Struer:

- **Vækstforløb for udvalgte virksomheder:**

Vækstforløbet er målrettet lokale iværksættere, samt små og mellemstore virksomheder med henblik på at øge deres robusthed og potentiale for at skabe økonomisk vækst og derigennem lokalt funderede arbejdspladser. Samarbejdspartner er Erhvervshus Midtjylland. Budget på 170.000

Syddjurs:

- **Ønskede iværksætterinitiativer:**

Iværksætterrettede tilbud målrettet mod Syddjurs Kommunes absolutte og relative styrkepositioner – det vil sige turisme, outdoor, fødevarer og kreative erhverv

Viborg:

- **Aktuelle:**

    - **Investor Hub Viborg:**

    Et investeringsselskab, der blev stiftet i 2018 af ca. 35 lokale erhvervsfolk i Viborg-området, der har indskudt 30 mio. kr. i en fælles fond til udvikling af lokale virksomheder, så de kan realisere vækst- og indtjeningspotentiale. Læs mere **her.**

    - **FN17 Business Incubation & Academy:**

    Er et stort privat/offentligt samarbejde med fokus på at indarbejde FNs Verdensmål i strategi og forretningsplan både hos SMV'er og i nystartede virksomheder. Opstart 1. september 2020 og et samlet budget på godt 8 mio. kr. over de første tre år

Aarhus:

- **Aktuelle og kommende:**
  - **MIT REAP:**
    Aarhus Universitet, Region Midtjylland, Grundfos, startupvirksomheden UNSILO, Færchfonden, Incuba og Aarhus Kommune deltager i Regional Entrepreneurship Acceleration Program, som ledes af Massachusetts Institute of Technology. Formålet med det 2-årige program er, at aktørerne skal arbejde sammen om at få et økosystem op at stå med fokus på at støtte opstart og vækst af innovationsdrevne virksomheder. Samarbejdspartnere er Aarhus Universitet, Region Midtjylland, Grundfos, UNSILO, Færchfonden, Incuba og Aarhus Kommune som direkte aktører bag initiativet. Flere aktører vil blive involveret i forbindelse med implementeringen af strategi og handleplan. Budget er uafklaret

- **Ønskede**

  - **Grønt iværksætteri:**
    Aarhus Kommune vil arbejde for at etablere en investeringspulje på 3,5 mio. kr. målrettet grønne startupvirksomheder, der kan medfinansiere iværksætteres arbejde med udvikling, test og/eller demonstration af nye grønne løsninger. Puljen kan alene støtte grønne projekter og løsninger, der kan være med til at sikre en mere grøn og bæredygtig kommunal drift/serviceproduktion og/eller kan bidrage til realiseringen af klimamålene for Aarhus som bysamfund og som virksomhed/organisation. Derudover skal 0,5 mio. kr. anvendes til aktiviteter, der skal udvikle og brande økosystemet for grønne iværksættere. Målet for den del af indsatsen er at sørge for, at de mange nationalt rettede tiltag, projekter, investeringer, støttemidler mv., som allerede findes og tilbydes til grønne iværksættere, i højere grad kommer de grønne iværksættere i Aarhusområdet til gavn

  - **Styrkelse af startup-, scaleup- og investor-miljøet i Aarhus:**
    En taskforce med fokus på at udvikle startup, scaleup- og investor-miljøet har peget på 10 pejlemærker, som kan realisere potentiale for miljøet i Aarhus samt bidrage til, at miljøet i Aarhus får langt bedre relationer til hinanden, til relevante investorer og investormiljøet, til rekrutteringsmuligheder samt til relevante nationale og internationale partnere. Samarbejdspartnere vil ud fra en quadruple helix tankegang blive sammensat en partnerkreds med deltagelse af fx Aarhus Universitet, Incuba, Aarhus Kommune m.fl. Budgettet er uafklaret ■

Bilag 1.

Profilanalyse 2020

Analyse af brugerne af den lokale- og specialiserede erhvervs-vejledning i Region Midtjylland i 2019

eStatistik.dk

Erhvervshus MIDTJYLLAND

 foto: linkedin-sales-navigator, unsplash(com)

Indholdsfortegnelse:

Kapitel 1.	**Hovedresultater fra Profilanalyse 2020**	**88**
1.1	Kommunalt bidrag til operatøren af lokal erhvervsservice	89
1.2	De lokalt vejledte	90
1.3	De specialiserede vejledte	93
Kapitel 2.	**Førstartere og den lokale vejledning**	**96**
2.1	Antal vejledte fra 2014-2019	96
Kapitel 3.	**Iværksættere og den lokale vejledning**	**97**
3.1	Antal vejledte fra 2014-2019	97
3.2	Brancher	98
3.3	Årsværk	102
3.4	Omsætning	103
Kapitel 4.	**De etablerede virksomheder og den lokale vejledning**	**104**
4.1	Antal vejledte fra 2014-2019	104
4.2	Brancher	105
4.3	Årsværk	108
4.4	Gennemsnitligt antal årsværk	110
4.5	Omsætning	111
4.6	Eksport	112
Kapitel 5.	**Vækstlaget og den lokale erhvervsfremme**	**113**
5.1	Vækstlaget i de 17 kommuner	113
5.2	Vækstlagets brug af lokal vejledning i de 17 kommuner	114
Kapitel 6.	**Førstartere og den specialiserede vejledning**	**116**
6.1	Antal vejledte i 2019	116
Kapitel 7.	**Iværksættere og den specialiserede vejledning**	**117**
7.1	Antal vejledte i 2019	117
7.2	Brancher	118
7.3	Årsværk	118
7.4	Omsætning	123
Kapitel 8.	**Etablerede virksomheder og den specialiserede vejledning**	**124**
8.1	Antal vejledte i 2019	124
8.2	Brancher	125
8.3	Årsværk	128
8.4	Omsætning	131
8.5	Eksport	132
Kapitel 9.	**Vækstlaget og den specialiserede vejledning**	**133**
9.1	Vækstlaget i regionen og brug af specialiseret vejledning	133

Forord

Profilanalyse 2020 giver en kvantitativ beskrivelse af de førstartere, iværksættere og etablerede virksomheder, der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice samt brugere af specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland i Region Midtjylland i året 2019.

Profilanalysen 2020 består af to dele:

Del 1 – de lokalt vejledte: Fokuserer på de lokalt vejledte, og dækker brugerne af lokal erhvervsservice i Region Midtjyllands kommuner (med undtagelse af Odder og Hedensted Kommune).

Del 2 – de specialiserede vejledte: Fokuserer på de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning hos Erhvervshus Midtjylland. Kortlægningen dækker alle 19 kommuner i regionen.

Profilanalyse 2020 skelner ligesom de forrige års Profilanalyser mellem følgende tre hovedgrupper, som modtager vejledning:

1) Førstartere: Personer som overvejer at starte egen virksomhed, men som på vejledningstidspunktet ikke har et CVR-nummer.

2) Iværksættere: Virksomheder som er under tre år gamle på vejledningstidspunktet.

3) Etablerede: Virksomheder som er over tre år gamle på vejledningstidspunktet.

De 17 kommuner, som har leveret brugeroplysninger til dette års Profilanalyse ift. lokalt vejledte, er: Favrskov, Herning, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg og Aarhus.

Profilanalyse 2020 kortlægger aktivitetsomfanget og -udviklingen i antal vejledte ved de lokale erhvervsserviceoperatører. Profilanalyse 2020 har også fokus på udviklingen i antallet af vejledte i de enkelte kommuner over en seksårig periode fra 2014–2019. Målet er at give de enkelte kommuner og erhvervsserviceoperatører et bedre sammenligningsgrundlag for at vurdere aktivitetsomfanget og den historiske udvikling heri.

Profilanalyse 2020 indeholder som i de foregående år en særlig analyse af kontakten til vækstlaget både blandt de lokale erhvervsserviceenheder (del 1) og den specialiserede vejledning i Erhvervshus Midtjylland (del 2). Formålet med analysen af vækstlaget er både at undersøge størrelsen af vækstlaget i de forskellige kommuner og undersøge i hvilket omfang, virksomhederne i vækstlaget har benyttet hhv. lokal og specialiseret erhvervsservice. Analysen er udført af eStatistik på vegne af Erhvervshus Midtjylland. Alle opgørelser bygger på registerdata fra Danmarks Statistik og på udtræk fra CVR. De lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Midtjylland har været ansvarlige for at levere lister med CVR-numre på de virksomheder, som de hver især har vejledt i 2019.

eStatistik, sommer 2020

Hovedresultater fra profilanalyse 2020

Kapitel 1.

Profilanalyse 2020 bygger på kvantitative indikatorer om brugere, som har fået vejledning i 2019 hos den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Midtjylland. Der er stor forskel blandt kommunerne med hensyn til, hvordan erhvervsservice bliver prioriteret og hvor mange ressourcer, der er tilknyttet området. Profilanalysen er overvejende beskrivende og søger derfor hverken at forklare de observerede data og tendenser eller at komme med anbefalinger. Det er op til læseren og den enkelte interessent at drage konklusioner på baggrund af data.

1.1 Kommunalt bidrag til operatøren af lokal erhvervsservice

Som det også var tilfældet i Profilanalyse 2019 har erhvervsserviceoperatørerne i de medvirkende kommuner indberettet oplysninger om det kommunale bidrag til finansiering af deres aktiviteter. I nogle kommuner dækker det kommunale tilskud primært 1:1 vejledning til førstartere, iværksættere og etablerede virksomheder, mens det i andre kommuner også dækker udgifter til andre erhvervsfremmeaktiviteter. Det gør, at tallene ikke er direkte sammenlignelige.

Tabel 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2019

Kommune	Årlig bevilling (kr.)
Favrskov	1.255.000
Herning	1.611.000
Holstebro	600.000
Horsens	4.650.000
Ikast-Brande	750.000
Lemvig	700.000
Norddjurs	180.000
Randers	2.200.000
Ringkøbing-Skjern	NA
Samsø	85.000
Silkeborg	3.900.000
Skanderborg	1.368.169
Skive	1.385.000
Struer	603.000
Syddjurs	500.000
Viborg	3.978.000
Aarhus	1.800.000

Kilde: Kilde: eStatistik på baggrund af data fra den lokale erhvervsservice.

1.2 De lokalt vejledte

Dette afsnit opsummerer resultaterne for de 17 deltagende kommuner for de fire grupper dvs. førstartere, iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlagsvirksomheder.
Profilanalyse 2020 viser, at der endnu engang er store forskelle på tværs af de 17 kommuner. Det gælder både antallet og andelen af vejledte samt profilen af de vejledte iværksættere og etablerede virksomheder. Figur 1.1 viser hvor stor en andel af lokale iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlaget, som benytter lokal erhvervsservice i de enkelte kommuner.

Figur 1.1 Andel der har modtaget lokal vejledning i 2019

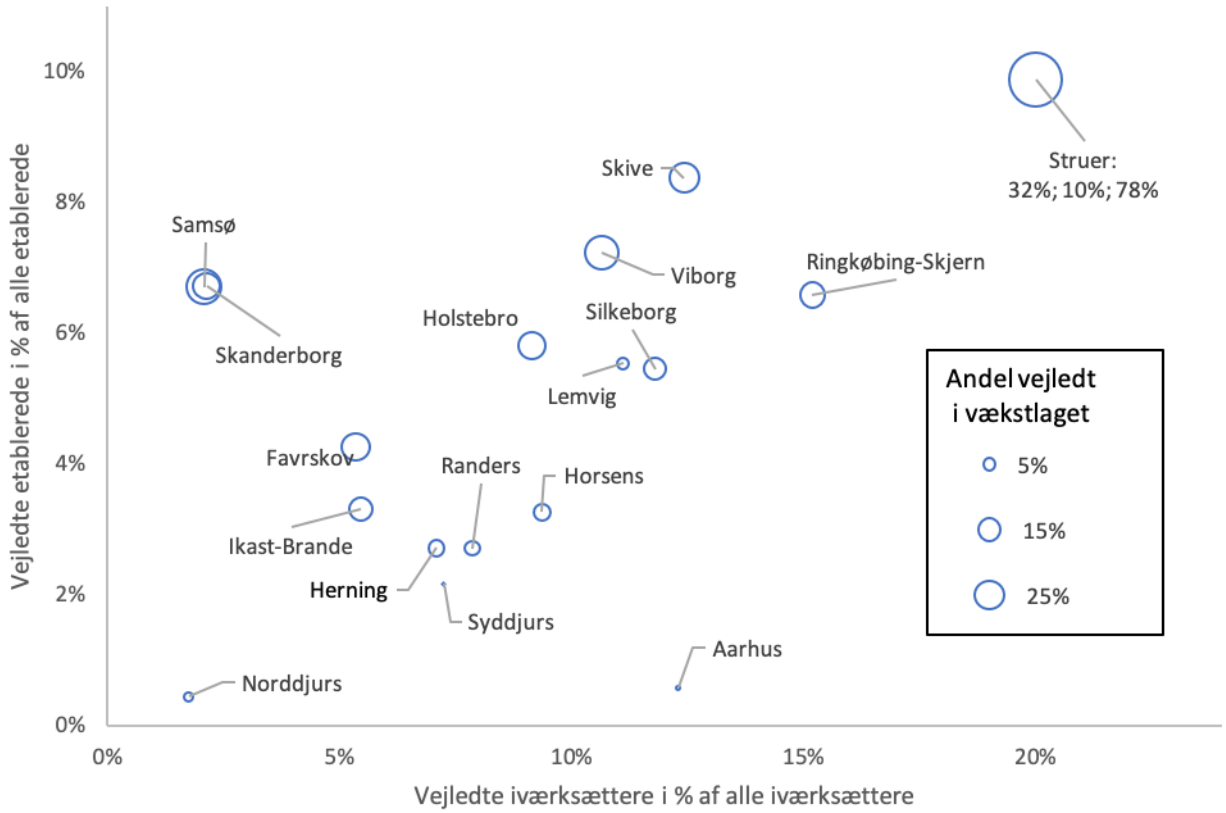

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Cirklernes placering på den vandrette akse viser andelen af iværksætterne, der har modtaget vejledning i kommunen. Cirklernes placering på den lodrette akse viser andelen af de etablerede virksomheder, der har modtaget vejledning i kommunen. Cirklens størrelse afspejler andelen af virksomhederne i vækstlaget, der er blevet vejledt (størrelsesforklaringen kan ses i nedre højre hjørne).

Førstartere
Førstartere er defineret som de personer, der overvejede at starte egen virksomhed, men som på vejledningstidspunktet ikke havde et CVR-nummer. I 2019 blev der ydet vejledning til i alt 1.171 førstartere i de 17 medvirkende kommuner.
Førstartere udgør en relativt begrænset andel af den samlede arbejdsstyrke på tværs af kommunerne i Region Midtjylland, hvor andelen ligger mellem 0,1 og 0,4 procent af arbejdsstyrken i kommunerne. Samsø og Silkeborg har den største relative andel førstartere. I absolutte tal er der relativt store forskelle mellem kommunerne. Antal vejledte førstartere varierer mellem 7 og 314 førstartere på tværs af de 17 kommuner.

Iværksættere
I 2019 er der ydet vejledning til i alt 1.105 iværksættere blandt de 17 medvirkende kommuner, hvilket svarer til 10 procent af det samlede antal iværksættere i de medvirkende kommuner. Det er en stigning på 23 procent i forhold til 2018, hvor der var 896 vejledte iværksættere. Stigningen skal ses i lyset af, at der i 2019 var en kommune (Horsens) mere med end i 2018. Ser vi bort fra Horsens, er der tale om en stigning på 16 procent i antallet af vejledte iværksættere fra 2018 til 2019.

Det samlede billede af de vejledte iværksætteres profil er stort set den samme som sidste år. De er karakteriseret ved;

- At udgøre mellem 2 og 32 procent af den samlede iværksætterpopulation i de enkelte kommuner .
- At tilhøre de eksportintensive og videntunge brancher ”Handel og transport”, ”Industri mv.” samt ”Videnservice”. Dertil kommer også en stor andel inden for ”Sundhed og undervisning”.
- At der blandt de øvrige iværksættere ligeledes er mange inden for ”Handel og transport” og ”Videnservice”, men her fordeler de øvrige iværksættere sig over en bred vifte af mere traditionelle hjemmemarkedsbrancher, fx ”Information og kommunikation”, ”Bygge og anlæg” samt ”Ejendomshandel og udlejning”.
- At beskæftige i gennemsnit 0,7 årsværk. Det er over gennemsnittet på 0,4 årsværk for den øvrige population af iværksættere i kommunerne.
- At have en større omsætning (1.104 t.kr.) end den øvrige population af iværksættere i kommunerne (914 t.kr). Dog er der store forskelle på tværs af kommunerne.

[1] Iværksætterpopulationen i Danmarks Statistik (DST) er afgrænset ved virksomheder etableret i 2017-2019. Det er kun reelle virksomheder, der tælles med og kun virksomheder, der er etableret i et af årene, dvs. der indgår ikke virksomhedsomdannelser. I kommunernes indberetning er indeholdt samtlige nye virksomheder, som kommunerne vurderer, er iværksættere. Fejlkilderne er for det første, at mange virksomheder er for små til at opfylde DST’s krav vedrørende økonomisk aktivitet, for det andet, at de største virksomheder, som kan være etableret i 2017-2019, typisk vil være virksomhedsomdannelser og dermed ikke indgå i DST’s opgørelse og afslutningsvis at flere kommuner vejleder virksomheder, der er etableret i andre kommuner.

Etablerede virksomheder
I alt blev der blandt de 17 medvirkende kommuner i 2019 ydet lokal vejledning til 2.040 etablerede virksomheder, hvilket svarer til 3,8 procent af alle etablerede virksomheder.
De lokalt vejledte etablerede virksomheder har samme profil som sidste år. De er generelt karakteriseret ved:

- At udgøre mellem 0,4 og 9,9 procent af den samlede virksomhedspopulation i de enkelte kommuner.
- At tilhøre brancherne "Handel og transport" og "Industri mv.", hvor de samtidig er overrepræsenterede i forhold til alle etablerede samt væsentligt underrepræsenteret inden for "Landbrug, skovbrug og fiskeri", "Finansiering og forsikring" samt "Ejendomshandel og udlejning" i forhold til den samlede virksomhedspopulation.
- At der i 2019 er relativt mange små og mellemstore virksomheder (10-250 ansatte). Disse udgør 54,1 procent af de vejledte, mens denne gruppe kun udgør 8,4 procent af alle etablerede virksomheder.
- At de i 2019 i gennemsnit beskæftigede 15,8 årsværk, hvilket er betydeligt over den øvrige virksomhedspopulation, der i gennemsnit beskæftiger 3,2 årsværk.
- At de i gennemsnit har en omsætning på 29.306 t.kr., hvilket er betydeligt over gennemsnittet på 6.491 t.kr. for de øvrige virksomheder, men at der også er store forskelle på tværs af kommunerne, hvor gennemsnitsomsætningen blandt de vejledte svinger fra 7,6 til 55,5 millioner kroner.
- At 43 procent har eksport mod kun 14 procent blandt den øvrige population af virksomheder i de 17 kommuner.

Profilanalyse 2020 viser, at den lokale erhvervsservice er orienteret mod de større etablerede virksomheder med højere omsætning, flere beskæftigede og med internationale aktiviteter. De vejledte iværksættere er ligeledes kendetegnet ved at have større beskæftigelse såvel som omsætning end de øvrige iværksættere i de medvirkende kommuner.

Vækstlaget
Profilanalyse 2020 viser, at der i de deltagende kommuner kan identificeres 1.066 vækstlagsvirksomheder, det svarer til 1,6 procent af alle etablerede virksomheder. Profilanalyse 2020 viser, at det samlede vækstlag generelt er karakteriseret ved:

- At udgøre mellem 0,9 og 2,2 procent af den samlede virksomhedsbestand i kommunerne.
- At der er store forskelle blandt kommunerne i forhold til hvor stor en andel af vækstlaget, der har modtaget lokal vejledning. Fra 1 procent i Aarhus til 78 procent i Lemvig (Syddjurs havde ingen virksomheder i vækstlaget).
- At det i alt er 11 procent af virksomhederne i vækstlaget, der har modtaget lokal vejledning i 2019. Dermed ligger andelen af vejledte vækstlagsvirksomheder på et stabilt niveau omkring 12 procent i perioden 2014 til 2019, bortset fra 2017, hvor 15 procent af virksomhederne i vækstlaget fik lokal vejledning.

Profilanalysen 2020 viser med andre ord, at på trods af store forskelle kommunerne imellem, ligger andelen af vejledte vækstlagsvirksomheder på et forholdsvist stabilt niveau omkring 12 procent årligt.

1.3 De specialiserede vejledte

Det foregående afsnit opsummerede de overordnede resultater for de 17 deltagende kommuner, i dette afsnit opsummeres resultaterne for alle 19 kommuner i Region Midtjylland, da Erhvervshusets vejledning er rettet mod virksomheder i alle regionens kommuner.
Figur 1.2 viser hvor stor en andel af kommunernes iværksættere, virksomheder og vækstlag, som har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Figuren viser, at der er betydelige forskelle blandt kommunerne.

Figur 1.2 Andel der har modtaget specialiseret vejledning i 2019

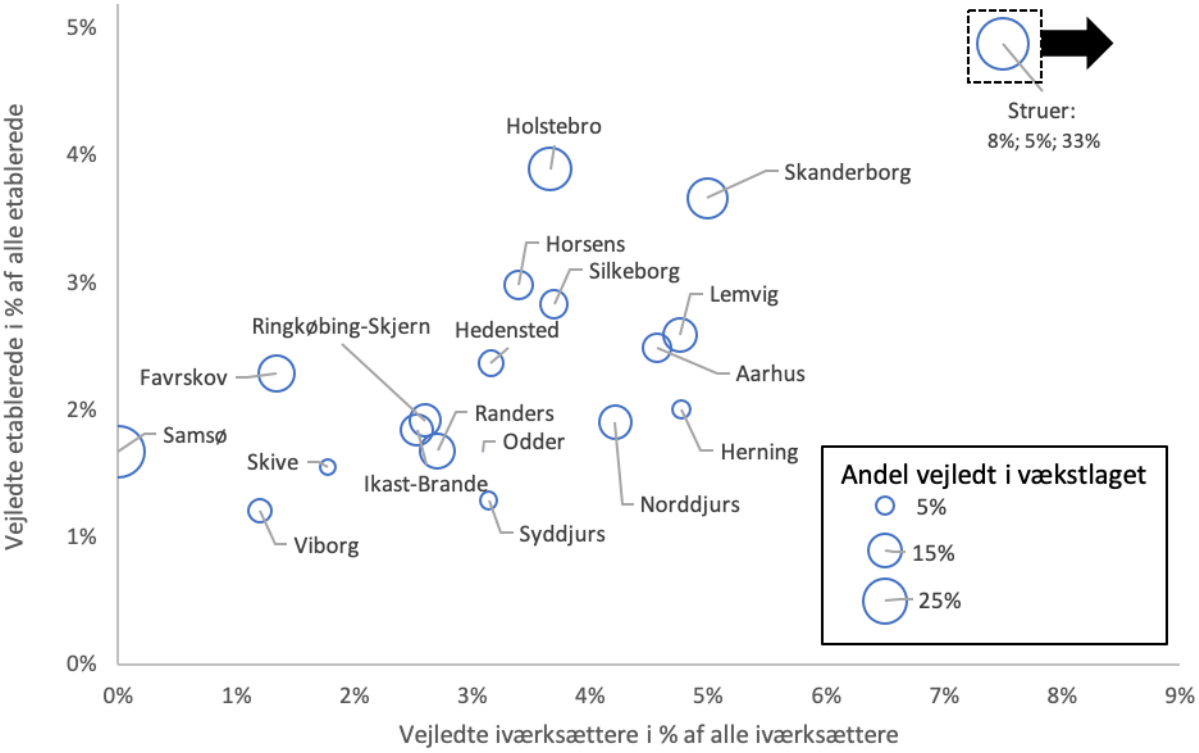

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Førstartere
Der blev i 2019 ydet specialiseret vejledning til i alt 78 førstartere i Erhvervshus Midtjylland. Det er mere end dobbelt så mange som året før. Sammenlignet med de lokalt vejledte førstartere er det dog stadig relativt få, hvilket afspejler, at Erhvervshus Midtjylland henvender sig til modne iværksættere og etablerede virksomheder.

Iværksættere
I 2019 er der i alt 428 iværksættere, som har modtaget specialiseret vejledning af Erhvervshus Midtjylland, hvilket svarer til 3,7 procent af den samlede population af iværksættere i regionen. Det er en markant stigning (67 procents vækst) i forhold til 2018, hvor 256 iværksættere modtog vejledning.
Derudover viser Profilanalyse 2020, at de specialiserede vejledte iværksættere er karakteriseret ved:

- At de hovedsageligt tilhører brancherne "Handel og transport", "Videnservice", "Information og kommunikation" og "Industri mv." og er betydeligt overrepræsenteret netop inden for "Information og kommunikation" samt "Industri mv." i forhold til den samlede virksomhedspopulation.
- At de i gennemsnit beskæftiger 1 årsværk, hvilket er over gennemsnittet på 0,4 årsværk for den øvrige population af iværksættere i regionen.
- At de i gennemsnit har en større omsætning (1.297 t.kr.) end den øvrige population af iværksættere (914 t.kr.), men at der også er store forskelle på tværs af kommunerne.

Etablerede virksomheder
Profilanalyse 2020 viser, at Erhvervshus Midtjylland samlet set har ydet specialiseret vejledning til i alt 1.332 etablerede virksomheder i 2019, hvilket svarer til 2,3 procent af alle virksomheder i regionen. Det er uden sammenligning det højeste antal, der er registreret.
Derudover viser Profilanalysen, at de etablerede virksomheder, som har modtaget specialiseret vejledning, generelt er karakteriseret ved:

- At være væsentligt overrepræsenteret inden for "Industri mv.", der udgør en fjerdedel af alle vejledninger. Flest vejledninger findes inden for "Handel og transport", der udgør 30 procent af vejledningerne. Her ses der også en overrepræsentation af vejledte virksomheder i forhold alle etablerede. "Videnservice" og "Information og kommunikation" viser et lignende billede.
- At de små og mellemstore virksomheder (10-250 ansatte) udgør lidt over halvdelen af alle vejledte (52,7 procent), mens denne gruppe kun udgør 8,4 procent blandt øvrige etablerede virksomheder.
- At de i gennemsnit beskæftiger 16 årsværk, hvilket er betydeligt over de øvrige etablerede virksomheder i regionen, hvor gennemsnittet er 3,2 årsværk.
- At de vejledte i gennemsnit har en større omsætning (29.076t.kr.) end den øvrige population af virksomheder (6.647 t.kr.) i regionen.
- At 55 procent har eksport mod kun 14 procent blandt de øvrige etablerede virksomheder i regionen. Kigger vi på eksportomsætning, udgør den en markant højere andel af den samlede omsætning hos de vejldte end ved den øvrige bestand af etablerede virksomheder. 31 procent af omsætningen hos de vejledte etablerede virksomheder var eksport, mens 16 procent af omsætningen hos de øvrige var eksport.

Profilanalysen 2020 viser, at den specialiserede erhvervsservice i Erhvervshus Midtjylland i høj grad anvendes af større etablerede virksomheder inden for de typiske eksporterhverv, det vil sige "Industri mv." og "Handel og transport" samt de videntunge serviceerhverv "Videnservice" og "Information og kommunikation".

Vækstlaget
Profilanalyse 2020 viser, at der i 2019 i alt var 1.125 vækstlagsvirksomheder i de 19 kommuner i region Midtjylland. Analysen af vækstlaget viser yderligere:

- At 131 vækstlagsvirksomheder modtog specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland i 2019. Det er en mindre stigning i forhold til 2018, hvor 121 vækstlagsvirksomheder modtog vejledning.
- At 12 procent af regionens vækstlag har benyttet den specialiserede vejledning hos Erhvervshus Midtjylland i 2019, hvilket er en stigning i forhold til tidligere år. ■

Del 1: De lokalt vejledte

Førstartere og den lokale vejledning

Kapitel 2.

2.1 Antal vejledte fra 2014-2019

Nedenstående tabel viser hvor mange førstartere, der er blevet vejledt fra 2014 til 2019. Der blev i 2019 ydet vejledning til i alt 1.171 førstartere i de 17 kommuner. Andelen ligger forholdsvis ensartet omkring 0,2 procent af den samlede arbejdsstyrke i de enkelte kommuner. Samsø og Silkeborg har de højeste andele med 0,4 procent.

Tabel 2.1 Antal og andel årligt vejledte førstartere fra 2014 til 2019

	Vejledte førstartere						Procent af arbejdsstyrken						Antal i arbejdsstyrken
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	38	60	23	35	28	41	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	25.799
Herning	92	100	110	118	88	71	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	46.871
Holstebro	92	78	84	81	87	72	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	30.363
Horsens	-	-	-	-	-	78	-	-	-	-	-	0,2%	46.658
Ikast-Brande	38	35	70	44	45	21	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%	21.327
Lemvig	34	45	41	29	25	22	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	0,2%	0,2%	10.151
Norddjurs	29	20	27	22	25	13	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	18.688
Randers	186	128	73	137	84	67	0,4%	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	49.412
Ringkøbing-Skjern	55	99	35	47	32	24	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	29.687
Samsø	-	1	6	7	3	7	-	0,1%	0,4%	0,4%	0,2%	0,4%	1.723
Silkeborg	136	147	147	136	125	191	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	48.714
Skanderborg	-	-	-	149	23	34	-	-	-	0,5%	0,1%	0,1%	32.874
Skive	51	41	37	50	59	50	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	23.111
Struer	35	36	26	33	16	25	0,3%	0,4%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	10.232
Syddjurs	52	55	32	22	23	20	0,3%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	21.291
Viborg	140	112	167	160	139	121	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	49.906
Aarhus	317	336	346	317	274	314	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	182.851
I alt*	1.295	1.293	1.224	1.387	1.076	1.171	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	649.658

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
*Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes.

Iværksættere og den lokale vejledning

Kapitel 3.

3.1 Antal vejledte fra 2014-2019

Tabellen herunder viser udviklingen i antallet og andelen af vejledte iværksættere fra 2014 til 2019. I 2019 blev der vejledt 1.105 iværksættere i de 17 kommuner ud af et samlet antal på 11.083 iværksættere. Det svarer til cirka 10 procent af alle iværksætterne. Der er store forskelle mellem kommunerne, dog med en del kommuner omkring gennemsnittet. Struer og Ringkøbing-Skjern har relativt flest vejledte med henholdsvis 32 og 15 procent. Aarhus og Silkeborg har i absolutte termer vejledt flest iværksættere med henholdsvis 428 og 99 vejledninger. I både Aarhus og Silkeborg svarer det til 12 procent af kommunens iværksættere.

Tabel 3.1 Antal og andel vejledte iværksættere fra 2014 til 2019

	Antal vejledte iværksættere						I procent af alle iværksættere						Alle iværksættere
Kommune	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2019**
Favrskov	52	48	64	51	71	24	13%	12%	16%	12%	16%	5%	448
Herning	34	35	40	53	63	52	5%	5%	6%	8%	8%	7%	734
Holstebro	66	63	81	56	33	40	15%	14%	20%	13%	7%	9%	437
Horsens	-	-	-	-	-	69	-	-	-	-	-	9%	737
Ikast-Brande	17	18	10	33	31	21	5%	5%	3%	8%	8%	5%	384
Lemvig	21	18	21	21	18	14	13%	11%	12%	13%	12%	11%	126
Norddjurs	30	19	32	30	23	5	10%	7%	11%	10%	8%	2%	285
Randers	84	47	45	90	55	64	11%	6%	6%	13%	7%	8%	813
Ringkøbing-Skjern	21	4	65	70	120	72	5%	1%	14%	16%	26%	15%	474
Samsø	-	1	10	8	8	2	-	2%	22%	18%	12%	4%	48
Silkeborg	120	104	90	99	138	99	15%	13%	13%	12%	17%	12%	839
Skanderborg	-	-	-	41	29	12	-	-	-	7%	5%	2%	561
Skive	59	20	28	27	33	42	15%	5%	8%	8%	10%	12%	338
Struer	33	42	50	29	31	42	21%	27%	37%	18%	19%	32%	131
Syddjurs	15	18	29	34	39	30	4%	5%	8%	8%	9%	7%	414
Viborg	81	86	75	69	73	89	10%	12%	10%	9%	8%	11%	835
Aarhus	92	106	115	112	131	428	3%	4%	4%	3%	4%	12%	3.479
I alt*	**725**	**629**	**755**	**823**	**896**	**1.105**	**9%**	**7%**	**9%**	**8%**	**8%**	**10%**	**11.083**

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
*Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes. Beregningen af antallet af iværksættere er endvidere baseret på, hvad de individuelle kommuner har betragtet som iværksættere, hvilket ikke nødvendigvis stemmer overens med Danmarks Statistiks definition af en iværksætter. Derfor skal udviklingen fortolkes med meget stor forsigtighed.

3.2 Brancher

Nedenstående figur 3.1 viser den branchemæssige fordeling af de vejledte iværksættere og alle iværksættere i regionen. Den største forskel i fordelingen er, at de vejledte iværksættere er markant overrepræsenterede i brancherne "Videnservice", "Sundhed og undervisning" og "Industri mv." og underrepræsenterede i brancherne "Bygge og anlæg", "Landbrug, skovbrug og fiskeri" samt "Ejendomshandel og udlejning".
Det er karakteristisk, at det er de typiske eksporterende erhverv, hvor vejledte virksomheder er overrepræsenterede, det gælder "Industri mv." og de videntunge serviceerhverv "Videnservice" og "Information og kommunikation", som størstedelen af iværksætterne kommer fra. "Handel og transport mv." er dog den største branchegruppering for både vejledte og alle iværksættere. Omvendt er der relativt færre vejledte iværksættere i de mere traditionelle hjemmemarkedserhverv.

Figur 3.1 Branchemæssig fordeling for hhv. vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

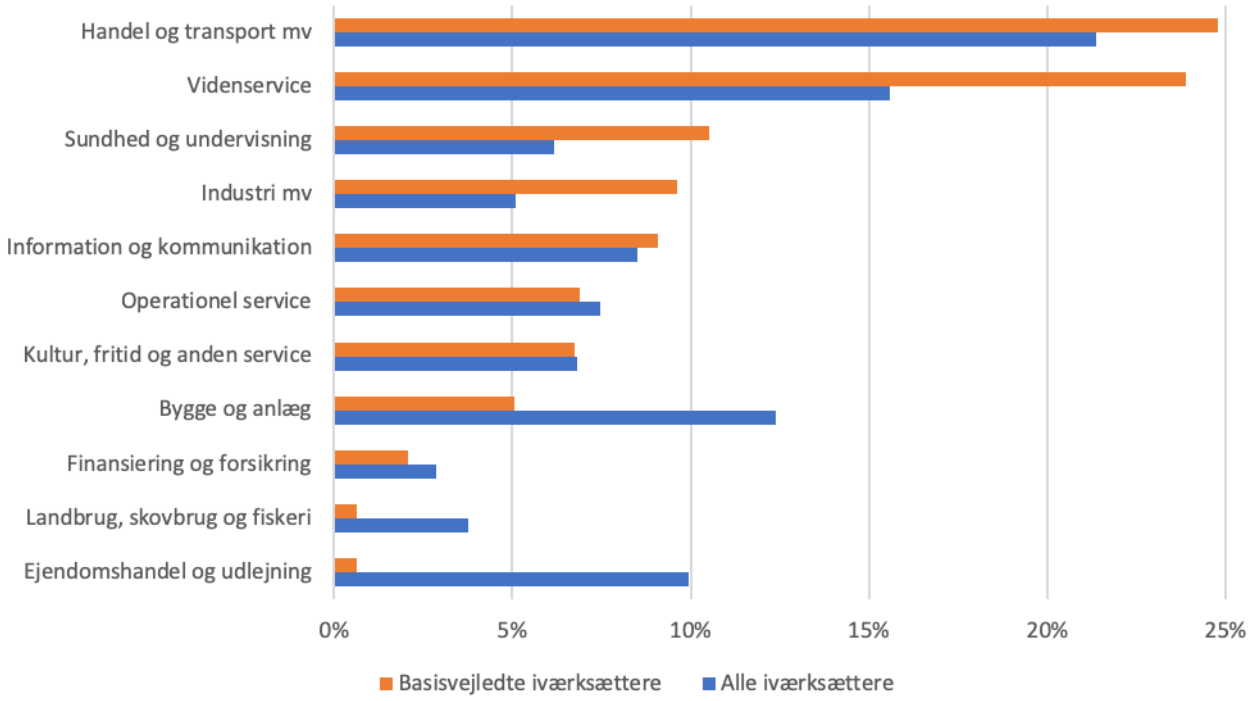

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

I Tabel 3.2 på næste opslag vises den branchemæssige fordeling for de enkelte kommuner.

Foto: Austin Distel, Unspash(com)

Tabel 3.2 Brancheforde lingen for vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

	Landbrug, skov-brug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel og transport mv.		Information og kommunikation		Finansierin og forsikrin	
Kommune	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	5%	0%	4%	5%	15%	9%	22%	23%	10%	18%	3%	
Herning	5%	0%	6%	13%	17%	6%	22%	23%	5%	4%	2%	
Holstebro	5%	0%	6%	16%	13%	6%	25%	31%	3%	0%	2%	
Horsens	2%	1%	3%	7%	17%	3%	20%	23%	7%	9%	4%	
Ikast-Brande	6%	0%	5%	6%	16%	6%	26%	19%	4%	6%	4%	
Lemvig	18%	0%	22%	19%	9%	0%	18%	31%	1%	6%	3%	
Norddjurs	9%	0%	8%	13%	16%	0%	26%	38%	4%	13%	2%	
Randers	6%	0%	6%	7%	16%	3%	21%	20%	8%	7%	3%	
Ringkøbing-Skjern	11%	3%	9%	19%	16%	5%	20%	33%	2%	4%	2%	
Samsø	5%	0%	5%	0%	2%	0%	19%	50%	0%	0%	5%	
Silkeborg	2%	0%	3%	1%	11%	6%	22%	19%	8%	7%	3%	
Skanderborg	4%	0%	4%	4%	11%	4%	17%	33%	12%	8%	2%	
Skive	7%	2%	8%	12%	15%	8%	21%	24%	2%	2%	3%	
Struer	4%	0%	9%	10%	9%	6%	19%	30%	4%	8%	3%	
Syddjurs	5%	0%	8%	8%	16%	6%	21%	17%	6%	11%	3%	
Viborg	5%	1%	7%	10%	14%	9%	20%	28%	8%	8%	3%	
Aarhus	1%	0%	3%	6%	8%	2%	21%	19%	13%	22%	3%	

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

ng	Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operationel service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
0%	3%	0%	8%	32%	20%	5%	6%	0%	5%	9%
4%	10%	2%	11%	28%	8%	4%	6%	15%	8%	0%
0%	14%	2%	11%	10%	8%	10%	9%	14%	6%	10%
1%	11%	0%	17%	36%	7%	9%	5%	6%	6%	6%
0%	13%	0%	11%	6%	9%	19%	2%	38%	5%	0%
0%	6%	6%	3%	0%	8%	13%	9%	19%	5%	6%
0%	6%	0%	8%	13%	11%	0%	5%	13%	6%	13%
0%	10%	0%	11%	37%	9%	13%	4%	7%	6%	7%
1%	10%	1%	10%	13%	7%	4%	6%	12%	6%	5%
0%	12%	0%	5%	0%	5%	50%	2%	0%	40%	0%
4%	13%	0%	14%	39%	7%	4%	8%	9%	7%	9%
0%	10%	0%	20%	42%	8%	4%	5%	4%	7%	0%
0%	13%	0%	9%	18%	10%	12%	4%	14%	8%	6%
4%	9%	0%	16%	24%	8%	8%	4%	4%	14%	6%
3%	10%	0%	13%	17%	8%	8%	5%	17%	7%	14%
4%	9%	1%	13%	19%	9%	4%	6%	11%	7%	6%
3%	9%	0%	21%	25%	6%	5%	8%	10%	7%	10%

3.3 Årsværk

Figur 3.2 viser det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere i de enkelte kommuner. Derudover viser de stiplede linjer det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte iværksættere (0,7 årsværk) og for øvrige iværksættere (0,4 årsværk).
Generelt er variationen i antallet af gennemsnitlige årsværk blandt ikke-vejledte iværksættere i kommuner lav, hvorimod gennemsnitligt antal årsværk blandt de vejledte iværksættere varierer mere betydeligt. Ringkøbing-Skjern Kommunes vejledte iværksættere har en gennemsnitlig beskæftigelse i top med 1,3 årsværk.

Figur 3.2 Gennemsnitlig antal årsværk for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

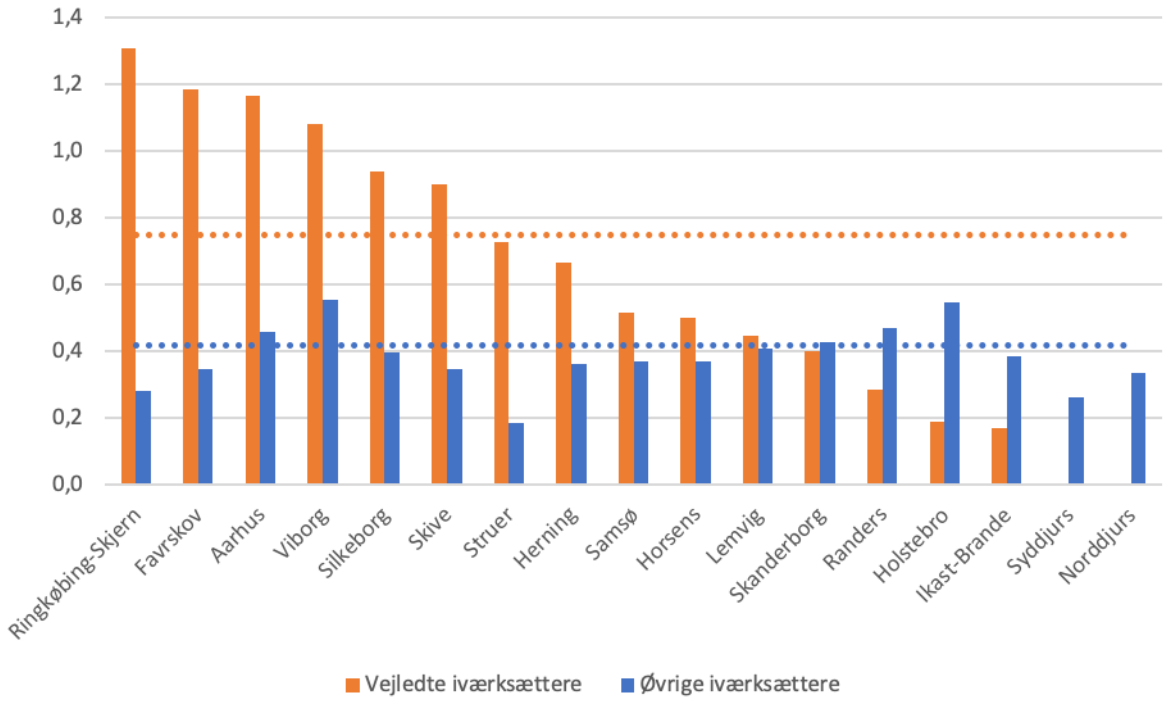

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret.

3.4 Omsætning

Figur 3.3 nedenfor viser den gennemsnitlige omsætning for vejledte iværksættere og for øvrige iværksættere blandt de medvirkende 17 kommuner. Derudover viser de stiplede linjer det samlede gennemsnit, som er henholdsvis 1.104 t.kr for de vejledte iværksættere, 914 t.kr. for de øvrige iværksættere i regionen.

Figuren viser også, at der igen i år er store forskelle på tværs af kommunerne. De vejledte iværksættere i Silkeborg Kommune har den højeste gennemsnitlige omsætning med en gennemsnitlig omsætning på lidt over 1,9 millioner kroner, mens de vejledte iværksættere i Ringkøbing-Skjern følger tæt efter. Horsens, Holstebro og Skanderborg Kommunes iværksættere har den laveste gennemsnitlige omsætning blandt de vejledte iværksættere, som der er data på. I disse tre kommuner har de vejledte iværksættere en omsætning på mindre end 500.000 kroner.

Lemvig Kommunes øvrige iværksættere har den højeste gennemsnitlige omsætning på 1,7 millioner kroner. Den høje omsætning skyldes formentlig et stort antal iværksættere inden for landbrug og fiskeri, hvor man typisk har en høj omsætning allerede fra etableringsåret. ■

Figur 3.3 Gennemsnitlig omsætning i mio. kr. for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

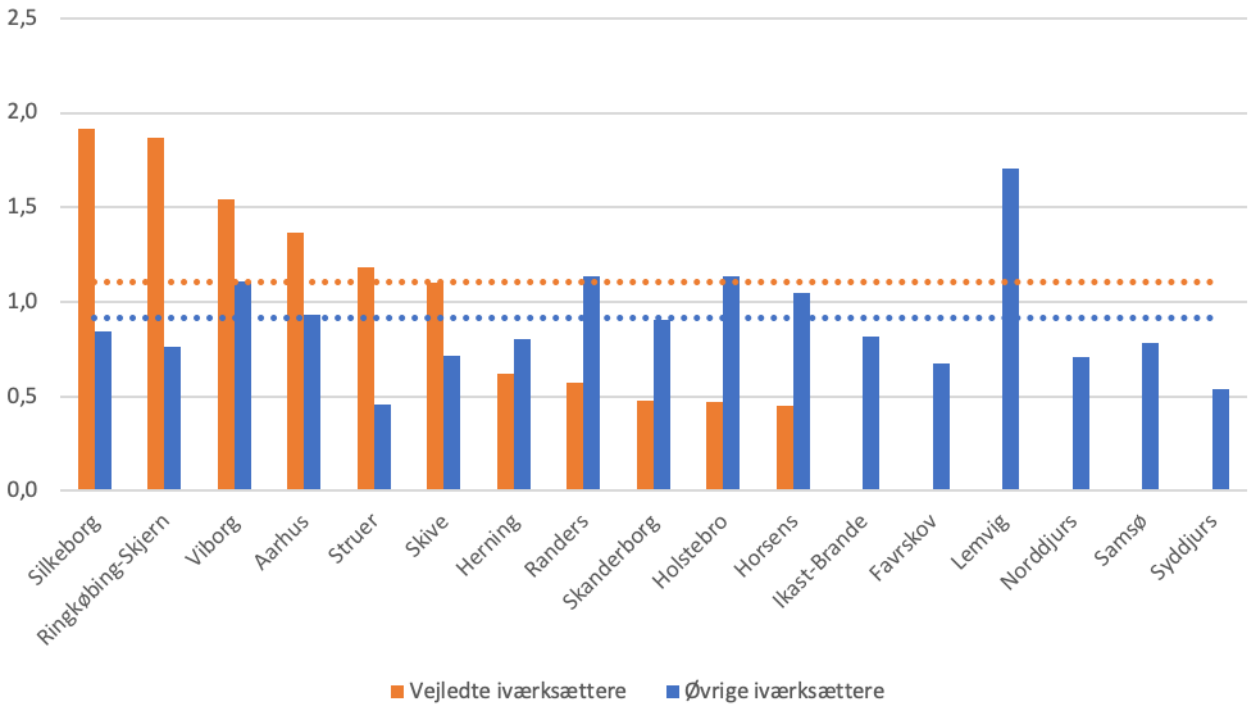

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret.

De etablerede virksomheder og den lokale vejledning

Kapitel 4.

4.1 Antal vejledte fra 2014-2019

Tabellen herunder viser antallet af vejledte etablerede virksomheder samt andelen af vejledte etablerede virksomheder i forhold til den samlede population af etablerede virksomheder i hver af de 17 kommuner, der har deltaget i Profilanalyse 2020. Blandt de 17 kommuner har i alt 2.040 etablerede virksomheder modtaget vejledning hos den lokale erhvervsservice, hvilket svarer til 3,8 procent af alle etablerede virksomheder i de 17 kommuner.

Tabel 4.1 Antal og andel årligt vejledte etablerede virksomheder fra 2014 til 2019

	Antal vejledte etablerede virksomheder						I procent af alle etablerede virksomheder						Alle etablerede virksomheder*
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	134	110	71	108	84	93	7,3%	6,0%	3,9%	4,9%	3,9%	4,3%	2.180
Herning	179	150	184	211	169	118	5,1%	4,2%	5,2%	5,0%	4,0%	2,7%	4.342
Holstebro	100	81	67	117	120	143	4,6%	3,8%	3,2%	4,6%	4,8%	5,8%	2.463
Horsens	-	-	-	-	-	113	-	-	-	-	-	3,3%	3.452
Ikast-Brande	89	114	89	123	93	69	5,0%	6,1%	5,1%	6,0%	4,5%	3,3%	2.082
Lemvig	49	35	49	57	64	62	4,9%	3,6%	5,2%	5,0%	5,8%	5,5%	1.119
Norddjurs	62	65	67	65	54	8	4,0%	4,1%	4,5%	3,7%	3,1%	0,4%	1.783
Randers	137	114	182	154	79	105	4,6%	3,7%	6,0%	4,1%	2,1%	2,7%	3.869
Ringkøbing-Skjern	99	68	203	203	231	196	3,7%	2,6%	7,8%	6,7%	7,7%	6,6%	2.976
Samsø	-	20	18	19	22	19	-	7,9%	7,1%	6,3%	7,4%	6,4%	298
Silkeborg	458	426	540	531	230	225	13,6%	12,2%	16,2%	13,3%	5,7%	5,5%	4.124
Skanderborg				117	130	185	4,8%	4,3%	5,1%	4,5%	4,9%	6,7%	2.751
Skive	105	53	85	82	76	183	5,5%	2,8%	4,6%	3,8%	3,5%	8,4%	2.185
Struer	80	65	69	90	96	89	9,8%	8,1%	9,2%	9,9%	10,7%	9,9%	901
Syddjurs	43	18	54	47	51	47	2,4%	1,0%	3,0%	2,2%	2,4%	2,2%	2.167
Viborg	201	306	231	311	308	311	5,4%	8,1%	6,4%	7,2%	7,1%	7,2%	4.302
Aarhus	44	45	41	77	117	74	0,5%	0,5%	0,4%	0,6%	0,9%	0,6%	12.679
I alt**	**1.780**	**1.670**	**1.950**	**2.312**	**1.924**	**2.040**	**4,8%**	**4,3%**	**5,1%**	**4,7%**	**3,9%**	**3,8%**	**53.673**

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Alle etablerede virksomheder er baseret på særudtræk fra Danmarks Statistiks fremrykkede firmastatistik – virksomhedsbestanden er derfor højere end i tidligere opgørelser.
**Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes.

4.2 Brancher

I figur 4.1 vises brancheforde lingen for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder. Hovedparten af de vejledte etablerede virksomheder tilhører brancherne: "Handel og transport", "Industri mv." samt "Videnservice". Det samme billede gjorde sig gældende i de fire foregående år.

Branchen "Industri mv." er på grund af de mange vejledte virksomheder voldsomt overrepræsenteret, mens virksomheder inden for "Ejendomshandel og udlejning.", "Landbrug, skovbrug og fiskeri" og "Finansiering og forsikring" er stærkt underrepræsenteret i erhvervsvejledningen.

Figur 4.1 Brancheforde ling for vejledte og alle etablerede virksomheder, 2019

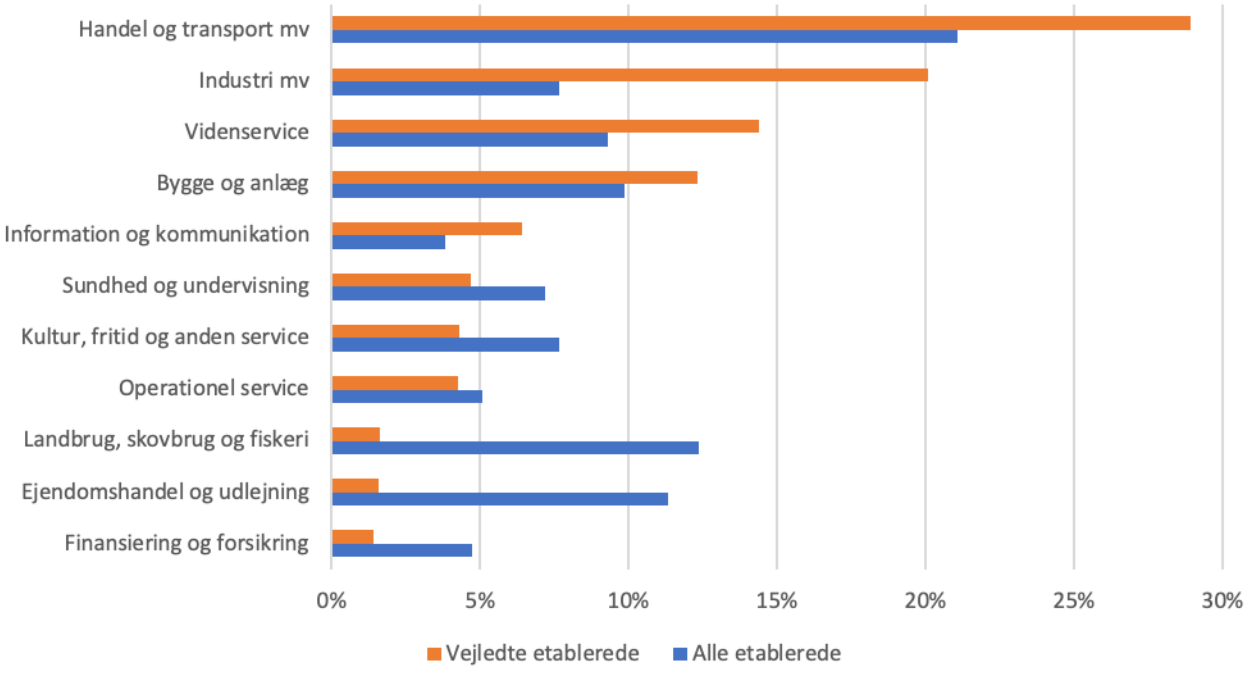

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

I Tabel 4.2 på næste side er brancheforde lingen opgjort for de enkelte kommuner.

Tabel 4.2 Vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder fordelt på brancher, 2019

	Landbrug, skov-brug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel og transport mv.		Information og kommunikation		Finansierin og forsikrin	
Kommune	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	14%	0%	9%	23%	13%	17%	21%	35%	4%	4%	3%	1
Herning	15%	3%	8%	25%	9%	3%	21%	35%	3%	9%	7%	1
Holstebro	20%	3%	7%	18%	10%	20%	22%	32%	2%	1%	4%	2
Horsens	9%	1%	8%	19%	11%	11%	24%	29%	3%	3%	6%	1
Ikast-Brande	17%	0%	9%	27%	10%	17%	23%	32%	2%	6%	6%	3
Lemvig	29%	3%	12%	25%	9%	17%	19%	25%	1%	5%	4%	2
Norddjurs	21%	0%	10%	0%	13%	29%	20%	14%	2%	0%	2%	0
Randers	10%	4%	10%	17%	10%	7%	24%	32%	3%	7%	5%	1
Ringkøbing-Skjern	26%	4%	9%	38%	10%	5%	18%	28%	2%	2%	4%	2
Samsø	22%	5%	9%	32%	10%	5%	23%	26%	4%	5%	2%	5
Silkeborg	11%	1%	8%	14%	10%	11%	22%	29%	3%	9%	4%	2
Skanderborg	9%	0%	8%	13%	11%	17%	21%	29%	6%	8%	5%	0
Skive	20%	1%	9%	25%	11%	16%	21%	34%	2%	4%	4%	1
Struer	21%	0%	11%	27%	10%	12%	20%	23%	2%	8%	3%	0
Syddjurs	15%	5%	8%	18%	14%	3%	21%	21%	3%	13%	3%	0
Viborg	17%	1%	8%	15%	11%	13%	21%	27%	3%	7%	4%	2
Aarhus	2%	0%	5%	10%	7%	4%	21%	15%	8%	18%	6%	0

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

ng	Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operationel service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
1%	11%	0%	9%	8%	6%	4%	6%	5%	6%	2%
1%	15%	1%	6%	9%	5%	7%	5%	5%	6%	2%
2%	10%	1%	6%	9%	4%	2%	9%	6%	6%	5%
1%	13%	0%	8%	30%	5%	0%	7%	3%	5%	3%
3%	13%	0%	6%	5%	5%	5%	5%	3%	5%	2%
2%	10%	3%	5%	12%	3%	2%	4%	2%	5%	5%
0%	9%	14%	5%	14%	5%	14%	5%	0%	6%	14%
1%	11%	1%	8%	16%	5%	5%	8%	8%	6%	3%
2%	12%	2%	5%	3%	4%	5%	4%	1%	5%	8%
5%	9%	0%	6%	21%	6%	0%	3%	0%	5%	0%
2%	11%	2%	10%	20%	5%	5%	9%	2%	6%	6%
0%	10%	2%	11%	18%	5%	4%	8%	3%	5%	5%
1%	11%	1%	6%	11%	4%	3%	6%	1%	6%	4%
0%	11%	3%	7%	15%	4%	4%	6%	8%	4%	1%
0%	9%	3%	10%	18%	6%	8%	6%	5%	6%	8%
2%	10%	2%	7%	17%	5%	4%	7%	7%	6%	4%
0%	12%	0%	17%	26%	6%	10%	11%	14%	6%	4%

4.3 Årsværk

I figur 4.2 er de etablerede virksomheder fordelt på virksomhedsstørrelse i forhold til antal årsværk og EU's klassifikation af små og mellemstore virksomheder. Mikrovirksomheder, der er alle virksomheder med op til 9 ansatte, udgør 91,6 procent af alle etablerede virksomheder, og 45,9 procent af de vejledte. Små virksomheder med 10 til 49 ansatte og de mellemstore med op til 250 ansatte er langt hyppigere repræsenteret blandt de vejledte virksomheder end blandt alle etablerede.

Figur 4.2 Årsværk for vejledte og etablerede virksomheder opgjort på virksomhedsstørrelse, 2019

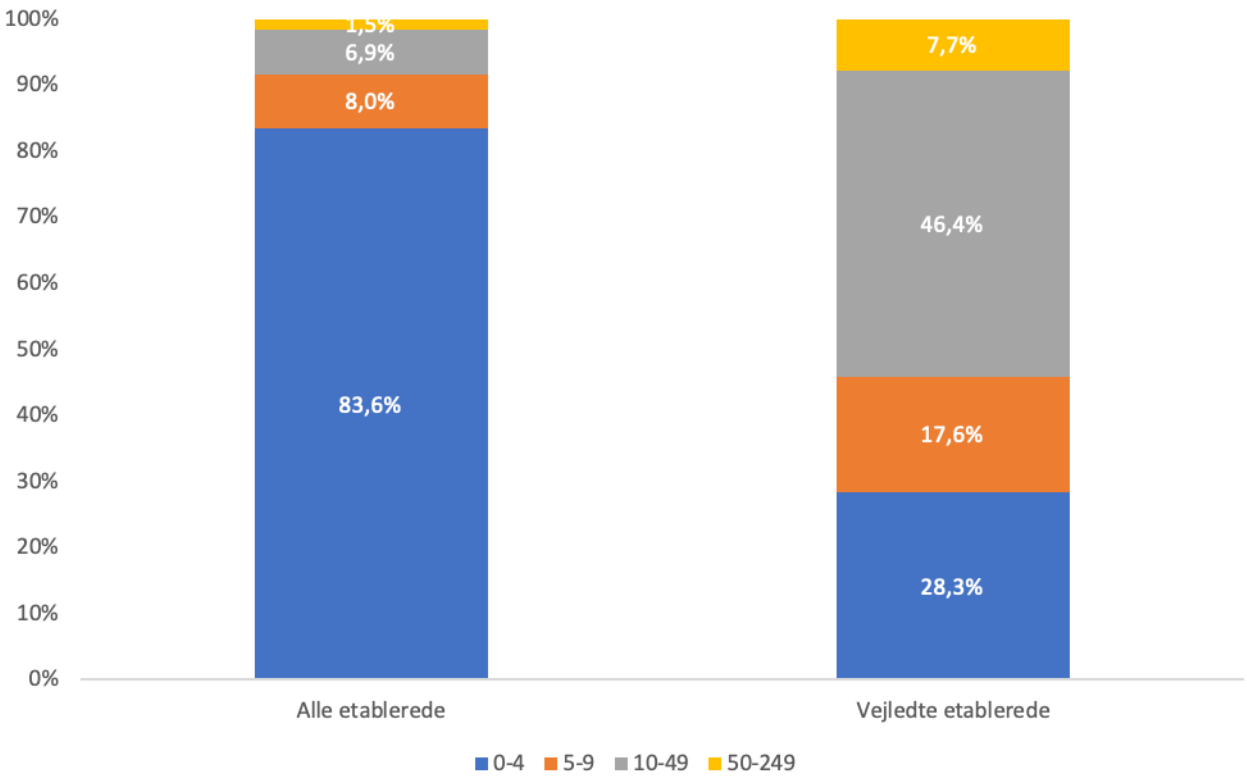

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Nedenstående tabel viser intervalopdelingen for vejledte virksomheder i de deltagende kommuner. Der er generelt store forskelle på størrelsesfordelingen blandt de vejledte virksomheder i kommunerne. I Ikast-Brande har 73 procent af de vejledte etablerede virksomheder mere end 10 årsværk, hvorimod Norddjurs og Samsø bruger over 80 procent af deres vejledninger på virksomheder med færre end 10 årsværk.

Tabel 4.3 Årsværk for vejledte etablerede virksomheder opgjort på virksomhedsstørrelse og kommuner, 2019

	1-4 årsværk	5-9 årsværk	10-49 årsværk	50-250 årsværk
Favrskov	20%	19%	61%	0%
Herning	20%	13%	50%	16%
Holstebro	36%	16%	44%	5%
Horsens	37%	14%	35%	14%
Ikast-Brande	9%	18%	60%	13%
Lemvig	31%	18%	46%	6%
Norddjurs	27%	55%	18%	0%
Randers	4%	30%	61%	4%
Ringkøbing-Skjern	22%	16%	54%	9%
Samsø	63%	25%	13%	0%
Silkeborg	28%	14%	50%	8%
Skanderborg	31%	17%	47%	5%
Skive	33%	17%	50%	1%
Struer	27%	18%	49%	5%
Syddjurs	35%	46%	20%	0%
Viborg	30%	18%	44%	8%
Aarhus	34%	13%	49%	4%

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

4.4 Gennemsnitligt antal årsværk

I figur 4.3 er det gennemsnitlig antal årsværk for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder i kommunerne opgjort. De stiplede linjer angiver gennemsnittet på 15,8 årsværk for vejledte etablerede virksomheder, samt gennemsnittet på 3,2 årsværk for øvrige etablerede virksomheder. Det højeste gennemsnitlige antal årsværk (28,0) findes blandt de vejledte etablerede virksomheder i Herning Kommune. I alle kommuner har de vejledte etablerede virksomheder i gennemsnit markant flere årsværk end de øvrige etablerede virksomheder i kommunen. Der foreligger ikke årsværksdata for Norddjurs Kommune.

Figur 4.3 Gennemsnitligt antal årsværk for vejledte og øvrige etablerede virksomheder, 2019

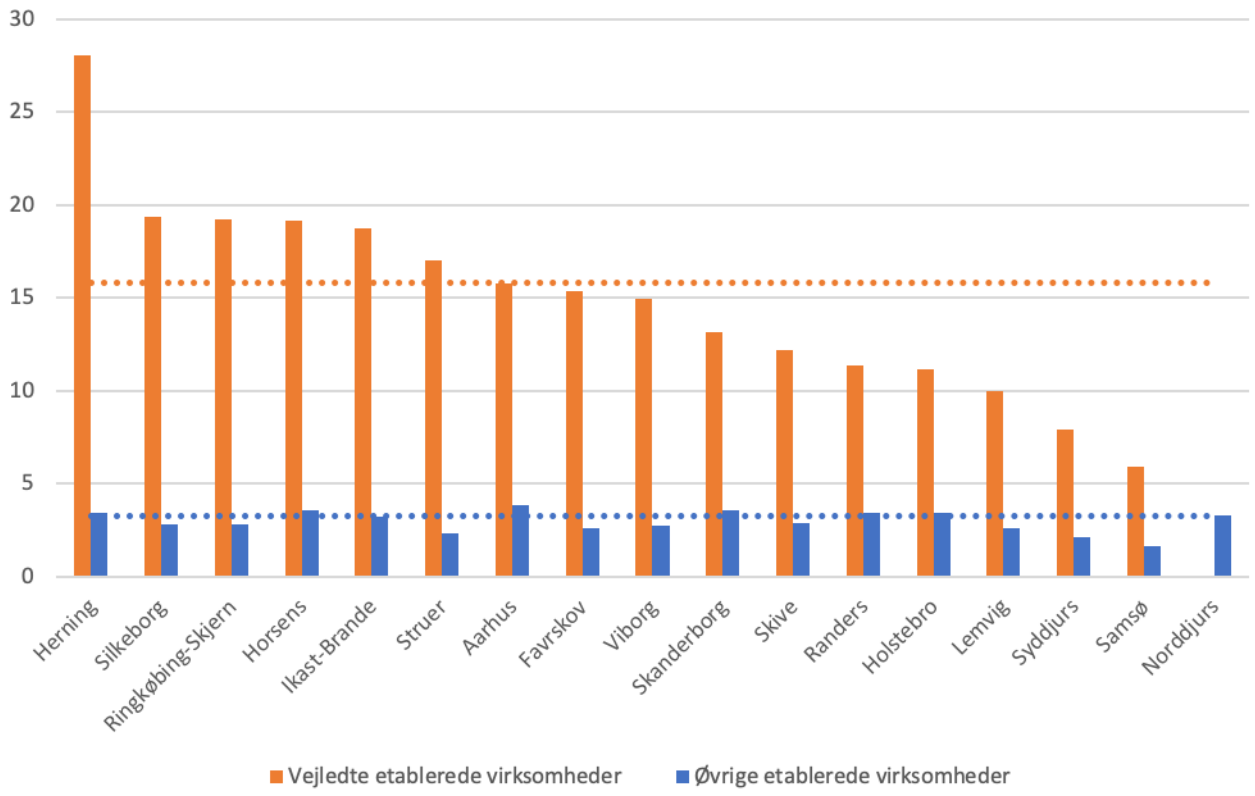

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Norddjurs kommune og er derfor diskretioneret.

4.5 Omsætning

Figur 4.4 viser den gennemsnitlige omsætning for vejledte etablerede virksomheder og for de øvrige virksomheder i kommunerne. De stiplede linjer viser den gennemsnitlige omsætning for alle vejledte etablerede virksomheder og alle øvrige etablerede virksomheder, som er hhv. 29.306 t.kr. og 6.491 t.kr. De vejledte virksomheder i Herning og Ikast-Brande har de største gennemsnitsomsætninger med henholdsvis 55 og 43 millioner kroner. Generelt er omsætningen i de vejledte virksomheder væsentligt højere end gennemsnittet blandt de øvrige etablerede virksomheder i de deltagende kommuner.

Figur 4.4 Gennemsnitlig omsætning for vejledte og øvrige etablerede virksomheder i mio. kr., 2019

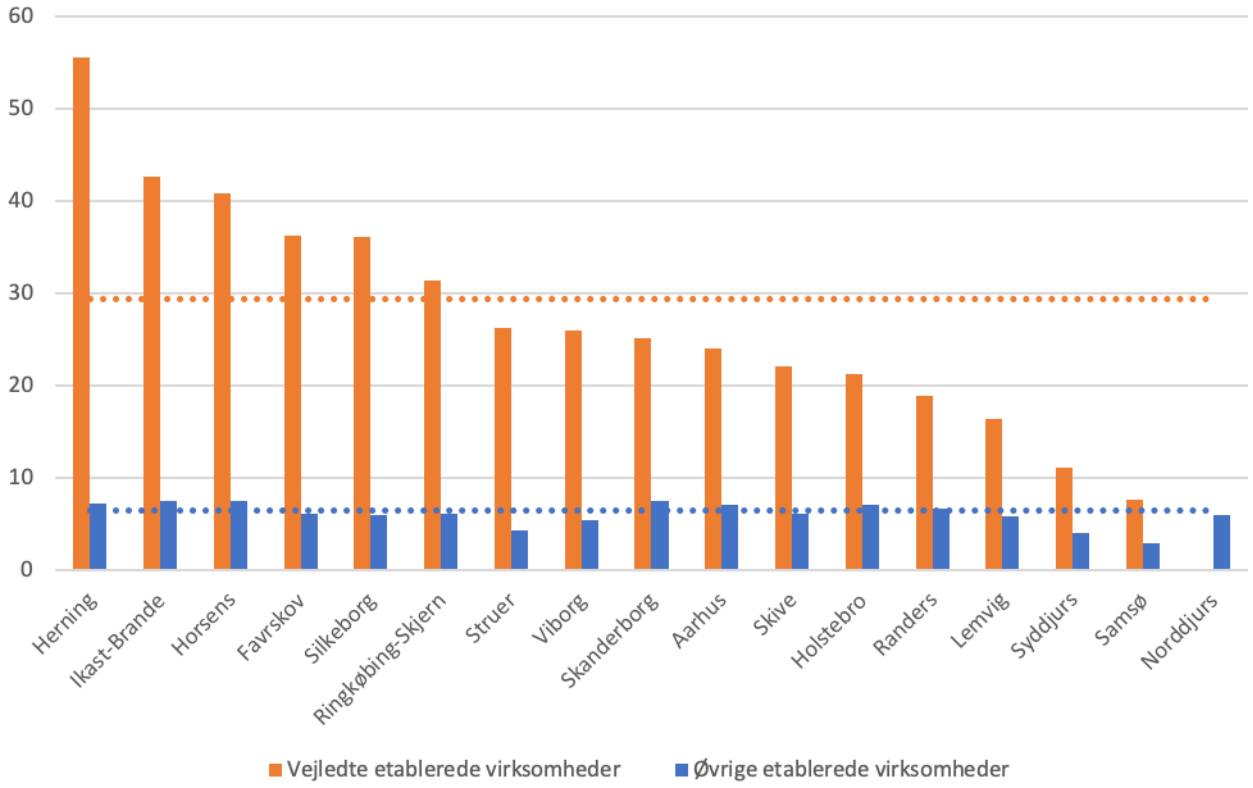

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Norddjurs kommune og er derfor diskretioneret.

4.6 Eksport

Figur 4.5 viser andelen af de vejledte og øvrige etablerede virksomheder, der har eksport. De stiplede linjer viser det kommunale gennemsnit for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder, som er hhv. 43 procent og 14 procent. Ligesom i de foregående år viser Profilanalyse 2020, at andelen af de vejledte etablerede virksomheder, der har eksport, er meget høj. Generelt er der også her store forskelle mellem kommunerne. Herning Kommune har den største andel af vejledte etablerede virksomheder med eksport (69 procent). Ikast-Brande Kommune ligger i slipstrømmen med 67 procent, og Samsø Kommune ligger med den mindste andel på 20 procent. Der foreligger ikke data fra Norddjurs. ■

Figur 4.5 Andel vejledte og øvrige etablerede virksomheder med eksport, 2019

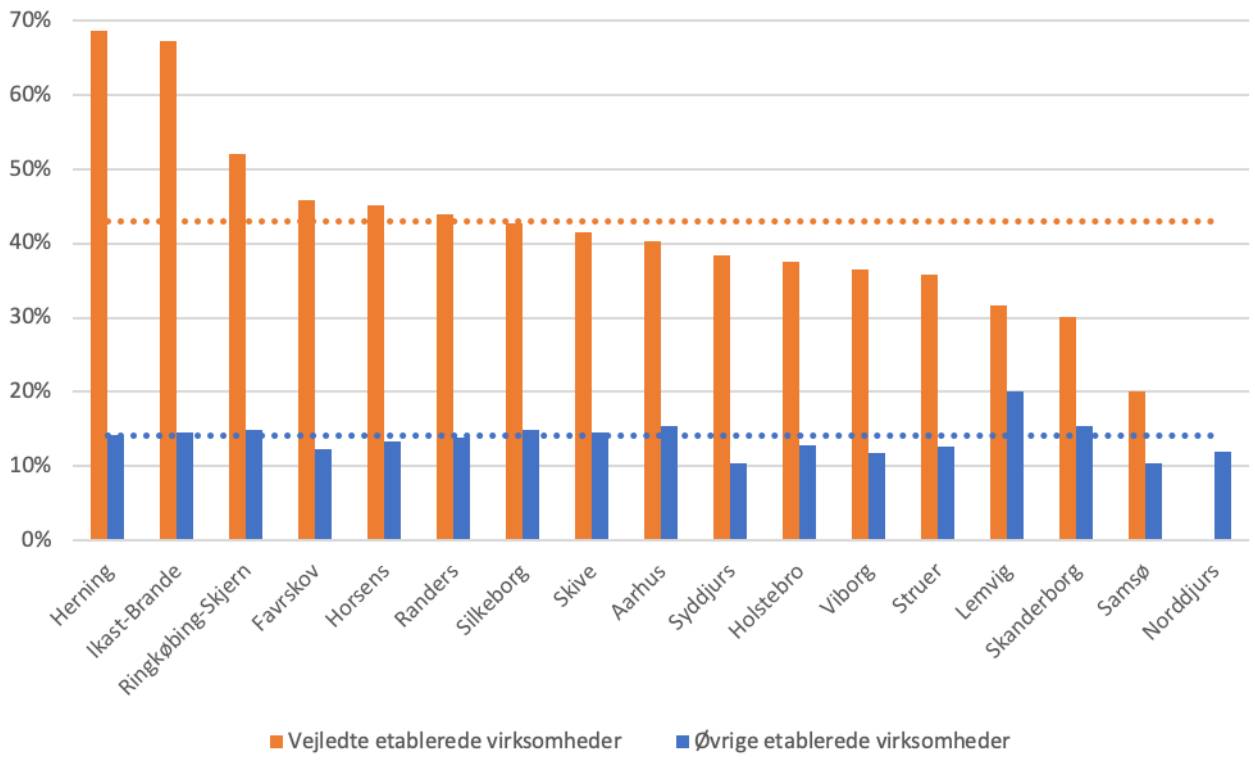

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Norddjurs kommune og er derfor diskretioneret.

Vækstlaget og den lokale erhvervsfremme

Kapitel 5.

5.1 Vækstlaget i de 17 kommuner

Tabel 5.1 viser udviklingen i det samlede antal virksomheder, der tilhører vækstlaget, samt vækstlaget i forhold til den samlede bestand af virksomheder i de enkelte kommuner. Vækstlaget i de 17 kommuner består af 1.066 virksomheder i 2019 – svarende til 1,6 procent af virksomhedsbestanden.

Tabel 5.1 Antal og andel virksomheder i vækstlaget i forhold til den samlede virksomhedsbestand, 2014-2019

	Antal vækstlagsvirksomheder *						Andel vækstlagsvirksomheder					
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Favrskov	27	44	42	37	46	53	1,3%	2,0%	1,9%	1,7%	1,7%	2,0%
Herning	95	95	80	86	98	84	2,3%	2,2%	1,9%	2,0%	1,9%	1,7%
Holstebro	59	50	53	48	50	43	2,3%	2,0%	2,1%	1,9%	1,6%	1,5%
Horsens	-	-	-	-	-	76	-	-	-	-	-	1,8%
Ikast-Brande	41	37	47	49	62	54	1,9%	1,7%	2,2%	2,4%	2,4%	2,2%
Lemvig	24	24	19	23	19	20	2,1%	2,1%	1,7%	2,0%	1,5%	1,6%
Norddjurs	33	36	32	36	36	29	1,8%	2,0%	1,8%	2,0%	1,7%	1,4%
Randers	61	73	76	72	67	66	1,6%	1,9%	2,0%	1,9%	1,4%	1,4%
Ringkøbing-Skjern	41	50	45	40	38	54	1,3%	1,6%	1,5%	1,3%	1,1%	1,6%
Samsø	1	0	3	2	-	3	0,3%	0,0%	1,0%	0,7%	0,0%	0,9%
Silkeborg	57	74	77	59	58	68	1,4%	1,8%	1,9%	1,5%	1,2%	1,4%
Skanderborg	-	-	-	53	48	44	-	-	-	2,0%	1,4%	1,3%
Skive	36	37	34	34	36	27	1,6%	1,6%	1,5%	1,6%	1,4%	1,1%
Struer	21	19	14	14	12	9	2,2%	2,1%	1,6%	1,5%	1,1%	0,9%
Syddjurs	22	32	22	17	20	23	1,0%	1,5%	1,0%	0,8%	0,8%	0,9%
Viborg	97	94	100	78	76	65	2,2%	2,2%	2,3%	1,8%	1,4%	1,3%
Aarhus	270	311	338	314	345	348	2,3%	2,5%	2,7%	2,6%	2,1%	2,2%
I alt**	**885**	**976**	**982**	**962**	**1.011**	**1.066**	**1,9%**	**2,0%**	**2,1%**	**2,0%**	**1,7%**	**1,6%**

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice
* Vækstlaget er i 2019 alene baseret på tal for etablerede virksomheder, se metodebeskrivelsen
** Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes

5.2 Vækstlagets brug af lokal vejledning i de 17 kommuner

Tabellen herunder viser antal og andel af vækstlagsvirksomheder, der har modtaget lokal vejledning for hver af de 17 kommuner i 2019. I alt har 120 vækstlagsvirksomheder fået lokal vejledning – svarende til 11 procent af hele vækstlaget i de 17 kommuner. Det er en lille tilbagegang i forhold til sidste års profilanalyse, hvor de vejledte vækstlagsvirksomheder udgjorde 12 procent af hele vækstlaget, men stadig betragteligt over niveauet fra 2013, hvor de vejledte vækstlagsvirksomheder blot udgjorde 7 procent samt under niveauet fra 2017, hvor de udgjorde 15 procent.

Der er store forskelle mellem kommunernes andele af vejledte. Struer havde i 2019 kontakt til hele 78 procent, mens Aarhus og Norddjurs havde kontakt til henholdsvis 1 procent og 3 procent af vækstlagsvirksomhederne.

Tabel 5.2 Antal og andel vækstlagsvirksomheder der har benyttet lokal vejledning, 2014-2019

	Antal vejledte vækstlagsvirksomheder						Andel vejledte vækstlagsvirksomheder						Alle vækstlags-virksomheder
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	2	11	6	5	6	12	7%	25%	14%	14%	13%	23%	53
Herning	14	9	17	20	17	7	15%	9%	21%	23%	17%	8%	84
Holstebro	10	6	6	15	10	9	17%	12%	11%	31%	20%	21%	43
Horsens	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	9%	76
Ikast-Brande	5	4	8	14	16	9	12%	11%	17%	29%	26%	17%	54
Lemvig	4	6	6	4	6	1	17%	25%	32%	17%	32%	5%	20
Norddjurs	5	5	4	6	8	1	15%	14%	13%	17%	22%	3%	29
Randers	4	5	11	9	4	5	7%	7%	14%	13%	6%	8%	66
Ringkøbing-Skjern	1	6	12	13	9	10	2%	12%	27%	33%	24%	19%	54
Samsø	-	0	0	-	-	1	-	0%	0%	-	-	33%	3
Silkeborg	15	24	27	23	11	10	26%	32%	35%	39%	19%	15%	68
Skanderborg	-	-	-	7	5	9	-	-	-	13%	10%	20%	44
Skive	4	4	6	1	2	7	11%	11%	18%	3%	6%	26%	27
Struer	7	5	3	4	2	7	33%	26%	21%	29%	17%	78%	9
Syddjurs	3	0	3	2	2	0	14%	0%	14%	12%	10%	0%	23
Viborg	19	24	22	13	18	21	20%	26%	22%	17%	24%	32%	65
Aarhus	5	0	1	7	8	4	2%	0%	0%	2%	2%	1%	348
I alt*	**98**	**109**	**132**	**143**	**124**	**120**	**11%**	**12%**	**13%**	**15%**	**12%**	**11%**	**1.066**

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
*Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes.

Figur 5.1 viser de lokalt vejledte vækstlagsvirksomheder og hele vækstlagets brancheforde-ling for de 17 kommuner. Hovedparten af de vejledte vækstlagsvirksomheder er inden for branchen "Handel og Transport mv." delt op i tre brancher – "Handel", "Hoteller og restauranter" og "Transport". De lokale vejledninger har godt fat i handelsvirksomhederne, mens der er noget færre hoteller og restauranter og ikke mindst transportvirksomheder blandt de vejledte. Ligeledes ses det, at "Industri mv." samt "Bygge og anlæg" udgør en stor andel af vejledninger og er overrepræsenteret i forhold til branchernes andel af vækstlagsvirksomheder generelt. ■

Figur 5.1 Vækstlagets brancheforde-ling for de 17 kommuner under ét, 2019

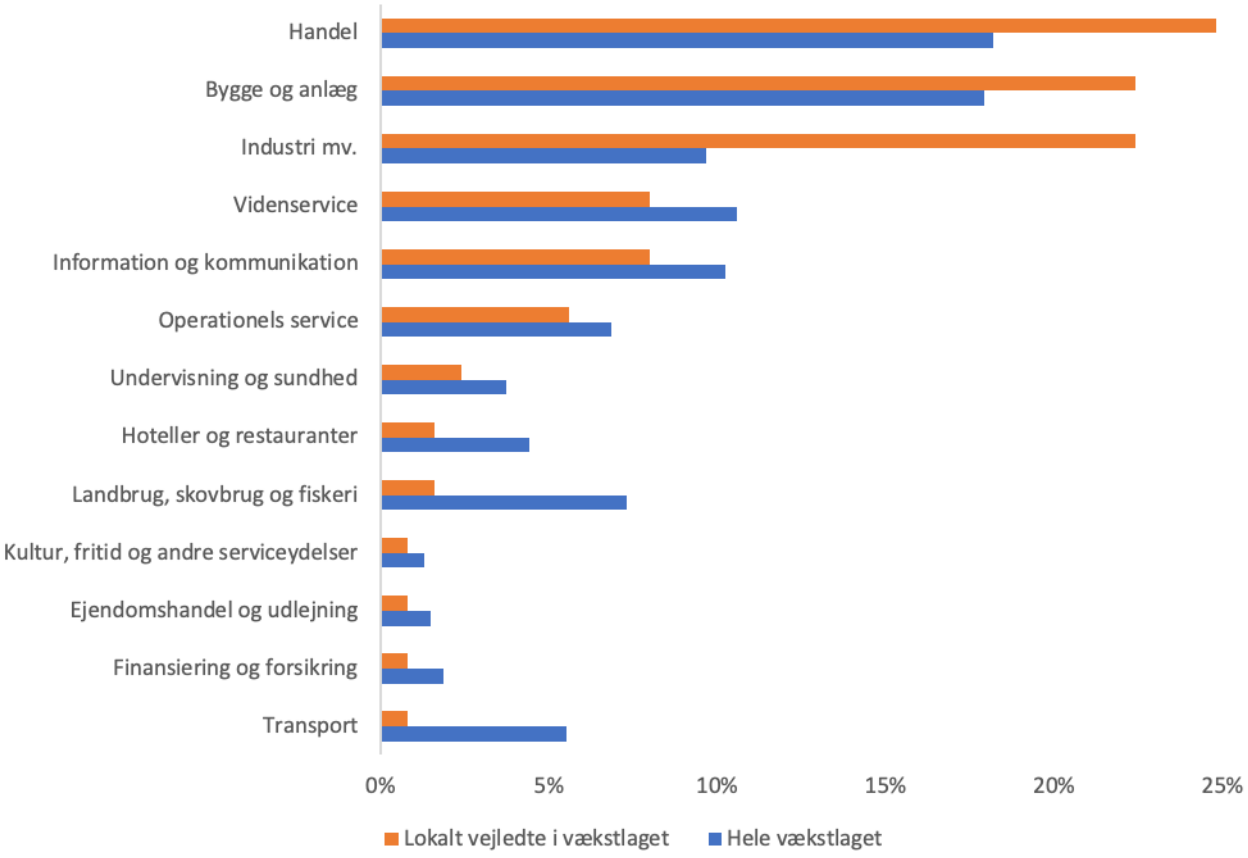

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Del 2: De specialiserede vejledte førstartere og den specialiserede vejledning

Kapitel 6.

6.1 Antal vejledte i 2019

Der blev i 2019 ydet specialiseret vejledning til i alt 78 førstartere af Erhvervshus Midtjylland. Tabellen herunder viser hvilke kommuner i Region Midtjylland, som de 78 specialiserede vejledte førstartere kommer fra.

Tabel 6.1 Antal førstartere der har modtaget specialiseret vejledning fordelt på kommuner, 2014-2019

Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Favrskov	5	3	1	0	1	3
Hedensted	0	1	1	1	0	3
Herning	7	3	4	2	4	6
Holstebro	1	2	5	3	1	3
Horsens	10	4	7	3	1	8
Ikast-Brande	3	0	1	0	0	3
Lemvig	4	7	3	0	0	1
Norddjurs	1	6	5	3	0	2
Odder	0	2	0	1	2	2
Randers	12	5	2	1	5	4
Ringkøbing-Skjern	5	3	0	2	0	1
Samsø	0	0	1	0	0	0
Silkeborg	3	7	0	2	4	5
Skanderborg	5	2	3	0	1	4
Skive	6	1	1	0	0	1
Struer	3	5	2	1	0	4
Syddjurs	2	5	0	1	1	4
Viborg	2	3	5	0	2	3
Aarhus	34	26	17	18	16	21
I alt	**103**	**85**	**58**	**38**	**38**	**78**

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Erhvervshus Midtjylland.

Iværksættere og den specialiserede vejledning

Kapitel 7.

7.1 Antal vejledte i 2019

Tabellen herunder viser antallet og andelen af specialiserede vejledte iværksættere i 2019 fordelt på kommuner. I alt har 428 iværksættere modtaget specialiseret vejledning hos Erhvervshus Midtjylland, hvilket svarer til 3,7 procent af alle iværksættere i Region Midtjylland. Det er en markant fremgang i forhold til 2018. Struer og Skanderborg har den største andel vejledte iværksættere med henholdsvis 13 procent og 5 procent. Aarhus har det største antal vejledte iværksættere i absolutte termer med 159 vejledninger.

Tabel 7.1 Antal og andel vejledte iværksættere i 2014-2019

	Antal vejledte iværksættere						Andel vejledte iværksættere i forhold til alle iværksættere						Antal iværksættere i alt
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	14	17	8	13	3	6	3,8%	4,4%	2,1%	3,1%	0,7%	1,3%	448
Hedensted	10	11	4	3	3	14	2,5%	2,7%	1,0%	0,7%	0,7%	3,2%	443
Herning	22	31	25	15	20	35	3,1%	4,4%	3,7%	2,2%	2,6%	4,8%	734
Holstebro	25	29	50	17	8	16	6,3%	6,7%	12,3%	3,8%	1,6%	3,7%	437
Horsens	27	22	16	13	5	25	4,5%	3,4%	2,4%	1,9%	0,7%	3,4%	737
Ikast-Brande	13	10	5	7	7	10	3,6%	2,7%	1,4%	1,8%	1,8%	2,6%	384
Lemvig	9	6	5	3	2	6	5,8%	3,8%	2,9%	1,9%	1,3%	4,8%	126
Norddjurs	11	10	15	12	8	12	3,9%	3,6%	5,3%	4,1%	2,7%	4,2%	285
Odder	5	1	6	5	5	6	2,7%	0,6%	3,7%	2,4%	2,5%	3,1%	194
Randers	36	19	20	22	13	22	4,9%	2,6%	2,9%	3,1%	1,6%	2,7%	813
Ringkøbing-Skjern	17	7	8	14	9	12	4,0%	1,8%	1,8%	3,2%	2,0%	2,5%	474
Samsø	1	2	1	3	5	0	3,0%	4,9%	2,2%	6,7%	7,7%	0,0%	48
Silkeborg	25	23	19	13	12	31	3,4%	3,1%	2,7%	1,5%	1,4%	3,7%	839
Skanderborg	11	10	14	15	9	28	2,3%	2,1%	2,8%	2,5%	1,5%	5,0%	561
Skive	20	10	13	10	4	6	5,5%	2,7%	3,6%	3,0%	1,2%	1,8%	338
Struer	18	13	19	11	4	17	13,0%	9,6%	14,2%	7,0%	2,5%	13,0%	131
Syddjurs	4	10	6	9	11	13	1,2%	3,0%	1,7%	2,2%	2,5%	3,1%	414
Viborg	25	17	16	16	10	10	3,4%	2,4%	2,1%	2,0%	1,2%	1,2%	835
Aarhus	113	122	184	143	118	159	4,4%	4,4%	6,4%	4,4%	3,4%	4,6%	3.479
I alt	**406**	**370**	**434**	**344**	**256**	**428**	**4,1%**	**3,6%**	**4,2%**	**3,1%**	**2,2%**	**3,7%**	**11.720**

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

7.2 Brancher

Figur 7.1 viser den branchemæssige fordeling for de specialiserede vejledte iværksættere og alle iværksættere i regionen.
Figuren viser, at branchen "Handel og transport mv." er den største gruppe blandt de vejledte iværksættere. Brancherne "Industri mv." og "Information og kommunikation" er de brancher, hvor der er den største overrepræsentation blandt vejledte iværksættere i forhold til alle iværksættere. Derudover er andelen af vejledte iværksættere, der kommer fra brancher som "Bygge og anlæg", "Ejendomshandel og udlejning" samt "Kultur, fritid og anden service" underrepræsenteret i vejledninger i forhold til alle iværksættere.

Figur 7.1 Branchemæssig fordeling for vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

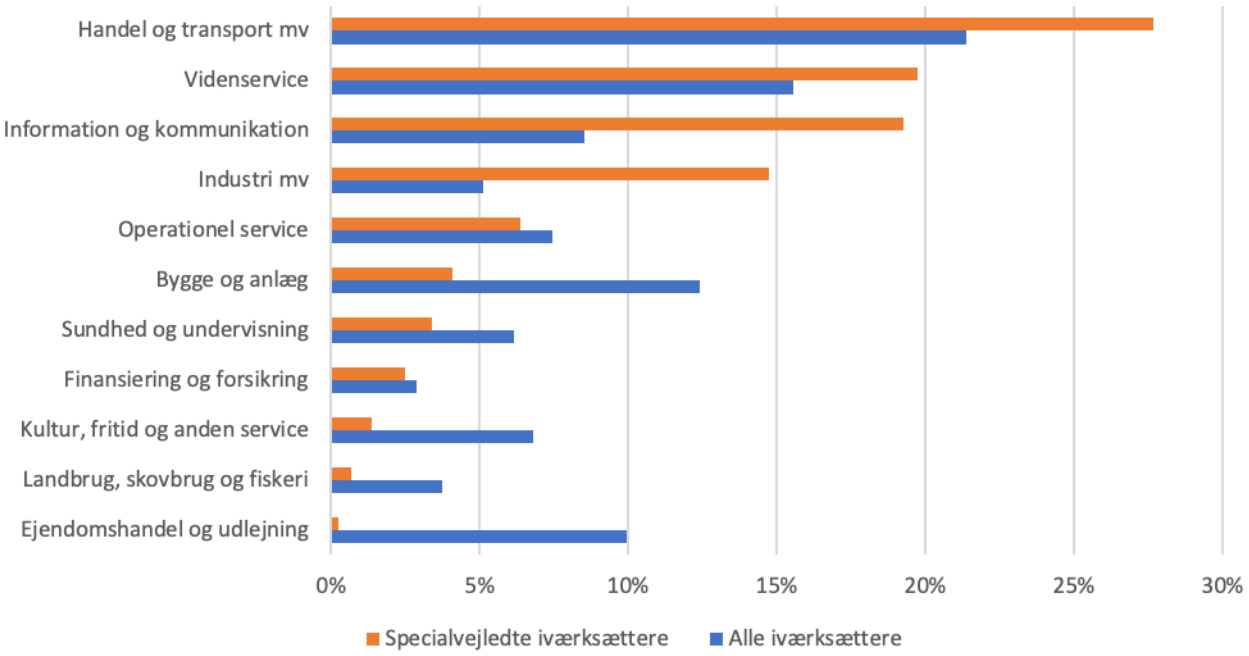

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland

På næste side viser tabel 7.2 den branchemæssige fordeling for de vejledte iværksættere og alle iværksættere for alle kommuner. Der er betydelige branchemæssige forskelle på tværs af kommunerne.

Foto: Tobias, Unspash(com) - @tbshg

Tabel 7.2 Brancheforddeling for vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

	Landbrug, skov-brug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel		Information og kommunikation		Finansiering og forsikring	
Kommune	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	5%	0%	4%	33%	15%	0%	22%	17%	10%	17%	3%	0%
Hedensted	6%	7%	8%	43%	18%	7%	27%	21%	2%	7%	1%	0%
Herning	5%	0%	6%	9%	17%	9%	22%	26%	5%	17%	2%	3%
Holstebro	5%	0%	6%	38%	13%	6%	25%	31%	3%	0%	2%	0%
Horsens	2%	0%	3%	20%	17%	4%	20%	20%	7%	16%	4%	0%
Ikast-Brande	6%	0%	5%	10%	16%	0%	26%	40%	4%	20%	4%	0%
Lemvig	18%	0%	22%	17%	9%	0%	18%	33%	1%	17%	3%	0%
Norddjurs	9%	8%	8%	33%	16%	0%	26%	33%	4%	8%	2%	0%
Odder	3%	0%	7%	17%	14%	0%	23%	17%	9%	17%	1%	0%
Randers	6%	0%	6%	14%	16%	5%	21%	50%	8%	14%	3%	5%
Ringkøbing-Skjern	11%	0%	9%	25%	16%	0%	20%	33%	2%	0%	2%	8%
Samsø	5%	0%	5%	0%	2%	0%	19%	0%	0%	0%	5%	0%
Silkeborg	2%	0%	3%	10%	11%	0%	22%	23%	8%	19%	3%	3%
Skanderborg	4%	4%	4%	11%	11%	7%	17%	29%	12%	11%	2%	0%
Skive	7%	0%	8%	33%	15%	0%	21%	17%	2%	0%	3%	0%
Struer	4%	0%	9%	18%	9%	18%	19%	24%	4%	6%	3%	6%
Syddjurs	5%	0%	8%	15%	16%	0%	21%	23%	6%	23%	3%	8%
Viborg	5%	0%	7%	10%	14%	0%	20%	50%	8%	10%	3%	10%
Aarhus	1%	0%	3%	10%	8%	4%	21%	25%	13%	30%	3%	3%

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

	Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operationel service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
%	3%	0%	8%	0%	20%	0%	6%	17%	5%	17%
%	11%	0%	9%	14%	9%	0%	5%	0%	5%	0%
%	10%	0%	11%	14%	8%	14%	6%	9%	8%	0%
%	14%	0%	11%	6%	8%	13%	9%	0%	6%	6%
%	11%	0%	17%	32%	7%	8%	5%	0%	6%	0%
%	13%	0%	11%	30%	9%	0%	2%	0%	5%	0%
%	6%	0%	3%	0%	8%	17%	9%	17%	5%	0%
%	6%	0%	8%	8%	11%	8%	5%	0%	6%	0%
%	11%	0%	13%	50%	5%	0%	5%	0%	9%	0%
%	10%	0%	11%	9%	9%	5%	4%	0%	6%	0%
%	10%	0%	10%	8%	7%	25%	6%	0%	6%	0%
%	12%	0%	5%	0%	5%	0%	2%	0%	40%	0%
%	13%	0%	14%	29%	7%	0%	8%	10%	7%	6%
%	10%	0%	20%	32%	8%	0%	5%	7%	7%	0%
%	13%	0%	9%	0%	10%	50%	4%	0%	8%	0%
%	9%	0%	16%	18%	8%	6%	4%	0%	14%	6%
%	10%	0%	13%	23%	8%	8%	5%	0%	7%	0%
%	9%	0%	13%	20%	9%	0%	6%	0%	7%	0%
%	9%	1%	21%	20%	6%	4%	8%	3%	7%	1%

7.3 Årsværk

Figur 7.2 viser det gennemsnitlige antal årsværk for de vejledte iværksættere og øvrige iværksættere i de enkelte kommuner. De stiplede linjer viser, at vejledte iværksættere i gennemsnit har lidt over et årsværk, hvorimod de øvrige iværksættere i gennemsnit har ca. 0,4 årsværk, hvor antallet af årsværk er opgjort uden ejeren selv. De vejledte iværksættere i Norddjurs og Aarhus Kommune har det største gennemsnitlige antal årsværk med henholdsvis 1,9 årsværk i Norddjurs, mens Aarhus har 1,5 årsværk. Struer og Lemvig har det laveste gennemsnit.

Figur 7.2 Gennemsnitligt antal årsværk for iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

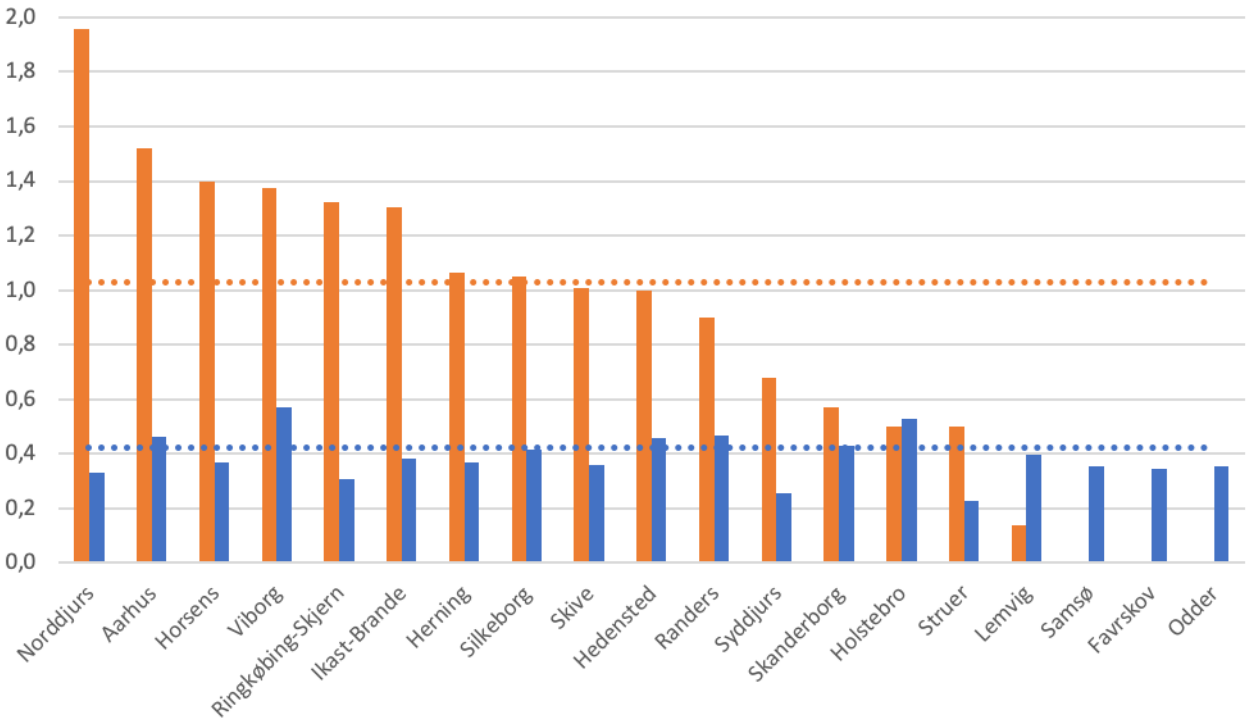

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland

Note: Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret. Det drejer sig om ti kommuner. Det har dog i nogle kommuner været muligt at beregne det gennemsnitlige antal årsværk ved at tage et gennemsnit af beskæftigelsen i 2019K4.

7.4 Omsætning

Figur 7.3 viser den gennemsnitlige omsætning for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere for kommunerne i Region Midtjylland. De stiplede linjer viser den gennemsnitlige omsætning for alle vejledte iværksættere og alle øvrige iværksættere, som er henholdsvis 1.297 t.kr. og 914 t.kr. Vejledte iværksættere fra Randers Kommune har den største gennemsnitlige omsætning, og den gennemsnitlige omsætning blandt vejledte er lavest i Skive Kommune. ■

Figur 7.3 Gennemsnitlig omsætning for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

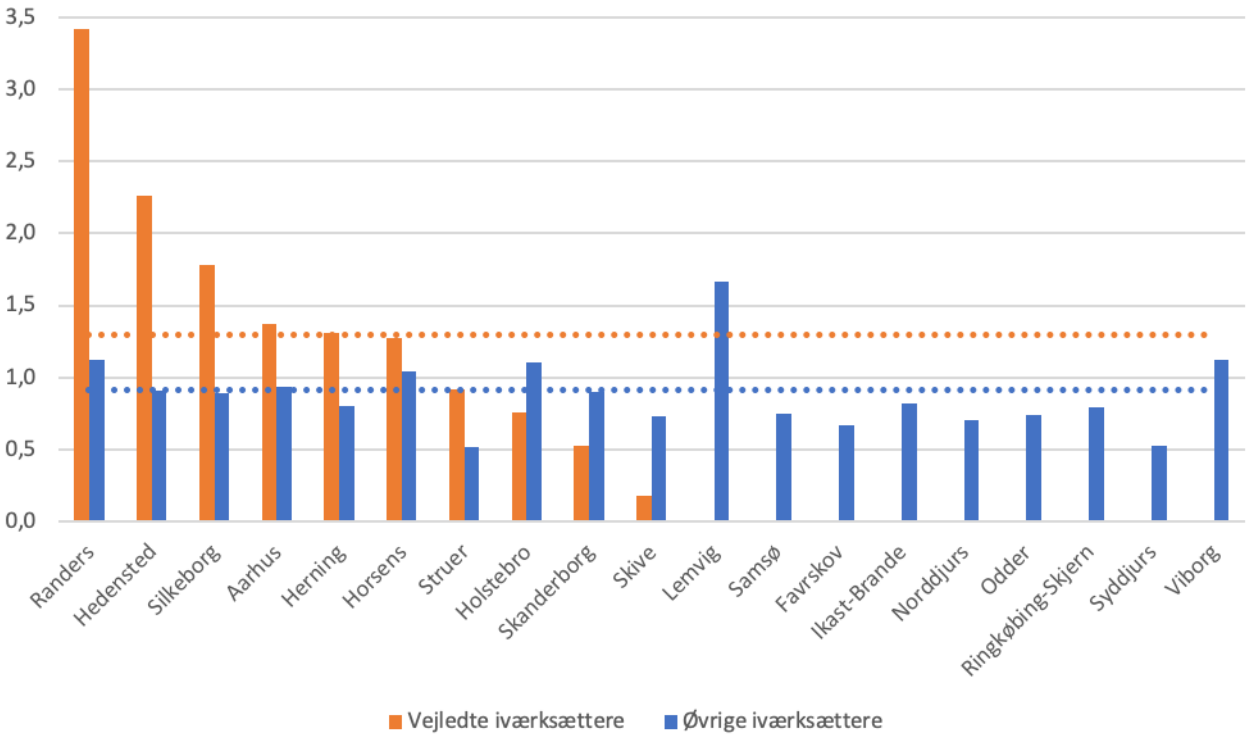

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

Note: Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret. Det drejer sig om de ni kommuner, hvor der ikke er angivet omsætningstal.

Etablerede virksomheder og den specialiserede vejledning

Kapitel 8.

8.1 Antal vejledte i 2019

Tabel 8.1 viser antal og andel specialiserede vejledte virksomheder i Region Midtjylland fordelt på kommuner i 2014-2019. Den specialiserede vejledning nåede i 2019 ud til 1.332 virksomheder i Region Midtjylland, hvilket er det uden sammenligning største antal registrerede vejledninger gennem tiden.

Tabel 8.1 Antal og andel årligt vejledte etablerede virksomheder fra 2014 til 2019

	Antal vejledte etablerede virksomheder						Andel af alle etablerede virksomheder						Alle etablerede virksomheder
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	19	29	29	27	31	50	1,1%	1,6%	1,6%	1,2%	1,4%	2,3%	2.180
Hedensted	23	24	25	16	34	59	1,1%	1,2%	1,2%	0,7%	1,4%	2,4%	2.488
Herning	36	38	63	40	59	87	1,0%	1,1%	1,8%	0,9%	1,4%	2,0%	4.342
Holstebro	69	65	65	86	85	96	3,2%	3,1%	3,2%	3,4%	3,4%	3,9%	2.463
Horsens	62	38	25	32	35	103	2,2%	1,3%	0,9%	0,9%	1,0%	3,0%	3.452
Ikast-Brande	21	25	30	30	36	40	1,2%	1,4%	1,7%	1,5%	1,7%	1,9%	2.082
Lemvig	21	22	25	19	25	29	2,1%	2,3%	2,7%	1,7%	2,3%	2,6%	1.119
Norddjurs	26	53	45	38	22	34	1,7%	3,4%	3,0%	2,2%	1,3%	1,9%	1.783
Odder	6	6	7	7	11	17	0,8%	0,7%	0,8%	0,7%	1,1%	1,7%	1.015
Randers	47	34	38	45	37	65	1,6%	1,1%	1,3%	1,2%	1,0%	1,7%	3.869
Ringkøbing-Skjern	24	26	37	34	31	55	0,9%	1,0%	1,4%	1,1%	1,0%	1,8%	2.976
Samsø	1	5	2	3	15	5	0,4%	2,0%	0,8%	1,0%	5,1%	1,7%	298
Silkeborg	41	32	60	44	77	117	1,2%	0,9%	1,8%	1,1%	1,9%	2,8%	4.124
Skanderborg	26	33	34	47	40	101	1,2%	1,5%	1,5%	1,8%	1,5%	3,7%	2.751
Skive	28	25	19	28	26	34	1,5%	1,3%	1,0%	1,3%	1,2%	1,6%	2.185
Struer	46	42	41	35	36	44	5,7%	5,3%	5,4%	3,9%	4,0%	4,9%	901
Syddjurs	16	19	20	15	23	28	0,9%	1,0%	1,1%	0,7%	1,1%	1,3%	2.167
Viborg	41	32	27	43	35	52	1,1%	0,9%	0,7%	1,0%	0,8%	1,2%	4.302
Aarhus	168	143	162	168	228	316	1,8%	1,5%	1,7%	1,4%	1,9%	2,5%	12.679
I alt	721	691	754	757	886	1.332	1,6%	1,5%	1,6%	1,3%	1,6%	2,3%	57.176

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

8.2 Brancher

I figur 8.1 fremgår brancheforde lingen for de specialiserede vejledte virksomheder og alle etablerede virksomheder. Figuren viser, at der er store branchemæssige forskelle mellem de virksomheder, som har modtaget specialiseret vejledning, og alle etablerede virksomheder i Region Midtjylland. Brancheprofilen viser, at de vejledte etablerede virksomheder i meget høj grad findes inden for "Handel og transport mv." og "Industri mv.". Disse brancher er overrepræsenterede i vejledninger i forhold den generelle brancheforde ling. "Videnservice" og "Information og kommunikation" følger efter, og især "Information og kommunikation" fylder meget blandt de vejledte i forhold til branchens andel af den samlede virksomhedsbestand. De øvrige branchegrupperinger, overvejende hjemmemarkedserhverv, er alle underrepræsenteret i vejledningerne.

Figur 8.1 Brancheforde ling for vejledte og alle etablerede virksomheder, 2019

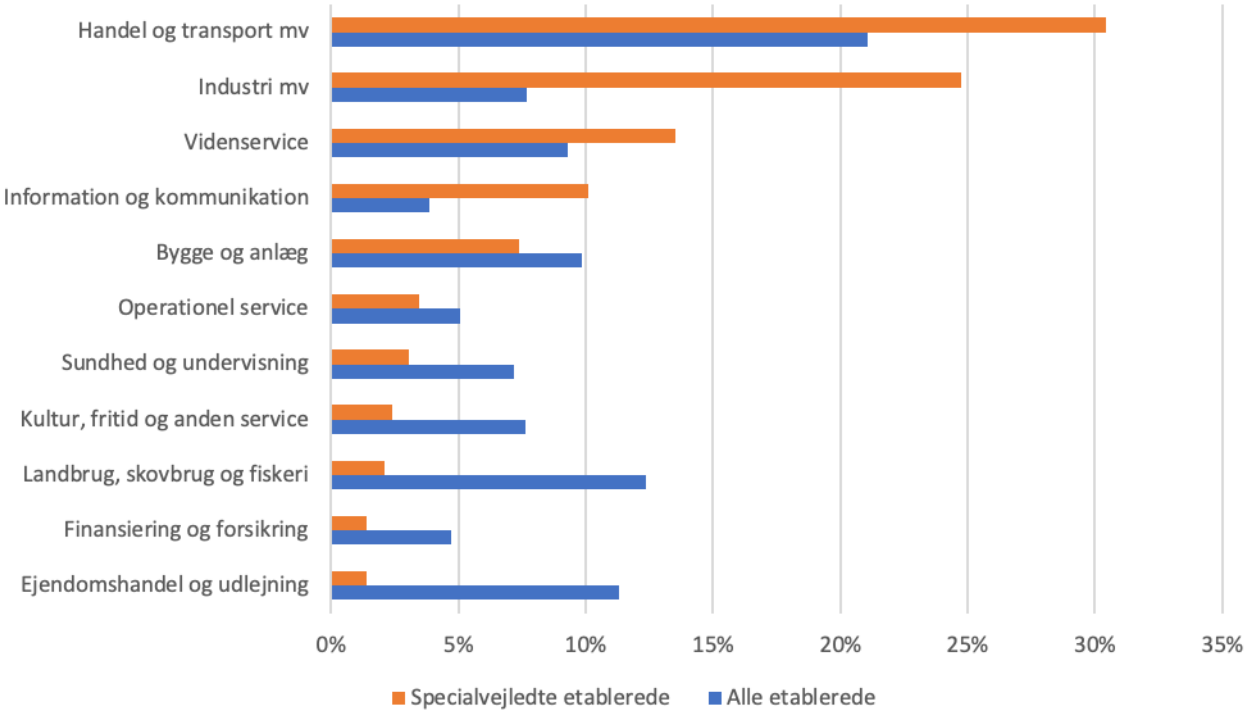

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

Tabel 8.2 viser brancheforde lingen for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder.

Tabel 8.2 Brancheforddeling for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder, 2019

	Landbrug, skov-brug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel, trans-port mv.		Information og kommunikation		Finansiering og forsikring	
Kommune	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	14%	4%	9%	26%	13%	6%	21%	40%	4%	10%	3%	0
Hedensted	14%	2%	10%	54%	13%	3%	22%	31%	2%	2%	5%	2
Herning	15%	2%	8%	26%	9%	2%	21%	38%	3%	5%	7%	1
Holstebro	20%	2%	7%	25%	10%	21%	22%	39%	2%	0%	4%	2
Horsens	9%	1%	8%	25%	11%	7%	24%	33%	3%	9%	6%	0
Ikast-Brande	17%	5%	9%	20%	10%	13%	23%	45%	2%	3%	6%	3
Lemvig	29%	0%	12%	55%	9%	7%	19%	17%	1%	7%	4%	0
Norddjurs	21%	3%	10%	26%	13%	9%	20%	29%	2%	9%	2%	0
Odder	12%	0%	9%	53%	11%	0%	20%	18%	3%	6%	4%	0
Randers	10%	0%	10%	25%	10%	2%	24%	38%	3%	9%	5%	2
Ringkøbing-Skjern	26%	7%	9%	40%	10%	4%	18%	25%	2%	2%	4%	2
Samsø	22%	0%	9%	20%	10%	0%	23%	40%	4%	0%	2%	20
Silkeborg	11%	1%	8%	26%	10%	6%	22%	32%	3%	10%	4%	3
Skanderborg	9%	4%	8%	22%	11%	14%	21%	31%	6%	9%	5%	2
Skive	20%	3%	9%	47%	11%	9%	21%	21%	2%	6%	4%	0
Struer	21%	0%	11%	23%	10%	16%	20%	34%	2%	11%	3%	0
Syddjurs	15%	4%	8%	14%	14%	4%	21%	29%	3%	11%	3%	0
Viborg	17%	4%	8%	19%	11%	12%	21%	27%	3%	13%	4%	0
Aarhus	2%	1%	5%	13%	7%	4%	21%	25%	8%	20%	6%	1

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

g	Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operationel service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
%	11%	0%	9%	2%	6%	10%	6%	2%	6%	0%
%	13%	0%	6%	3%	6%	0%	4%	3%	5%	0%
%	15%	2%	6%	18%	5%	1%	5%	1%	6%	2%
%	10%	0%	6%	6%	4%	2%	9%	1%	6%	2%
%	13%	2%	8%	14%	5%	3%	7%	5%	5%	2%
%	13%	0%	6%	8%	5%	3%	5%	0%	5%	3%
%	10%	0%	5%	7%	3%	0%	4%	0%	5%	7%
%	9%	6%	5%	6%	5%	0%	5%	3%	6%	9%
%	10%	0%	11%	12%	6%	0%	9%	12%	7%	0%
%	11%	0%	8%	9%	5%	11%	8%	3%	6%	2%
%	12%	4%	5%	4%	4%	7%	4%	0%	5%	5%
%	9%	0%	6%	20%	6%	0%	3%	0%	5%	0%
%	11%	3%	10%	11%	5%	5%	9%	0%	6%	3%
%	10%	2%	11%	13%	5%	1%	8%	2%	5%	1%
%	11%	0%	6%	3%	4%	0%	6%	6%	6%	6%
%	11%	2%	7%	11%	4%	2%	6%	0%	4%	0%
%	9%	4%	10%	14%	6%	7%	6%	7%	6%	7%
%	10%	0%	7%	12%	5%	4%	7%	8%	6%	2%
%	12%	1%	17%	23%	6%	5%	11%	5%	6%	2%

8.3 Årsværk

Figur 8.2 viser de specialiserede vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder opdelt i årsværkintervaller. De vejledte etablerede virksomheder har gennemsnitligt flere årsværk og er mere ligeligt fordelt over intervallerne end alle etablerede virksomheder.

Figur 8.2 Årsværk for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder, 2019

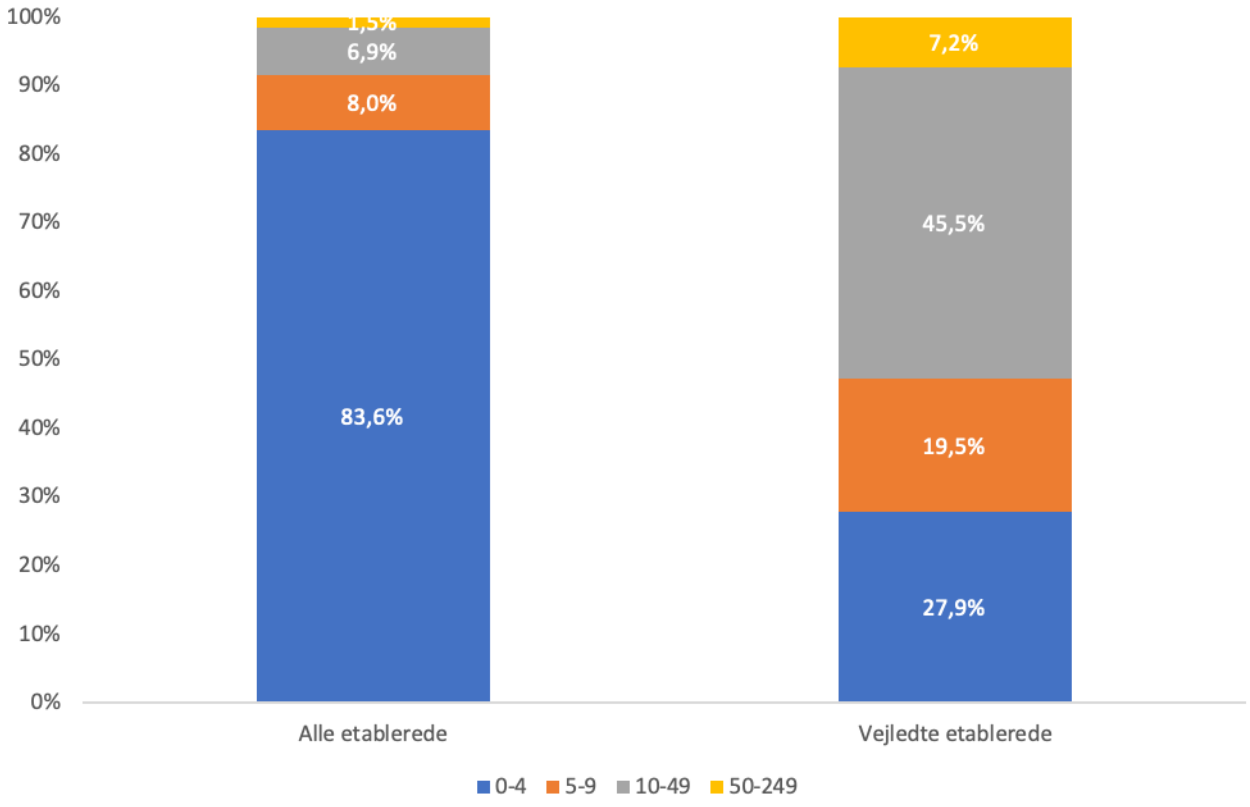

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

I tabel 8.3 er årsværksfordelingen for de specialiserede vejledte og alle etablerede virksomheder gjort op på kommuner.

Tabel 8.3 Vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder fordelt på årsværkintervaller i procent, 2019

Kommune	1-4 årsværk	5-9 årsværk	10-49 årsværk	50-250 årsværk
Favrskov	11%	20%	54%	15%
Hedensted	19%	32%	40%	9%
Herning	25%	18%	46%	11%
Holstebro	30%	17%	46%	7%
Horsens	30%	15%	45%	10%
Ikast-Brande	21%	11%	57%	11%
Lemvig	18%	15%	58%	9%
Norddjurs	23%	44%	23%	9%
Odder	38%	8%	46%	8%
Randers	26%	21%	49%	4%
Ringkøbing-Skjern	29%	16%	43%	12%
Samsø	50%	17%	33%	0%
Silkeborg	20%	18%	52%	10%
Skanderborg	33%	13%	47%	7%
Skive	29%	8%	53%	11%
Struer	32%	21%	46%	0%
Syddjurs	36%	28%	36%	0%
Viborg	36%	12%	44%	8%
Aarhus	30%	23%	45%	3%

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

Gennemsnitlig antal årsværk
Figur 8.3 herunder viser det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte etablerede virksomheder og for øvrige etablerede virksomheder for hver af kommunerne. De stiplede linjer viser det regionale gennemsnit for vejledte etablerede virksomheder, som er 16 årsværk, og for øvrige etablerede virksomheder i regionen, som er 3,3 årsværk. Figuren viser ligeledes, at der er stor variation mellem kommunerne. Vejledte i Skive Kommune beskæftiger flest med gennemsnitligt 21,3 årsværk. Struer Kommune har med et gennemsnit på 8,5 årsværk i de vejledte virksomheder, den laveste beskæftigelse målt på fuldtidsstillinger i Region Midtjylland.

Figur 8.3 Gennemsnitlig antal årsværk for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder, 2019

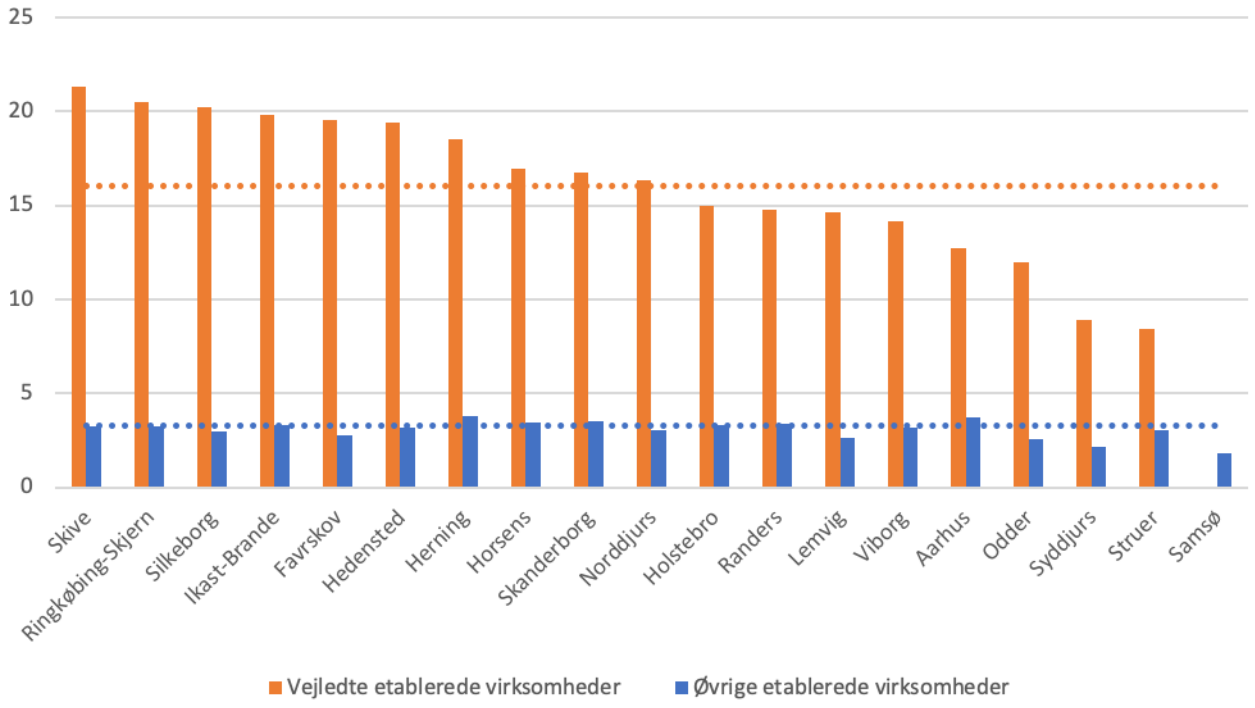

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Samsø Kommune og er derfor diskretioneret.

8.4 Omsætning

Figur 8.4 viser den gennemsnitlige omsætning for de specialiserede vejledte etablerede virksomheder og for øvrige etablerede virksomheder for hver kommune i Region Midtjylland. De stiplede linjer viser regionsgennemsnittet for alle vejledte etablerede virksomheder, som er 29.076 t.kr, og for øvrige etablerede virksomheder i regionen, som er 6.647 t.kr. Vejledte etablerede virksomheder fra Favrskov Kommune har det største gennemsnit, mens vejledte etablerede virksomheder fra Struer Kommune har det mindste gennemsnit.

Figur 8.4 Gennemsnitlig omsætning for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder mio. kr., 2019

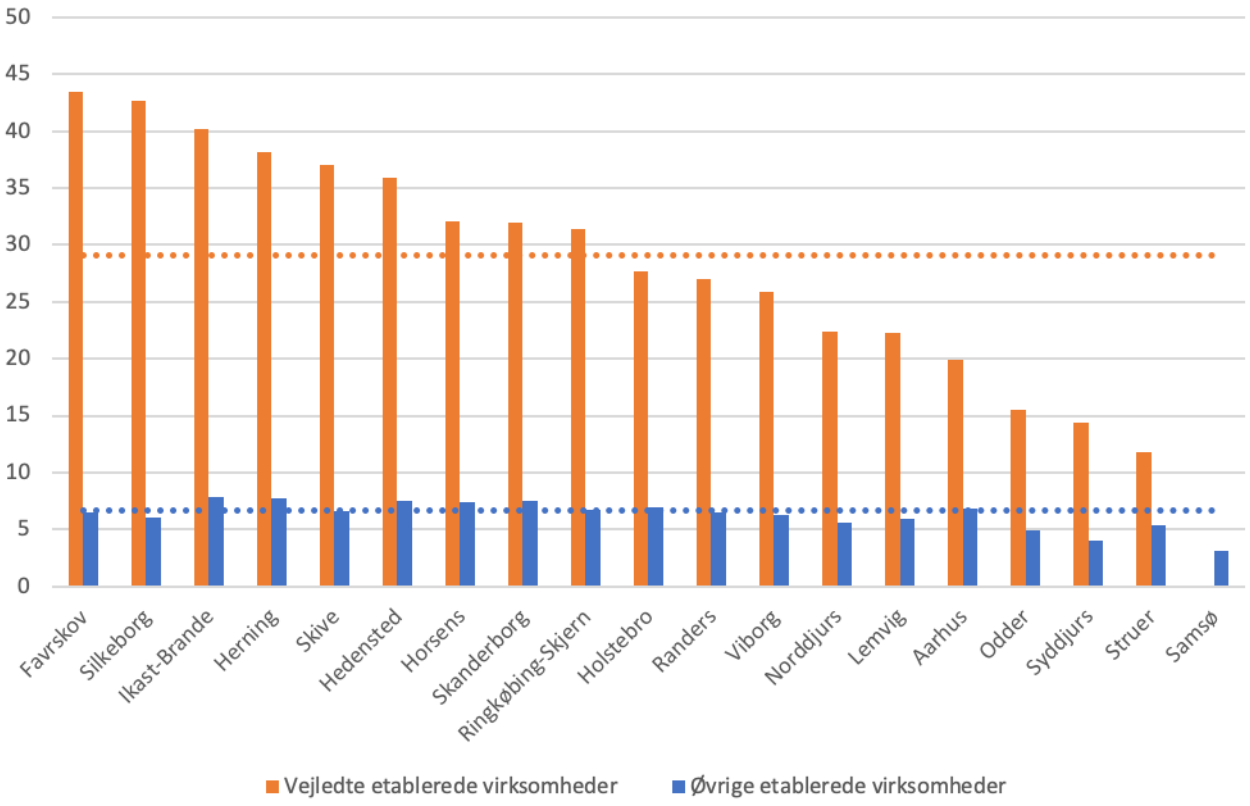

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Samsø kommune og er derfor diskretioneret.

8.5 Eksport

Figur 8.5 viser andelen af eksportvirksomheder blandt vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder i Region Midtjylland. De stiplede linjer viser den gennemsnitlige kommunale andel. I gennemsnit har 55 procent af de vejledte etablerede virksomheder eksport, mens det kun gælder for 14 procent af de øvrige etablerede virksomheder. Det høje antal eksportører blandt de vejledte genfindes i alle kommuner med undtagelse af Samsø. ■

Figur 8.5 Andel af vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder med eksport, 2019

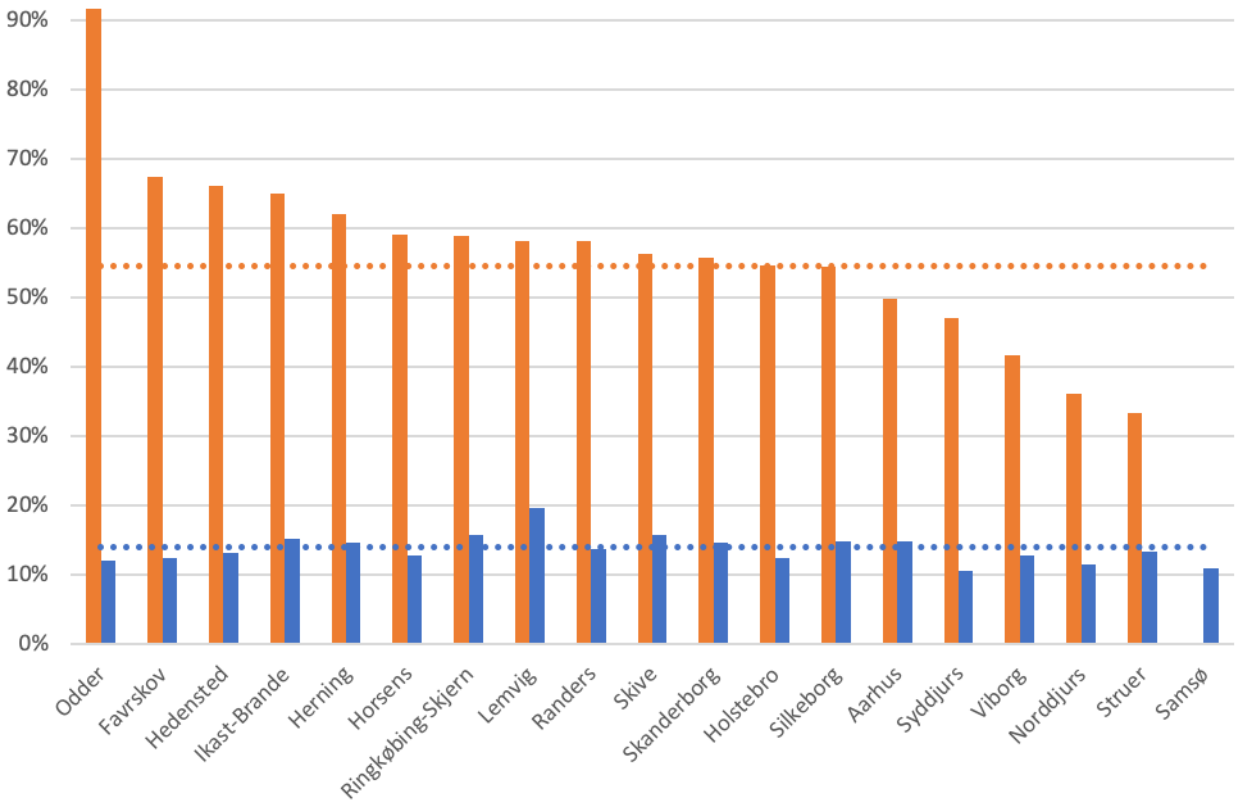

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Samsø kommune og er derfor diskretioneret

Vækstlaget og den specialiserede vejledning

Kapitel 9.

9.1 Vækstlaget i regionen og brug af specialiseret vejledning

Tabellen herunder viser antallet og andelen af vækstlagsvirksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. 131 vækstlagsvirksomheder har modtaget specialiseret vejledning i 2019, hvilket svarer til 12 procent af vækstlaget. Det er en stigning i både antallet og andel vækstlagsvirksomheder, der er blevet vejledt.

Tabel 9.1 Vækstlagets anvendelse af specialiseret vejledning 2014-2019

	Antal vejledte vækstlagsvirksomheder						Andel vejledte vækstlagsvirksomheder						Antal vækstlagsvirksomheder					
Kommuner	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Favrskov	1	1	1	1	5	9	4%	2%	2%	3%	11%	17%	27	45	42	37	46	53
Hedensted	2	1	0	1	4	4	4%	2%	0%	2%	7%	9%	51	53	55	48	58	45
Herning	4	3	8	5	6	4	4%	3%	10%	6%	6%	5%	95	95	80	86	98	84
Holstebro	10	6	9	13	11	10	17%	12%	17%	27%	22%	23%	59	50	53	48	50	43
Horsens	4	4	2	1	5	8	6%	6%	3%	1%	6%	11%	67	65	74	88	82	76
Ikast-Brande	1	2	6	4	10	7	2%	5%	13%	8%	16%	13%	41	37	47	49	62	54
Lemvig	2	4	3	2	3	3	8%	17%	16%	9%	16%	15%	24	24	19	23	19	20
Norddjurs	2	5	3	6	5	4	6%	14%	9%	17%	14%	14%	33	36	32	36	36	29
Odder	2	2	1	2	2	0	12%	17%	5%	9%	13%	0%	17	12	19	23	15	14
Randers	0	2	4	4	3	10	0%	3%	5%	6%	5%	15%	61	73	76	72	67	66
Ringkøbing-Skjern	1	7	4	6	4	7	2%	14%	9%	15%	11%	13%	41	50	45	40	38	54
Samsø	0	0	0	0	0	1	0%	0%	0%	0%	0%	33%	1	0	3	2	0	3
Silkeborg	3	3	1	1	4	7	5%	4%	1%	2%	7%	10%	57	74	76	59	58	68
Skanderborg	2	2	2	1	5	9	6%	5%	4%	2%	10%	20%	33	38	45	53	48	44
Skive	3	4	2	1	4	1	8%	11%	6%	3%	11%	4%	36	37	34	34	36	27
Struer	6	4	2	2	1	3	29%	21%	14%	14%	8%	33%	21	19	14	14	12	9
Syddjurs	0	2	3	2	2	1	0%	6%	14%	12%	10%	4%	22	32	22	17	20	23
Viborg	7	2	5	1	6	5	7%	2%	5%	1%	8%	8%	97	95	100	78	76	65
Aarhus	16	14	17	26	41	38	6%	5%	5%	8%	12%	11%	270	311	338	314	346	348
I alt	66	68	73	79	121	131	6%	6%	6%	7%	10%	12%	1.053	1.146	1.174	1.121	1.167	1.125

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Erhvervshus Midtjylland

Figur 9.1 viser de specialiserede vejledninger af vækstlagsvirksomheder og hele vækstlagets brancheforde-ling for regionen. Branchen "Handel og Transport mv." er igen delt op i tre brancher – "Handel", "Hoteller og restauranter" og "Transport". De specialiserede vejledninger har godt fat i handelsvirksomhederne, mens der er noget færre hoteller og restauranter og ikke mindst transportvirksomheder blandt vejledningerne. Ligeledes ses det, at "Information og kommunikation", "Industri mv." samt "Videnservice" udgør en stor andel af vejledninger og er overrepræsenteret i forhold til branchernes andel af vækstlagsvirksomheder generelt. En stor andel af de specialiserede vejledte findes også inden for "Bygge og anlæg", men er i modsætning til "Handel", "Information og kommunikation", "Industri mv." samt "Videnservice" og "operationel service" underrepræsenteret i forhold til branchens andel af vækstlagsvirksomheder. ■

Figur 9.1 Specialiserede vejledte i vækstlaget og hele vækstlagets brancheforde-ling for regionen, 2019

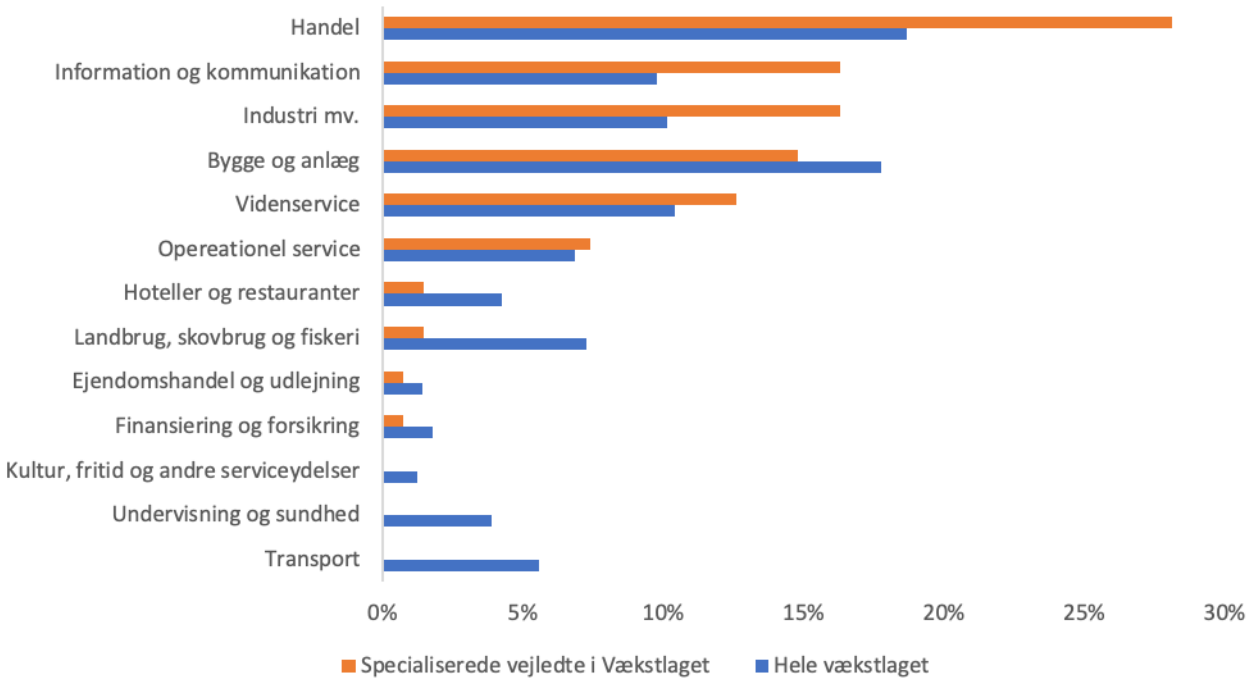

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Foto: Christoffer Mouritsen, Unspash(com)

Appendix

Afgrænsning af målgruppe og kontrolgrupper

Definition af vejledte

Det er de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Midtjylland, der har haft ansvar for at sammensætte lister med vejledte personer og CVR-numre for vejledte iværksættere og etablerede virksomheder.

For at sikre en ensartet forståelse af begrebet vejledte personer og virksomheder - på tværs af kommunerne - er de lokale erhvervskontorer blevet opfordret til kun at medtage personer og virksomheder, der opfylder nedenstående definition af vejledning.

"Med vejledte forstås personer, iværksættere og virksomheder, der har modtaget individuel sparring eller problemafklaring inden for følgende områder:

- Forretningsplaner
- Udviklingssamtaler
- Strategiudvikling
- Vejledning om anvendelse af lokale, regionale og nationale erhvervsfremmetilbud
- Bistand i forbindelse med møder/sager i kommunen
- Ejerskifte

Deltagelse i kollektive forløb (fx netværksmøder, fyraftensmøder, seminarer, uddannelse) skal ikke tælles med. Korte telefonsamtaler, hvor virksomheder fx henvender sig for at få oplysninger om en relevant kontaktperson i en bestemt organisation, skal heller ikke tælles med.

Udgangspunkt for vejledningen skal således være en individuel dialog/samtale om 1) et konkret behov, et problem, en idé hos virksomheden eller 2) en åben dialog eller udviklingssamtale om virksomhedens situation, udvikling, forretningsplaner eller lign."

I forhold til at definere virksomhederne som henholdsvis iværksættere og etablerede virksomheder er alle virksomheder med startår i 2017 eller senere defineret som iværksættere, og virksomheder med startår før 2017 er defineret som etableret virksomhed.

Metode og afgrænsning
Alt data i Profilanalysen, der stammer fra Danmarks Statistik, baserer sig på en lang række udtræk af Danmarks Statistiks Fremrykkede Firmastatistik for 2018.

I Profilanalysen er virksomhederne afgrænset til den private sektor, og der indgår kun økonomiske tal for virksomheder, der følger EU's SMV-afgrænsning, dvs. virksomheder der maksimalt har 250 ansatte og 375 mio kr. (50 mio. €) i omsætning.

Afgrænsning af iværksættere og kontrolgruppe

Der blev indsendt 1.105 unikke CVR-numre for lokalt vejledte iværksættere til Danmarks Statistik, heraf opnåede 213 et match i Danmarks Statistiks registre.
For de specialiserede vejledte iværksættere var det muligt at genfinde 187 ud af 428 iværksættere i Danmarks Statistiks registre. Begge grupper af iværksættere er blevet matchet mod Danmarks Statistiks Fremrykkede Firmastatistik 2018.

Afgrænsning af kontrolgruppe for etablerede virksomheder

Der er indsendt 2.040 unikke CVR-numre på etablerede virksomheder, der har modtaget lokal vejledning. Her blev der fundet et match for 1.499 CVR-numre i Danmarks Statistiks registre.
For virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning, blev der indsendt 1.332 unikke CVR-numre til Danmarks Statistik, hvoraf der blev fundet et match for 1.219 virksomheder i registrene.

Kontrolgruppen i Profilanalysen udgøres af virksomheder med under 250 årsværk og under 375 mio. kr. i omsætning, som er etablereret før 2017.

Afgrænsning af vækstlaget

Vækstlaget er i Profilanalysen et udtræk af virksomheder, der falder inden for følgende afgrænsning:

- Der i perioden fra 2016 til 2018 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover. Dette svarer til en samlet stigning på mindst 44 procent. Dermed kan en virksomhed være vokset mere i et år end i et andet år.

- I slutåret havde mindst 5 ansatte – det vil sige, at væksten har resulteret i, at der er beskæftiget 5 personer eller flere i virksomheden på sluttidspunktet for opgørelsen.

Vi har derefter opgjort hvor mange af de virksomheder, der opfylder kriteriet for vækstlaget, som har gjort brug af lokal erhvervsservice i 2019. Dermed eksisterer der to populationer i vækstlaget: 1) Vejledte etablerede virksomheder, der er baseret på tilsendte CVR-numre, og 2) det samlede vækstlag for alle deltagende kommuner, der baserer sig på bilagets afgrænsninger. Dette gælder både for lokalt vejledte og specialiseret vejledte. Virksomhedsbestanden, der er blevet brugt til udregning af vækstlagets relative størrelse, består af kontrolgrupperne for etablerede virksomhederne. ■

Hedensted Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivelse fra Erhvervshus Midtjylland, august 2020.
Data-/Talmateriale leveret af eStatistik